

Dzeja

Jānis
Rokpelnis

Dzeja

Jānis Rokpelnis

ATENA

ja
is
mis

Dzeja

Jānis Rokpelnis

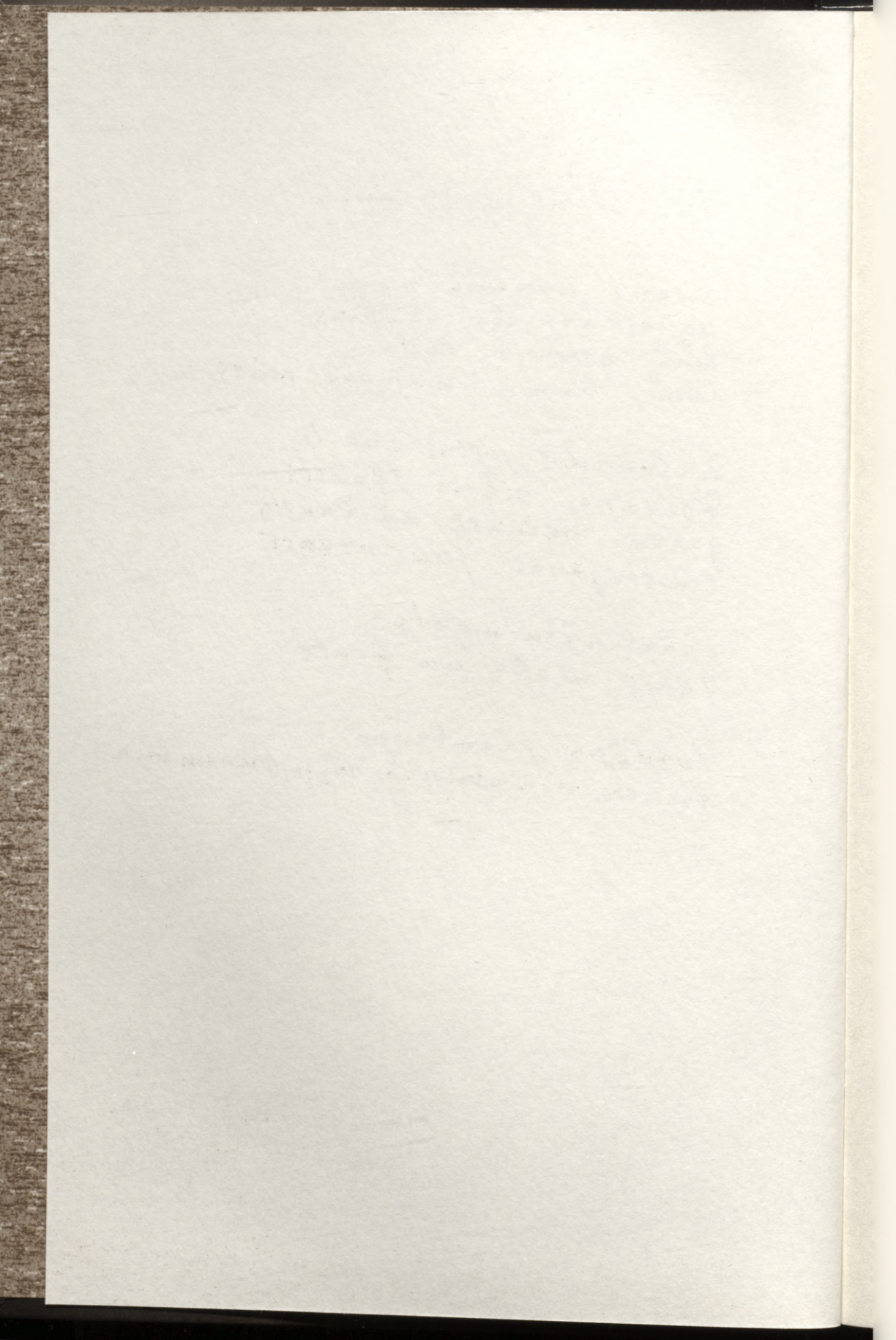
Jāņa Krīstītāja diena

sīreni kamanu medus
ugunskurs alus un siers
lēni gramoju ledū
lēni brauc kamanās mūs

Lūlvārdes jostas raksts
Fordāns vilņa šķaksts
galva nolūst kā laksts
lakstīgalas jau krakst

izbalināta nakts
Fēnis migla un faests

Fordāna jāizbrin
vienam vien vienam vien vienam vien

Dzeja

Māra Zālīte *Dzeja*
Jānis Rokpelnis *Dzeja*

2004-5
21

L
821

UDK 821.174 - 1 (081)
80 361

Jānis Rokpelnis

Dzeja

LATVIJAS NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

0304028935

UDK 821.174 – 1 (081)

Ro 347

Grāmata izdota ar Latvijas Kultūrkapitāla fonda atbalstu

Korektors Pēteris Upesbrants

Riharda Bargā makets

Māra Sīmansona vāka dizains

1. vāka noformējumā izmantots Jāņa Deinata foto

Atbildīgais par izdevumu Jānis Oga

Krājums "Vārti" (redaktore Inta Čaklā) šajā grāmatā tiek publicēts pirmoreiz

© Jānis Rokpelnis, 2004

© Jānis Deinats, 2004

© Apgāds "ATĒNA", 2004

ISBN 9984 – 34 – 067 – 8

Zvaigzne, pušna ēna un citi

Dzeja

1875
1876
1877

1878
1879

1880

1881
1882
1883
1884
1885

1886

1887

1888

1889
1890
1891

1892

Uz galda, kas atrodas
viena pilsēta ir pilsēti,
pilsēti ir
pilsēti ir
Uz galda, kas atrodas
viena pilsēta ir pilsēti,
pilsēti ir
pilsēti ir
Uz galda, kas atrodas
viena pilsēta ir pilsēti,
pilsēti ir
pilsēti ir

Zvaigzne, putna ēna un citi

(1975)

Examinez, please, on this

(1972)

*

Uz galda, kas atrodas
vienā plāknē ar palodzi,
parastā vāzē
reiz iekļuva ēna,
ēna no putna, kas laidās gar logu.

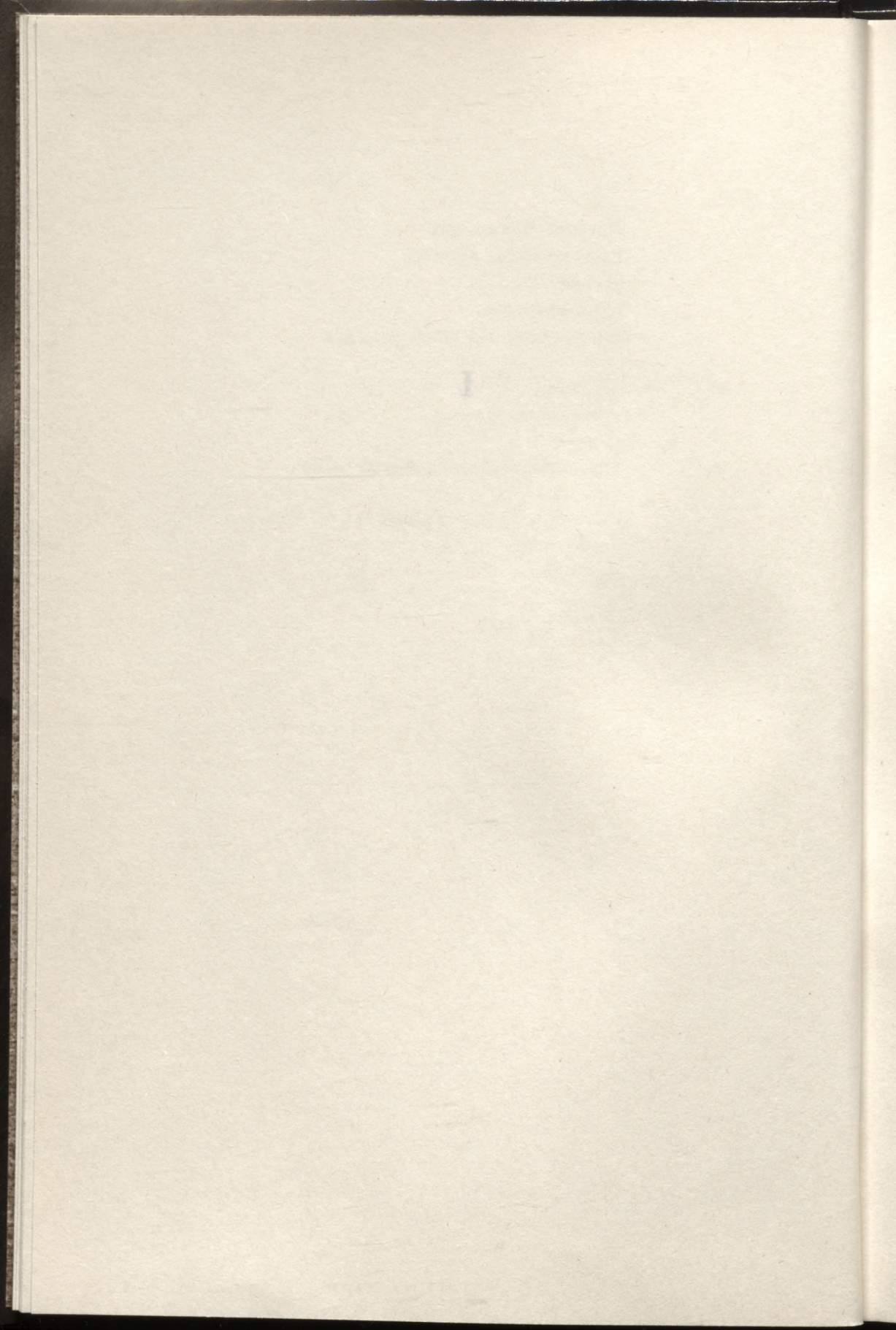
Putna ēna
neauglīga kā akmens,
putna ēna
iegremdējās ūdenī, kas baroja ziedus,
putna ēna
atdzīvojās, pārvērtās putnā,
bet aiz loga lidoja
putna ēna.

1964

174
The number of the
the number of the
the number of the
the number of the

the number of the
the number of the
the number of the
the number of the
the number of the
the number of the
the number of the
the number of the

*

Zvaigzne, atslēga mirdzošā,
ar tevi var mēnesi atslēgt
un pār sidraba sliksni pārkāpt,
bet nevajag, nē,
es gribu
tepat uz lievenēm pasēdēt,
uz mēness lievenēm
Baltijas kāpās.

Tu, zvaigzne, tu, atslēga, spīdi
vienu mūžības īsu brīdi,
smilšu pulkstenis — Baltijas krasts,
pāri līcim
balts mēness brasls.

1973

*

nolaižas putns
un sakļauj spārnus

līdz ar to
kļūst viengabalains

tad
spārni kā sausi viļņi
ķermeņa līnijas lauž

putns sašķeļas
un no jauna
aizlido

1969

*

cilvēki ir caurstaigājami pavasarī
balta puķe kavējas tavā sejā
bet drīz viņa dosies tālāk
bezdelīgas mērc spārngalus tavās acīs
neviļus
ierastā steigā

bet piesargies
drīz pienāks laiks
kad tu nebūsi vairs caurstaigājams
un tevī uz veselu gadu
var iestrēgt kāds tauriņš vai zieds
un viņi laužīsies ārā
izmisīgi tik izmisīgi
ka viņu izmisumu tu uzskatīsi par savējo

1972

RUDA MEITENE VECRĪGĀ

ar kājām gotiski garām
ar kājām gotiski rudām
starp torņiem no zaļoksnēja vara
pa bruģakmeņiem brutāliem

kā Vecrīgas mazmeitiņa
kas dzīvo kaut kur pie Rundāles
pa bruģa velgajiem ciņiem
starp laternu noburtiem bunduļiem
kur senēji tvaiki kāpj mutuļo murd
tā aizskrien kā Vecrīgas atstars ruds

ar kājām gotiski garām
ar kājām gotiski rudām
ar seju no pavasara
un matiem no rudenā

1974

*

sajust dienu kā meitenes krūti
tas ir spraigums tik skaidrs un tīrs

lai nāk nākdama nakts kad rūtīs
zvaigžņu metāls vien rēgaini trīs

1972

*

ai vasara vasara
dej tavi pāvi

paldies ka zvirbuli nepārzīmēji
ar zaļu vai oranžu zīmuli

paldies ka pelēko zvirbuli
neaizskāri

varbūt tā ir mana slimība —
pelēkā nepieciešamība?

pelēkas asinis — krāšņajā kņadā?
tas jāpierāda tas precīzi jāpierāda

bet nav rētu
lai saredzētu

ai ziemēlpelēkais zvirbuli
tu esi klusums šai krāsu tirgū

1972

*

Ja būtu vijole zivs,
vai tu izzvejotu to vijoli,
iepriekš zinot, ka vijole mirs?
Mirs,
bet tomēr tavās rokās
brīdi skanēt
nenorims.

Bet, kā zināms, nav vijole zivs.
Kaut gan — kas to tā noteikti zin.

1972

*

nepieskaramam nepieskaros
baltai zvaigznei kaklā karos
tikai vārdos

tos man piedos

miegu ziedos stiegu sniegos

tā kā strāvai kailos vados
neskaramam nepieskaros

ne ar rokām nepieskaros
ne ar lūpām nepieskaros

tomēr vārdi
mani vārdi
pārvērš zvaigzni tumšos staros

1971

*

Un tu pārtapi vējā.
Vējā, kurš ērgelēt ērgelēja,
Cauri rūtīm un cilvēkiem skrēja
Miegā, drudzī un nomodā.

Kā tu spēji tā pārtapt vējā?
Smagā zeme tev augumu sēja,
Dzislās asinis sarūseja,
Mēle trieca akmeņu valodā.

Un tu tomēr pārtapi vējā.
Vējā, kurš ērgelēt ērgelēja,
Cauri rūtīm un cilvēkiem skrēja,
Jo tu vienīgais nepiesmēji
To, ko netveram nomodā...

1972

PASAKA PAR BRŪCI

Meža vidū sūnainā būcenī
Dzīvoja vecis ar savu brūci.
Brūce bij veca, nebija jauna,
Nebija lādzīga, nebija ļauna.
Brūce kā brūce. Pīpīti sūca
Vecis un dzīvoja nodabā savā.
Brūce kā brūte vien naktis to skāva.

Līdz vienudien kumeļā dižciltīgā
Pie viņa jā jātņieks un, dievpalīgu
Pat nepadevis, tam saka tā:
– Ei, veci, tev brūce man jāgādā!
Es zinu, tev pieder vecveca brūce,
Un tieši tādas man allaž ir trūcis.
Jo savā žigļajā jaunībā
Es neesmu savainots ne no kā.
Es mainīšu pili pret tavu brūci,
Es neesmu nabags, nedz dāvanu lūdzējs. —

Tad ilgi domāja vecis... Un neceri
Tu, klausītāj, izdomāt ašāk par veci.

1972

*

ai bruņinieks kur tava devīze?

mana devīze šeit zem bruņām.

ai bruņinieks bet kur gan tavs vaigs?

vai neredzi ceļniekus — uz vairoga.

1971

*

Katrā lietoslāsē, tas ir,
pumpurā caurspīdīgā
atrodas sniegpārsla balta vai zila,
un šis pumpurs atveras, kad
vispārzināmie ziedi novīst.

Vecumā Lekorbizjē pārgāja
no racionālās arhitektūras
uz emocionālu.

Caurredzama lāse.
Neapreķināma sniegpārsla —

virs zemes, ko vienkāršo sals.

1969

PASTAIGA

Kur tu teci, kur tu teci,
Ilūziju kamoliņ?

– Teku kalnā veci lūkot,
Un tam vecim jābūt mūkam. –

Jā, bet kāpēc man aiz tevis
Skriešus jāskrien, kamoliņ?

Mēmi sarkans dzīpars vijas,
Neatbild man ilūzija.

Līdz uz kalna gala paša
Tur, kur vēji vāri dvašo
Un kur vīnogas krāj garšu,
Remdējošu garšu krāj, —
Mums uz brīdi jāpiestāj.

Un pie ugunskura dzīva
Mūks man saka tā: – Tu dzīro
Savā zaļā ielejā?
Tas, kas šajā kalnā kāpis,
Aizmirst sāpes, aizmirst slāpes,
Tikai doma galvā krāj.
Skaties, ceļniek, nepiekrāpies —
Sirds ir lejā jāatstāj. –
...Teicis to, viņš kamoliņu
Meta ugunskura vilnī.

Skrēja gaisā rēna liesma.

Un kā atskaņa tai — dziesma
Sāka mani mājup vilkt:
“Projām jāiet, projām jāiet,
Es nevaru šeit palikt...”

1972

*

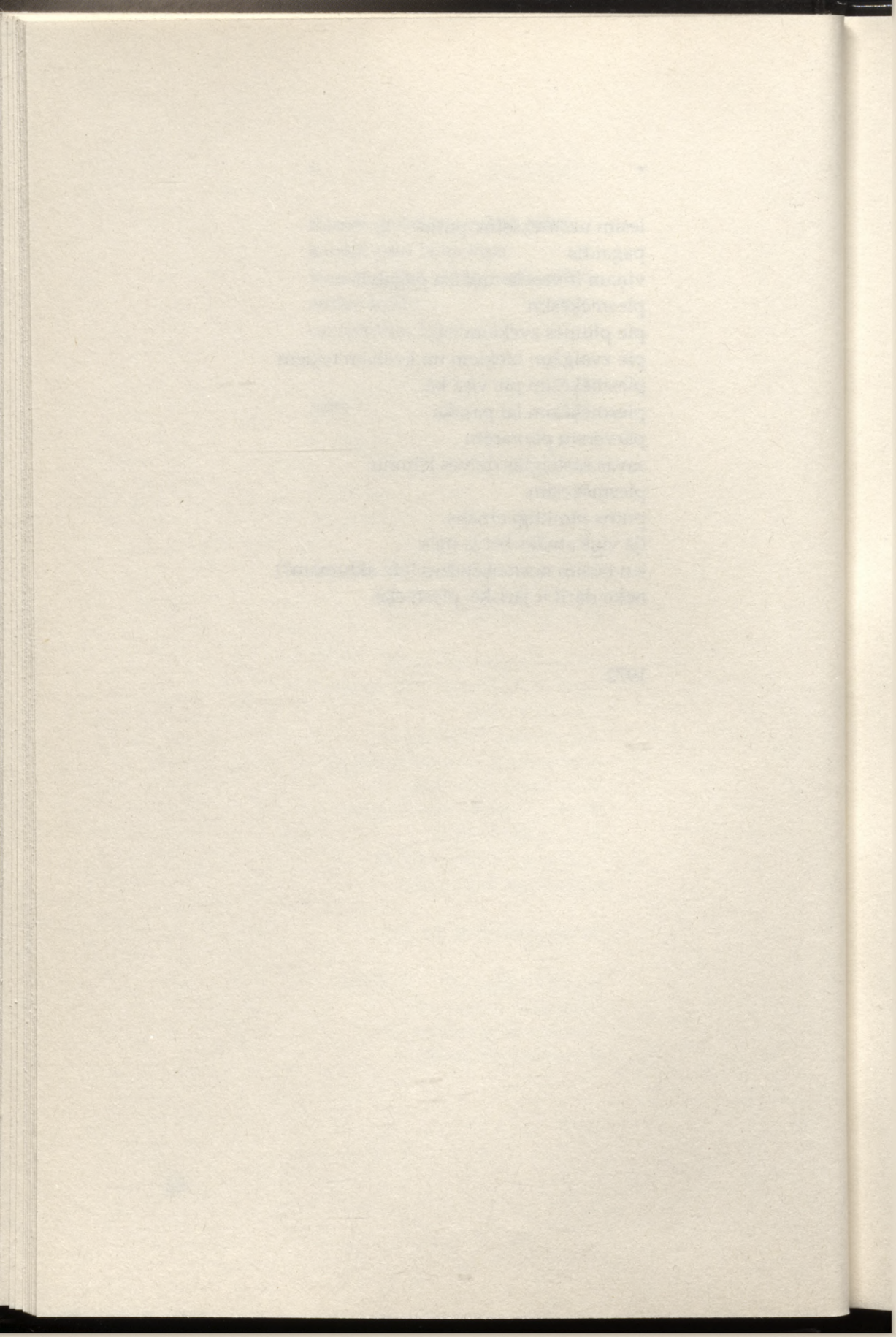
Kamēr gulbji tup zaļajā zālītē,
kanālā peld balta lapa.
Kamēr gulbji vēl tup zaļā zālītē,
audzē kaklu
un spārnus, lapa!

1971

*

iesim uzsmēķēsim. putns
pagaidīs
viņam ir vesela mūžība pagalvī.
piesmēķēsim
pie plūmes sveķiem
pie zvaigžņu bleķiem un kvēliem teķiem
piesmēķēsim pie visa kā.
piesmēķēsim lai pasakā
pārvērstu pārvarētu
savas sasteigtās dzīves lētumu.
piesmēķēsim.
putns punktīgi atnāks.
(jā viņš atnāks bet ja mēs
jau būsim nosmēķējušies līdz aklumam?)
neko darīt ir jāriskē. piesmēķē.

1972

*

Veci ritmi atnāk un rauj mani augšā.
Citreiz kā zagšus atslīd kā zalkši,
Lok papīra pienu
Ik mirkli, ik dienu.

Veci ritmi, ko dzemdējis bērzs.
Seni metri, ko nokāvis mēris.
Cik neizturami smird šis sērs!
Kā šalko neaizmirstuļu vēris!

1971

*

Kāpēc laužas šis prieks,
Prieks, tautietis dumjais,
Zilgā klētiņā pie
Pasaules skumjām...

Meklē citur ligaviņu,
Te tev nav ko meklēt.
Labāk precē raganiņu
Peklē.

Mūžs būs vieglāks,
Klausies, prieks.
Ar pasaules skumjām
Tev pašam būs skumjam
Jāpaliek.

Uz akmeņa apsēdies,
Raudu asras gaužas.
Kāpēc mans prieks
Tajā klētiņā laužas...

1973

NĀRA

Kāra nāru,
nepakāra,
kāva,
nenokāva
un, ar visu upi vārot,
nenonāvēja.

Vakaros valgos, kad zvaigznāji zaļi
kuploja debesu kupolā,
dziedāja nāra
ar dzelmes balsi
(zvilnēja zvejnieki krastmalā).

Klausījās nārā,
klausījās nārā,
klausījās nārā,
līdz pierada.

Un sāka šīs dziesmas palēnām pārdēvēt —
vienas par vēju,
citas par ilgām,
jā, un par skanošu tukšumu.

Pēdējoreiz
nāru atcerējās
kādā teātrī, ostā vai gadatirgū.
Lūk, autentisks divrindes teksts:

tā kā seno dienu nāra,
tik uz puišiem traki kāra.

1971

*

daudzu daudzīnātā pilī
princese balts mēness piliens
dejo divatā ar ganu
pēc izstrādes dienas
naktī tumšā un garā

bet no rīta saulei lecot
izkūst princese kā svece
tikai ragana ar slotu
slauka grīdu musturotu
un uz motocikla gans
drāž uz veikalu kur alus
jau no rīta dabonams

1972

AKTRISES
IEKŠĒJĀS NORISES

Tās aktrises
iekšējās norises
ir kā austeres norītas,
no rīta un vakarā
es nesaprotu it nekā
no tā, kas viņai tur iekšā notiek.
Un arī nesapratīšu. Noteikti
nesapratīšu.

Miers saprāta pīšļiem.

Iešu pie pūšlotāja,
un sacīs man pūšlotājs: "Ej tu
mājās,
jo aktrises iekšējās norises
(kā apgalvo visi zintnieki korī)
nevienam nav pieejamas,
ja nu vienīgi teātrī —
kādā uz līmeņa uzrakstītā
drāmā."

1972

*

Viņš ieveda mani kādā pieputējušā kambarī
un atvēra lādi.

Es jau zināju — tur
kožu saēsti,
saskārdēti
gulēja spārni.

Es esmu tavs Sargeņģelis, viņš sacīja,
bet ar tiem spārniem man tā ir, kā ir.

Nu ko, es teicu,
tādā gadījumā uzskatīsim, ka es esmu tevi izdomājis,
un tagad tu vari darīt, ko gribi,
bet es iešu mācīties kauties.

Un tad mans Sargeņģelis atviegloti uzelpoja.

1970

MODEĻA MŪŽS

Greznais gaili,
tu pozēji Doma gailim,
kur tavi kauliņi, kur viņi rūs?

Trīs vītušas rozes,
jūs pozējāt ziņģei,
kur jūsu ziedlapiņas?

Mana dvēselīte gleznā,
mana dvēselīte kailā,
žigli saģērbies
un aizej!

Jo — Rīgā taču nav neviena
no Aleksandra Č. ormaņiem.

Vai tas jūs nešausmina?

1973

*

Dēļ viena skaista vārda
Man it nekā nav žēl,
Tas vārds jau labu laiku
Man neizlietots kvēl.

Kvēl mutē tāda manta,
Drīz mēli pārrogļos,
Bet dzīve sasodītā
Man neļauj izteikt to.

Kaut liktenis nav vēlīgs,
Man mutē deg mans vārds,
Vai atkāzās vai bērēs
Tas reiz būs izrunāts.

Un — nevietā. Kad visiem
Kā rozes ausis degs,
Man mutē kvēle dzisis,
Bet seju bālums segs.

Jo, lūk, dēļ skaista vārda
Man it nekā nav žēl
Un īstā vietā pateikt —
To liktens neatvēr.

1971

DZIESMIŅA
AR TRĪSPADSMIT RINDĀM

desmit pura velni dejo
tikai vienpadsmitā nav
tikai divpadsmitā nav
un tā trīspadsmitā nav

kur tie laiskie kaķi klejo
raganiņas rūgti raud
vienpadsmitā samtā tita
divpadsmitā puķēm vīta
trīspadsmitā kaila raud

debesīs skrej sešas zvaigznes
trejus acu pārus aiznes
skrej pie velliem skrej pie jodiem
aicināt uz pura godiem

1971 —

ROMANCE

Zelta lapa zilu lapu
Iemilēja rudenī —
Liepas lapai debess lapa
Atspīdēja ūdenī.

Bet, kad krita zelta lapa,
Zilo lapu nesastapa.
Un virs liepas lapas kapa
Apraudājās debess lapa.

Žēl, no šitām raudām tapa
Mana mēteļdrēbe slapa.

1971

*

Kad sargsuns bij nomiris dabiskā nāvē
Vai arī no tā, ka ne to bija ēdis,

Tā būda jau nevar tukša stāvēt —
Es pulksteni piesēju suņa ķēdē.

Bet jau pēc dienas es neizturēju —
Pārāk spalgi tas pulkstenis rēja.

PASTORĀLE

Vigriezes brauc trolejbusā
Un skatās pa logu,
Zarakannu elektrības
Tramvajs izmet kā ogu,

Pulksteņu puķes uz stūriem
Smaržo pēc sekundēm sārtām,
Baložu ganāmpulkā
Neona cilvēciņš vārtās —

Noreibis gans —
Pilsētas gars
Zaļās glāžu
Pastaliņās.

1973

*

kad nomira ziedu pārdevēja
viņu par nelaiķi
pārdēvēja

un rozes no viņas kapa
atkal par precī tapa
citai ziedu pārdevējai

pār kapiem skrej neirastēniski vēji

tāda tā nāvīte ir?

1972

*

Tik nenoteikti pasacīta
Ir apkaime, ka akmens tek
Gar namdurvīm. Un jau no rīta
Trīs zaļas zvaigznes gaisos deg.

Reiz dzidrā teikumā
To visu bilst...
Bet akmens tek,
Ne zilbei neatbilst.

1974

MŪZIKA ELĒĢIJA

Es esmu bagāts,
Es varu sev atļauties
Mēdošas ērģeles
Un vēl — kādu atjautību —

Stabuli staltu,
Uz kuras var spēlēt
Meitenēm
Neizvēlīgi vēligām.

Bet allaž,
Kad dvēse glauž glāsainu gurnu,
Vēju vijole atnāk
Un gāž man pa purnu.

1973

*

no frizētavas iznāk ērglis
un smaržo pēc "Šipra"
viņš nesteidzīgi izvelk no kabatas
paciņu "Šipkas"
un piesmēķē pie pirmā pretimnācēja

nekas vēl nav sācies

tramvaji trallinot tālē steidzas
tramvaji krāsainie garie

viss beidzies

1972

DZIESMIŅA
PAR ROMANTIKAS ZILO PUĶI

Panāc priekšā, daiļā ute,
Panāc priekšā, puķe zilā!
Saldām ilgām jāizput ir.
Jāšu naiģā krokodilā
Pa šo laikmetīgo upi,
Kurā peldam visi mēs.
Jo tā krastā nevar tupēt,
Vērties neaizmirstulēs.

Ak, nevar, nevar, nevar tupēt,
Panāc priekšā, daiļā ute.

1972

ATSKAITE

1. Liepu sasniegumi lapu audzēšanā
ir ievērojami, tāpat
nevar neatzīmēt kļavu un bērzu;
ja runājam par trūkumiem, tad
jāpiemin akmens, kurš joprojām nezied.
2. Kaķu apmācīšana dziedāšanā ir stipri
pavirzījusies uz priekšu, gan vairāk
kvantitatīvā ziņā, tomēr
nevar neatzīmēt mūsu varonīgo jumtu arāju
pašaizliedzīgo darbu nakts stundās.
3. Baltā zelta ieguvē decembris ir spēris
milzu soli uz priekšu, šajā ziņā apsteidzot
pat tādus attīstītus mēnešus kā maijs un jūlijs.
4. Pavisam nav izpildīts plāns spārnu audzēšanā zirgiem.

1971

PAVĒLE

Sakarā ar to, ka TULPE neražo PUĶU smaržas,
bet gan tādas, kas neatbilst minēto darbnīcu profilam,
jāuzskata, ka TULPE nesmaržo.

1970

NARCISS

Narciss

spoguļojas upē

un ierauga savu seju

rūpnīcu notekūdeņos

naftas kārtiņā varavīkšņainā

paldies dievam saka Narciss paldies dievam

ka manā kabatas grāmatiņā

ir vēl tās nimfas telefonnumurs

vēl ir laiks piezvanīt

vēl ir laiks ieslēgt radio

vēl ir laiks izslēgt naktslampiņu

vēl ir laiks

cerams neviens man nav aizsteidzies priekšā

1972

*

alu cilvēks dzer alu
pie alumīnija kioska
katrā malkā pa gadsimtam
atdzerdams

ai laiki gari
un kauss tik mazs
un alu cilvēkam
līdz mūsdienām jātiek

ek ņems vēl vienu
jo citādi var
kaut kur pirms šitentās ēras
iestrēgt

jau treji kausi
tam tukši stāv
bet laiki kā nerūk tā nerūk
ek ies uz to alu atpakaļ
jo tā jau var galīgi nodzerties

1971

PAR RAKSTĪTA VĀRDA SPĒKU

Kad skolā es gāju un jauns vēl biju,
savu pirmo mīlestības vēstuli,
patiesībā — zīmīti,
uzrakstīju.

Bija jāraksta skaistais teikums:
"Es gribu ar tevi draudzēties".
Bet roka kā apmāta vilka:
"Es gribu ar tevi draudēties".

Un tā arī apmēram vēlāk bija,
kā mana roka to sākumā uzrakstīja.

Toties uz augstāk minētā fakta
var uzcelt veselu pierādījumu ēku
par rakstītā vārda lielo spēku.

1972

III

TRINOVNITA VĀRDA SPIERU

1. ...
2. ...
3. ...

III

4. ...
5. ...
6. ...
7. ...
8. ...

9.

*

Tā meitene, kam acis glezni lās,
Par sviestmaizi man viennakt atdevās.

Kas bija sviestmaize? To nezinu vēl šodien.
Varbūt kāds ceriņš zils? Vai tālas zvaigznes kodiens?

Kas bija sviestmaize? Kur tāda maize top?
Vai elles krāsnīs? Nē, ir Likcepure skops

Un nemīl brīnumus mums piedāvāt par brīvu.
Es skatos debesīs. Vien mākoņi tur plīvo...

Krīt naktis ziedainās un akmeņainās aizās.
Un katram tiek pa savai sviestamaizei.

1975

*

uz tās sienas kura šķir
mūsu nomodu no sapņa
pakārts spogulis
un tajā
senāk spoguļojies tu

līdz viendien pienāca kas nezina kas
un sacīja
bet tas taču ir logs nevis spogulis

1973

*

tavi mati tik sīvi tik sīvi
koši un izaicinoši
tavi mati tik agresīvi
pār mani nošalc

kāpēc vējā tik pirmatnēji
tavi mati šai pasaulē plīvo
kādas burvestības tu viņos lēji
kādos aizlaikos tava dvēsele dzīvo

kādos katlos verd valdzinājums
dairais un biedējošais
kad tavi mati
pār mani nošalc

1973

*

Tavā balsī es apmaldīšos, —
Siltos silos un ezeros —
Neviļus, nejauši, tiši.
Apmāts apmaldīšos, ja dievs to dos.

Tajā zemē es iemaldīšos —
Dzīvā zemē, kur vijoles zāli plūc.
Neviļus, nejauši, tiši.
Skaidru sirdi, skaidru kā rūts.

1973

*

atpakaļceļš līdz tavām rokām
atpakaļceļš līdz tavām kājām
ar tiem šalcošiem vārdiem noklāts
kurus mēs nerunājām

klusums ir vārda bēgums
ādas kailums tik tuvs un silts
bet tad atgriežas
neizbēgami
paisums šalcoši vārdi smilts

1972

*

...Tad no Kazaņas zaļās dzīles
iznirst puķe ar vēža spīlēm,
ieķeras tevī un neatlaiž.

Garām īrisiem barokāliem,
cauri zvaigznāju smaržu vāliem
puķu bērns visur seko gaišs.

Dīvā puķe, vai tu tā milē
mulso meiteni, ka no dzilēm
tev bij šovakar jāiznāk?

Skatot iedomu vara zvaniem,
puķe tevi aizved no manis
tālā tālumā,
tālumā,
tālumā...

1972

*

visas smaržas tu noplūci zālei
visas arī to rūgtāko
visas krāsas tu noplūci tālei
visas arī to tumšāko

visu gaismu tu noplūci zvaigznei
visu arī to aukstāko
visu garšu tu noplūci maizei
visu arī to sūrāko

un es tagad pie tevis eju
kur gan citur es varu iet

1971

NĀRIŅAI

trīsi izvījies sit ar asti
tevi noturēšu es noturēšu
ja izrausies aizskriesi aizspīdēsi
tavu dzīvību paturēšu

saujā sejā un asinsritē
ņemšu dzīvību — neatņemot
vijies izvījies rokās sities
slīdi izslīdi upē melnā

man vienalga man paliks
pietiks
ar to dzīvības sajūtu dzīvo
no nejūtības — no nebūtības
tev mani ir jāizbrīvo

1972

NOKTIRNE

stāv rakstīts debesīs
Mēness un zvaigznes

stāv rakstīts asfaltā
Liepziedi suns

stāv rakstīts divvientulībā Bailes
no piepildījuma

1970

*

es tevi obligāti aizmirsīšu
no galvas līdz kājām — visu
un arī lietu
kas nebija ūdens
bet kaut kas neizsakāmi cits
es tevi aizmirsīšu
asinīs
aizpeld svešādi smeldošas laivas
pāri auguma krastiem
tām nepārklūt
es tevi aizmirsīšu
deguns
raud tikpat patētiski kā acis
es tevi aizmirsīšu. obligāti
man tevi jāaizmirst

1972

*

un aizplūst tās līnijas siltās
tās dzidrās un elpojošās
kā upe tavs augums aizplūst
bet paliek vēl migla man

tā baltā tā bārā pār upi
tā migla vēl paliek man

1970

ARHAISKS DZEJOLIS

būt ābola pirmiedzīvotājam
kaut sēkliņai melnai
tai ābolā neapdzīvotajā
ko tur tava delna

man ābola miesā
dzīvot un mirt
uz pastaro tiesu
tad sauks tava sirds

1972

MEDITĀCIJA

Man pazudis ir rāvējslēdzējs.
Un to vairs nesadzīt nekur.
Nāk nācējs, aizmūk projāmbēdzējs,
Tie abi kopā jāsaturs,

Bet pazudis ir rāvējslēdzējs!
Un viss uz visām pusēm skrej.
Kas manas dziļās slāpes veldzēs?
Kad sūdzu plašai pasaulei,
Tad pasaule man saka: – Lej
Vien, Jāni, tādā pašā garā,
Jo tas, ko klāsti, galu galā
Ir tikai tāda mēdišanās. –

Un jāsaļimst man bēdās manās.

Ei, tu, kas naktī zvaigznes dedzi,
Vai tev ir kārtīgs rāvējslēdzējs?

1972

*

iepin baltu puķi sejā
iepin miglu tēraudā

iepin dancojošu upi
savās krūtīs gaišajās

iepin liepu šajā rūtī

tas nav viegli
tas nav grūti

iepin tā lai neraisītos
neatraisītos nekad

1972

en meidän maahan -- ja
koko maailman -- ja kaikki
maailman

kaikki maahan -- ja
kaikki maailman -- ja
kaikki maailman -- ja
kaikki maailman -- ja

IV

kaikki maailman -- ja
kaikki maailman -- ja

1972

1848

1849

1850

1851

1852

1853

*

es nemāku nokrist uz ceļiem
tevis priekšā — tā savāda prasme

kad migla pār upi ceļas
es palieku tavā krastā
kaut tālāk par divi soļiem
vairs neiespēj pāieties skats

es palieku palikšu — tomēr
tas ir tas pats tas pats

1972

ROZE

1

Roze, ņem cirvi rokā,
ej izcērties cauri mēsliem,
cauri liktenim, liktenim kokainam,
pirms krēslo...

2

Jūs redzat to rozi,
to rozi skaisto,
kura ar toņdakšām tīra kūti?

1973

ILŪZIJA

Kāpj ilūzija no lizes,
Uz svina galda kāpj,
Un galds sāk ziedaini vizēt,
Un tūce pa duravām iziet,
Melš mēness, bet nepiekrāpj.

Tā maize, kas uzzied uz galda,
Ar kuru aizrijas bads, —
Tā maize no miglāja salda
Stāv mata tiesu no malda,
Bet katreiz, bet katreiz bez viņas
Kā nespējnieks noliesē skats.

1973

*

Kas tajā tālajā mīklā dzīvo
(Vējš pavarda dūmus nes),
Vai kāzas tur dzer, raud, liksmojas, dzīro —
To nezinu es.

Pirms gadiem šo mīklu es dibināju,
Tās vāpēni iekalts mans vārds.
Nodibināju, bet neizdibināju —
Prom aizauļoju, kur vēji gārdz...

Stāj kumeļš uz ceļa
No putekļiem pītā.
Bet neveras duravas
Aizdarītās.

1973

VEĻU MIELASTS

Pie rudens rīmtajiem galdiem
Sēdi un valdi.

Ja alku valdnieks esi,
Tad baro ar rudeni tās!

Lai viņas nobirst kā kreses,
Kad veļi visaplīk stās...

Cel galdā sārtlapas smagās,
Kas nāves sviedrus svīst.

Dzīvi dzīvot un nojasmās nenoklīst...

1973

SESTDIENAS VAKARS

Tumšzila baloža guzā
Rīga kā kvieši dus.
Pāri muzejiem lidinās mūzas.
Gaist debesīs autobuss,

Tas autobuss, kurā brauc ilģi,
Tas autobuss brīnišķais...
Vējš dvēseli loka kā smilgu,
Kā dievkociņš smaržo gaiss...

Tad es ļāju, lai asinis runā
Senā gundegu izloksnē.
Un palēnām pašķiras gurums.
Liksms tauriņš dej deju
Uz zaļām kļavlapu aploksnēm.

1973

*

Lai sajustu saldmi uz mēles,
Vajag dangas un tūces izkāst.
Varbūt var savādāk? Ja tu vēlies,
Tad to man izstāsti.

Bet es jau zinu — tu nestāstīsi.
Tā ir lieta, kas citiem nav jāzin.
Citādi visi kā kavalēristi
Uz rožainiem kumeļiem jāsim.

Un nebūs neviena, kas staigā
Un paslepen asaras raud,
Un nebūs neviena, kas vaigā
Spēj lecīgam liktenim splaut.

1973

MEITENES
PORTRETS AR VĀRDNĪCU

Kustoniska kā stirna,
Dzīvnieciska kā vālodzīte,
Dūmakaina un neapjausta,
Amorāla kā amoliņš...

Re, kā aiziet —
Kā ķēvīte balta!
Kustoniski —
Kā dālijas zied.

Iestieg mākoņos vārdnīca
Sudrabā kaltā.

Ņemiet
Un dzīvību
Pārceļiet.

1974

*

Kļūst asins smilgota,
Un naktenes dej acīs,
Un sirdī pirmsdzimtā kāds spriegu sēklu met.
Jau mēle pamostas,
Drīz buramvārdus sacīs — —
Vien kūtsmēsli no nerviem jāizved.

Jāj mēness pieguļā
Un saredz zvaigznes kūpam,
Kā sudrabkartupeļus zilā tarbā met.
Jau vārdi sārtijas
Un pakāpjas uz lūpām — —
Vien kūtsmēsli no nerviem jāizved.

1974

*

vientulība ir sākumā jāizdomā
un pēcāk tā iedzīvosies savā lomā
ar dvēseli visu ar visu miesu
un tad viņa nejutīsies pie tevis viesos

kā namamāte
tā ciemvīrus uzņems pēc sava prāta

1974

*

Kliedz klinšaina lakstīgala.
Stīdz ozolu tīmeklīši.
Tu ieej rozē kā sārtā alā!
Es pie ieejas pagaidīšu.

Es pie ieejas pagaidīšu,
Līdz viedo vieglumu nesadzīšu.

1974

TEV

Skumji.
Plist pumpuri nezin kur —
dvēselē? sirdī?
Šie poētismi
iztek starp pirkstiem
un asfaltā zūd.
Vienkārši skumji un vienkārši pumpuri atveras.
Tas ir viss, ko es varu tev pateikt.
Varētu, ja tu būtu šeit.
Skumji nozīmē skumji.
Tu nozīmē tu.
Nē, tu nozīmē Tu.
Telefonam ir vairogs ar cipariem.
Var skaitīt līdz deviņi
un nonākt pie nulles —
skumji nozīmē skumji,
tu nozīmē Tu.

1975

RENUĀRS

pagriez slēdzi lai augumi deg
nopūt sveci kas piemājo sejā
tā lai vārpota gaisma tek
un tiklenē aizkavējas

iegrožo dzērvī un iegrožo dziesnu
dzelzs uz lūpām lai pārzied un likst
vārā prātā trīs dālijas iesmel
lai tas zvalstīties neuzdrīkst

1974

*

Līdz kāravu kļavām
vēl tālu, vēl tālu,
bet rudens jau palēnām top.
Rau, debesīs mēness no dzeltena māla
un zvaigznāja zaļojošs koks.
Un lidmašīnas pa gājputnu ceļu
kā metāla kamanas skrien.
No āboliem smaržas kā tauriņi ceļas
pret rītiem un vakariem.

1972

*

jau dzestra lapa ieslīd mutē
sāk rudens mēle mutē kutēt

bet balta gaisma spuldzēs spurdz
kā nenoplūktos ābolos

kad vēnās sarkans rudens guldzēs
varbūt mēs paslēpsimies spuldzēs
kas krišanai mūs nenodos

1971

PASTORĀLE II

virš galvas Saules zelta dūre
un jūnijs zaļas krāsnsis mūrē
bet leduspagrabā mauj sals

triec vainagi par nevainību
un mucās alkans alus spīgo
tam prātā saldkairs dienas gals

pār apnicību nozāļoto
kā vērsmi vanagi skrej notis
no Tavas paceldamies balss

1975

NOVEMBRA AINAVA

sniegs lēnām uzsūc sasprindzinājumu
no dzestriem kokiem un pūcīgiem putniem

balts atslābums Rīgas muskuļos gulst

zem mākoņu balādiski bajāriskām bārdām
kā baltas vārpas

aug kājāmgājēji

un klusi ripo aizperēta saule

1971

*

Kas pūpolus auklē?
Pensionēts sniegs.

Patiešām,
tos grūti atšķirt
no kupenām — mazuljiem.

Rau, piedzimis
pirmais siltums,
bet aukstuma krekliņā.

1968

*

Kamēr mučele vēl sārtā pumpurā,
Mēs nenoreibsim ne no kā.

Bet drīzi vien mučele izplauks.
Kas notiks ar viņas stīpām!

Tās pārtrūks kā dzītiņas — un no tā
Mēs dzīvosim reibumā,
reibumā,
reibumā...

1972

*

Zilās acīs liktenis ienirst.
Līmenis paliek rāms.

Vējos augums izkalst kā siens.
Līmenis paliek rāms.

Vēnu virves jaušamas kļūst.
Līmenis paliek rāms.

Tikai vienatnē
acis par zvaniem pārtop.

Un tu dzirdi,
jo vientuļas vienatnes nav.

1971

*

izdzen smaržu no zieda
lai pajumtes nav
viņai šo un vēl citu nakti

vējam drastiski pūšot
kāds klejotājs viņai lai uzgrūžas
pilsētā pilošā kūstošā kūpošā
un lai klejotājs pārnakšņo ziedā
bet smarža lai klejo tālāk

1971

*

lai vilciņš griežas
ātrāk ātrāk

vēl vakar vilciņš bija balts

bērnībā
mēs esam pārliecināti
ka nenomirsim nekad

nē vilciņš negriežas vairs tik ātri
es redzu krāsu joslas uz tā
kuras nesaplūst baltā

un es neticu vairs
tam ka nenomiršu

1969

*

Šodien lietus man vajadzīgs, vajadzīgs —
Tāds, ko dienā ar uguni nesadzīt,
Ne jau auglīgais, ne jau, nē, —
Pelēks lietus asfalta paletē.

Pelēks lietus, kas lēti nokauj
Un no kura tik grūti iznirt.
Ja viņš nelīs, tad rotaļa, rotaļa,
Viegla rotaļa izkaltēs sirdi.

1971

*

Mana mēle vālodžu, narcīšu iebaidīta,
lāsteku un lietuvēnu iebaidīta
mana mēle.

Lēni skaņas slīd garām, slīd garām,
mēlei nepieskaroties, slīd,
Lielais Mēmums uz sārtas salas —
uz manas mēles mīt.

Mana mēle vālodžu, narcīšu iebaidīta,
lāsteku un lietuvēnu iebaidīta
mana mēle.

Skaistums nāk un uz stabules izbairu dziesmu spēlē.

1971

*

kuģiniek
kad brūces lēs
savu buru vientulīgo
priekš apsējiem
nesaplēs

1973

RUDENS AIZLIDOŠANA

no kļavlapām izgatavo spārnus Dedal!

nē tās ir sārtas un smagas kā pilsdrupu ķieģeļi

no lieplapām izgatavo spārnus Dedal!

nē tās kūst ātri kā vasks un dzeltenas ir kā saule

no ozollapām izgatavo spārnus Dedal!

nē tās skan skaņi kā varš un nebūs kam iezvanīt ziemu

no sniegpārslām izgatavo spārnus Dedal!

jebkurā laikā

1971

*

irdz strūklaka kaut kur
es saku ka nekur

skrien asins strūkla debesīs

lai skrien

es saku ka nekur
nav tādas strūklakas
lūk koki aug i tie met zaļas strūklas gaisā
bet tā strūklaka
ir neredzama

jā tās ir dvēseles asinis
un tās jau tu neredzēsi
jo viņas ir caurspīdīgākas
par asarām

1971

*

Atkal tavu ādu skar
Lietus lāšu vēsie gurni,
Pilsēta mirdz mirdzēdama
Mitrā maija vakarā.

Vēl tu vari paņemt zvaigzni
Robotu kā kļavas lapu,
Valgu tā kā kļavas lapu
Vēlā maija vakarā.

Tikai klusā vēja balsī
Viegla smeldze sadzirdama,
Nu, bet to var neievērot
Maigā maija vakarā.

Un tev lēni slīd pa rokām
Lietus lāses vēsiem gurniem,
Vēl tā zvaigzne vāri mirdz,
Tavas acis nesvilina.

1970

*

Svina gulbis peld kanāla melnajā brūcē.
Peld un neslikst zem ziemeļu zilajām tūcēm.
Svina zārks gulbja izskatā šūpojas viļņos.
Vējš ar plaukstu glauž zālāju nekopto vilnu.
Svina zārkā guļ gulbis — balts kā jau gulbis.
Balts kā divpadsmit zvaigznāji, sakrauti gubā.
Peld un neslikst un nenoslīks vairs nekad.
Aizies pelnu gads, velnu gads, dimanta gads.
Melnā kanālā atkal peldēs viens gulbis.
Svina gulbis, kur reiz tevi mirušu guldīs.

1972

AP FANTĀZIJAS BALONIŅU

– Varbūt nevajag pārāk daudz...

– Ja gājputni būtu zaļi,
es zinātu,
kur vasara paliek.

– Varbūt nevajag pārāk daudz...

– Ja būtu arī gājpuķes,
es zinātu,
kur vasara paliek.

– Varbūt nevajag pārāk daudz...

– Ja siltumu glabātu tabakas dozē,
es zinātu,
kur vasara paliek.

– Ko es sacīju — baloniņš nelido...

1969

*

lidinājos mākoņos
sēdēdams pie galda
lidinājos mākoņos
uzskrēju dzērvēm

dzērves purva rāvu dzēra
baltos zvaigžņu biķeros

1972

*

Tu esi ceļnieks, tu esi ceļa viesis.
Pa ceļu aiziedams, nekur tu neaiziesi.
Visgarām tvanēs zilās ziedu aizās.
Kā teļi vēji tavu vaigu laizīs.
Un putnu madarotās balsis skanēs...
To visu vajadzēs tev vienam pašam panest.
Jo ceļu viesmīlība, viesmīlība plašā
Tev lāsos asinīs un ielīs tavā dvašā.
Tu kļūsi ceļš — — — — —

1973

*

kamēr roka var paņemt
kamēr roka var dot
lapa drīkst zarā skanēt
un nelidot

kamēr roka var palūgt
kamēr roka var sist
lapa drīkst zarā sēdēt
un nenokrist

kamēr roka var glāstīt
kamēr roka var gūt
lapa drīkst dzīvot zarā
un nesapūt

bet kad nedzīva būs mana roka
arī lapa nokāps no koka

1972

1. Einleitung
2. Die Bedeutung der
3. Die Aufgaben der
4. Die Organisation der
5. Die Durchführung der
6. Die Ergebnisse der
7. Die Zusammenfassung

1. Einleitung
2. Die Bedeutung der
3. Die Aufgaben der
4. Die Organisation der
5. Die Durchführung der
6. Die Ergebnisse der
7. Die Zusammenfassung

1. Einleitung
2. Die Bedeutung der
3. Die Aufgaben der
4. Die Organisation der
5. Die Durchführung der
6. Die Ergebnisse der
7. Die Zusammenfassung

PĪBĪRĀS

ir gais un rakurs ziemeļi
starp pirmsiemu iegu jautā nodāvu
rīstīta veidā, kas jautā
mūža pēdē nesap, dārtas irēti kād
be pīras jēru, bet mēģināt tāks

Rīgas iedzimtais

(1981)

ir tā, unēti, nesap, dārtas
starp pirmsiemu iegu jautā nodāvu
rīstīta veidā, kas jautā
mūža pēdē nesap, dārtas irēti kād
be pīras jēru, bet mēģināt tāks

Rīgas iedzīvotājs

(1881)

PIE JŪRAS

ir gals un sākums gliemežvāki
starp pretmetiem mums jānāk nodzīvot
i pērles neaudzējot; šajā jūrā
mums pērles neaug; dzintars krastā kāpj
ne jūras bērns bet noslikušais laiks
plūst dzintars kokus savās krāsās krāso
mēs stigsim pārejošā rudens dzintarā
ko lēni uzsūks ziemas gudrā dzelme
starp pretmetiem mums jānāk nodzīvot
i pērles neaudzējot; savas stīgas stigu
starp diviem pretmetīgiem gliemežvākiem vilkt
ne pārjainu ne dzintara bet zemes

LIECINĀJUMS

Laiks tevi ērtā bedrē liek,
Lai viņam mierīgs prāts.
Tu esi laika liecinieks,
Un liecinieki jānovāc.

Vien tāpēc nāve izdomāta,
Vien tāpēc atražota tā,
Lai ļaudis mazāk liecinātu
Tam laikam, kuram jāatnāk.

Bet līdz ar tevi kapā līdīs
Un blakus nogulsies tavš laiks.
Caur tevi viņam tumst un spīdēt.
Ar tevi kopā — laikos gaist.

Ne smilgas te pār kapu klājas —
Plaiksn nenoplaujams liecinājums.

TĪKLENES BĒRNĪBA UN VĒJŠ

Tiklenes bērniņa, vējš,
jā, protams, ka caurvijošs vējš,
zemes pamati celti no vēja;
skūpstis izsijāts laikā un telpā,
nevienu lūpu vēl nekonkretizēts,
miega nomodā degošs.

Jā, tiklenes bērniņa, vējš —
žēlu žāvētājs, skropstās šalcējs;
pirksti dzirksteļo, sniegā mērkti.

Tiklenes bērniņa, vējš.

RĪDZINIEKS

(izziņa)

Aiz nama nams —
Kā klints pie klints.
Tavs logs kā stikla gāle
Dzinkst.

Tik lieli gadsimti,
Bet viņi
Mīl spēlēties
Ar akmentiņiem.

Spēlē, spēlē,
Spēlē te,
Kamēr Rīgu
Saspēlē.

Rīga, Rīga —
Klints pie klints.
Bet nerūk
Kalnenieku ģints.

Kaut brīvu dara
Rīgas gaiss, —
Tu esi
Rīgas iedzimtais,

Un nespēj
Pļavu zaļais krīts
No Rīgas
Tevi izrakstīt.

*

uzkāpj ezers debesīs
kamelēni piedzimst kalmēm
tikai dzelme senā vietā
šalc un neiznīkst un staro
miglas zivi šūpodama

kas tai dzelmē spoguļojies
tam ir dzelzī avots dīgs

*

Tikai nemanāmi nami,
Vāri virmojošas būves,
Kur būs dzīvot pēcnākamiem,
Paceļas uz laika stūriem.

Lēni dvēselēs briest nami —
Sadzīviskie pēcnākamiem.

*

Reiz tuvos sakaros ar sāpi
Es stājos. Gala rezultāts:
Uz zvaigžņu laukiem miglas kāpes
Kāds nenovāc, kāds nenovāc.

Tad tuvos sakaros ar priecu
Es stājos. Gala rezultāts:
Uz zvaigžņu laukiem kāpes tiecas,
Un it neviens tās nenovāc.

*

Sārta ola krūtīs mirdz.
Ko es krūtīs perināju?
Rūgtu dzērvī debess mājā —
To es krūtīs perināju.

Dzērvju tērces pāri irdz.
Rīga izšķīlās no sirds.

*

Sasnieg sniegs un pilsētu atnes
Tādu pašu, tikai no vates,
Spēlē sniegs — pūkains debesu aktieris —
Torņus, tramvajus, bērnu ratiņus.

Un starp daudzajām mēmajām lomām
Tev ir vēl viena jāizdomā,
Kad tu izeji lēnām no mājām,
Brienot mijkrēsli irdenajā...

*

Dzīvība, kalponīte,
Rudzu dzirksteles acīs,
Kurp aizvedīs rietošs tacis
Jurģu rītā?

Dzīvība, kalponīte,
Sārtu guntiņu mugurā,
Vēl tev darbi jāstrādā,
Kamēr saimnieks ziedos plītē.

*

lēni liktenis ietiecas zemē un apaug ar zāli
atnāk plāvējs un izkopts pār manējo likteni dzied
bet mans liktenis guļ
dzīli iežos viņš jauž savu tāli
un kā naksnīgi logi gar ceļu man magones zied

BAILES

Tās bailes, ko tu man devi,
Ir tikai bailes par tevi.

Un bailes, kas krūtīs man sitas,
Ir tikai bailes par citiem.

Kurš pateiks, kas notiek ar prieku,
Bet bailes par sevi ir liekas.

Kļūst visa kā pasaulē vairāk.
Bet viegli ir ietaupīt bailes.

Jo bailes par citiem ir bailes par sevi.
Laiks kopā mūs savij un atpakaļ nevij.

*

Sens zvaigžņu slaucītājs, sens debess sētu sētnieks,
Par baltu velti zvaigznes acīs slaukošs.
Pleš krūtīs spārnus sarkans tauriņš austošs,
Kā stundas lidojošs no naktslaika uz rītu.

Bet zvaigžņu piegružotais gaiss
Vairs negrib tevi projām laist
Uz zemi mirdzošo, uz zemi nedarīto.

*

Tas bija tad, kad vēju nepazinu.
Par viņu nerunāja rudens lapa slimā
Un skadrā sniegpārsla man nebilda ne vārda.
Vējš ārdījās; es teicu: lai viņš ārdās.

Man prātā bija noturīgas lietas.
Ne mirkli bēdzēji, bet laiks, kurš stāv uz vietas.
Laiks stāvēja, tā vietā gāju es.
Vējš nesa nomirusus mirkļus; teicu: nes!

Uz mani mirkļu nāves neattiecās.
Laiks neskaldījās, neplīsa, nedz liecās.
Caur mirkļiem vēja jēga noģiedama.
Bet nebija ne mirkļa namā manā.

...Es tagad vēju pazīstu kā sevi.
Tas ir, tikpat kā nepazīstu. Neviņ
Viņš mani. Tāpēc, ka ir neaplēsts.
Mums abiem mirkļus cauri laikiem nest.

ESMES VĒJŠ

Grūst esme plaušās,
Krūtis pušu plēš,
Man viņu neizturēt, neizturēt viņu.
Tas esmes vējš,
Tas nedzīvotais vējš
Ar dzelžu zābakiem man visus prātus mīnā.

Neko man nevajag,
Man nevajag neko,
Man viss ir sakrāts, nevajag ne graša.
Reiz esi skops,
Reiz esi, likten, skops
Un esmes vēju vēlreiz garām aizšauj.

Bet velti lūgties,
Velti lūgties man,
Līdz kurlam liktenim man neizkliegt ne vārda.
Grūst esme plaušās,
Krūtīs plosās zvans,
Un dzīve čukstētā pa spalgiem ceļiem aizdārd.

LIRISKIE VAROŅI

Tu vari man pusnaktī piezvanīt,
Kaut arī tas krīt uz nerviem.
Trīs liriskie varoņi pantiņos mīt,
Un viņiem piezvanīt nevar.

Viens jodu teš,
Cits sēri dveš,
Un trešais krāc kā priežu mežs.

Un pamēģini nenojūgties —
Tiem savā starpā patik plūkties.

Drīz vien šie nevaldāmie trīs
No galvas matus noēdīs.

Jo manu dvēseli un miesu
Tie pilnām mutēm dzer un tiesā.

Es esmu viens. Kas pārmetīs?
Bet dzejas cilvēku man trīs.

Nav mana dvēsele tik spīva,
Lai atpakaļ tos trenktu dzīvē.

Un tā, lūk, uzbūvēta dzeja,
Ka visi trīs tur sarūmējas.

Kas viņus visus izskaitīs —
Var būt, ka desmit ir, ne trīs...

*

suns uzziedēja vakarā
krāšņiem baltiem ziediem
augu nakti šalca suns
tā kā priede

bet no rīta
jau noziedēja suns
un nešalca it nemaz
visiem par lielu brīnumu

lūdzu skolotāj
ko tas nozīmē
ka suns tik ātri noziedēja

un sacīja skolotāja
uz šo jautājumu
es jums atbildēšu rīt
man vēl jāpalasa speciālā literatūra

PUTNUREGĪS

putnureģis gaisā veras

nav ne putna

nav neviena

eņģeļbaltas vistas snauž

titars kaut ko miegā pauž

neredz putnus lidojošus

senvēstures debesīs

iemieg arī putnureģis

gadusimti pāri skrej

līdz

kāds balodis trāpa ar perlamutru

tieši uz plakstiņa

putnureģim

un putnureģis pamostas

debesīs skrej dzelzu putni

izskaitļoti dižbalsīgi

putnureģis nospļaujas un aiziet uz lidostu

strādāt par satiks

mes dispečeru.

*

Ai, saldā sāpe —
Ar cukuru tēja,
Ai, kāpēc, kāpēc
Tā nevarēja —

Pie rūgtās sāpes
Likt cukuru klāt
Un visu mūžu
To saldināt.

Tu nospēri cukuru,
Atzīsties, mērkaķi!
Un tikai uz tevi
Es, eņģel, mērķēju.

*

mans paziņa pūķis kas pļavā starp puķēm
dzīvo un staigā sidraba ūzās
mans paziņa pūķis kas brīvajā laikā
palasās Kārli Krūzu

(bet kad viņam kļūst skumīgi ļoti
tad pūķis tulko T. S. Eliotu)

tas pūķis ir ticies ar Kārli Skalbi
un kavējas atmiņās labuprāt
pie glāzītes vellatu šņabja
par ilgu ilgām tam patikas parunāt

bet tie taču ikdienas sīkumi!
(šajā vietā jūs sacīsit man)
un arī pūķa personība
nenoliedzami
nav nedz spilgta nedz neatkārtojama

jums taisnība
tomēr atļaušos aizrādīt
ka arī garlaicīgajā allažībā
ir apslēpts
savš necils skaistums

TĪKSME

Es rītdien satikšos ar tīksmi.
Vai man jums jāskaidro, dēļ kā.
Mēs divtūlībā nesatiksīsim
To visu, kas it visiem sāp.

Vien tīksmes miesa valdzinošā
Man prātus saldā valgā sies.
Ar maigām nošu skrotīm nošaus
Tos, kas aiz loga vazāsies.

Ak, kādā netiklībā stigšu
Tai rītdienā ar tīksmi es!
Ja vien no zārka laukā tikšu,
Ko šodien bērinieki nes.

*

Es runājos ar vijolnieku
Par vijoli, ar ko viņš dzīvo,
Un dziļi sadzīviski nieki
Mums laiku pakavēja sīvo.

Man vijoles sadzīve sveša,
Tās ikdienas ieradumi,
Vai vijoles futrāļa nešana
Ir tas pats, kā vest pastaigā suni?

Vai viņa var saaukstēties
Un sasirt ar franču kaitēm,
Vai vijoles ētika
Ir brīva no veclaiku saitēm?

Vai gara apvārsnis vijolei
Ir tāds, aiz kura grimst kuģi,
Un, ja viņai lētu vīnu kāds lej, —
Tā pudeli sasiņ pret bruģi?

Un bija, ka vijolei soģi ir,
Ja runā par vijoles fizioloģiju,
Bet pārējais nojaušams tikai no mājieniem, —
Kā tava dvēsele, garāmgājēj.

GRIESTI

zaķa pastalas man kājās
žigli tek pa ceļu māja
tā kā asins tek pa dzīslu
drīz man viņa pakaļdzīsies

tajā mājā mani griesti
cietāki par dzelžu riekstiem
nepārcirst un nepārkost
žēlas sirdspuķītes ost

zaķa pastalas man kājās
ošņā pēdas kārā māja

ROZE

Pavisam sagrozītu rozi
Tu pirkstos rožainajos grozi.
Tu grozi rozi nepazītu,
Kur brezents nobremzējis zīdu.

Nav rožu negrozāmu te.
Tās ilgi ilgi jāmeklē.
Reiz rožu vilnis kāpās kāpa,
Bet tagad smiltiņās zviln tārpi.

Un rozes sevi pārgrozīs,
Kamēr tām cilvēks pēdas dzīs.

*

zvēro odze vidū gaisa
smagās dzelžu dzijās tērpta
acu vietā zaļgans kailsals
stikla zobi nervos cērtas

Tā ir ļoti liela uzmanība no jūsu puses, cienījamā odze, jo es jau zinu, ka likteņērgļi visiem nav paredzēti un dažreiz pietiek ar lapseni rudu, kas riņķo pār galvu un dvēseles miesu vaktē, bet te — tik nozīmīgs soģis kā jūs, gaisos mītošā odze; un likteņa piegārša lietavu ūdeņiem — tas ir tieši tas, kā man šolaik palaikam kaut kur kaut kā kautkādejādi pietrūkst.

*

Es esmu lupata, bet — zīda.
Šlakst ļaužu dvēseles uz grīdas.

Viens nāk un dvēslī izspļauj laukā —
Man dzelkšņu peļķes jāuzslauka.

Kas zīdam sāj, tas varbūt nesāj maisam.
Bet grīdas lupatas no zīda liktens taisa.

*

Ārpus sevis domā kāpurs.
Lido tauriņš — lido doma.
Nākotnē viņš ienāks rāpus,
Bet tad lidos tālās jomās.

Pārtaps kāpurs ideālā,
Ko vien rāpus sasniegt var.
Zvaigzne mirdzošā un tālā
Zelta karātavās kar

Tavus sapņus nebeidzamos...
Kļūsti kāpurs dialektisks —
Rāpo rūpju pilnā namā
Savai nākamībai pretī.

CILVĒKA NĀVE

Un nebūs vairs, kam nest
Uz Zemes bērēm cerīnes un rozes.

Bet arī nāve šovakar
Ir tāda nervoza.
Kā viņa izkapti tur!
Tā var iegriezt sev sejā.
Vai viņa aizlūdz par mums,
Dzedrā vecene sērīgā?

Reiz tā ir.
Nāve nevar bez cilvēkiem dzīvot.
Viņai jāmirst,
Ja cilvēce bojā reiz ies.
Un kā mēs,
Savu vienīgo dzīvību mīlot,
Saules mūžu vēl nāve grib darboties.

VARBŪT, VARBŪT

Nav sugas vientulības manā sētā,
Jau pirmlaikos tā kolektivizēta.

Uz visiem — viena vientulība liela.
Tā aiziet cilvēce pa tukšo debess ielu.

BALTAIS TĪĢERIS DELI ZOODĀRZĀ

Tas bija kā sapnī tik krāšņi —
Balto tīģeri Indijā ieraudzīt!
...Kādēļ, baltais, viņš pasteidzās apšļākt
Meitai kleitu, šis ģēnijs un mīts?

Zvēru ģēnijs tik lopisks kļūst sprostā,
Jo par zvēriem nemūžam mūs neatzīs...
Kas mēs esam, radība nenokostā,
Kurai virsū spožs nievājums līst?

*

Šodien es skatišos sentimentālu filmu.
Tam es gatavojos jau iepriekš.

(Lūk, es izeju ārā. Un debess ir pilna
Mākoņiem iepriecinošiem.
Priedes ir zilas, un skuķēniem bruncīši plīvo
Kā mana nepiedzīvotā dzīve.)

Jo tik reti mums gadās, ka nākotnes nojausmas piepildās
Precīzi, nekrāpjoties!
Lai arī tā nākotne — vienkārši filma.
Toties.

ZINĢE

Pa skaisto Rīgas kanālu
Peld šūpulītis balts,
Tur, stūres ratu valdīdams,
Stāv zīdainis jo stalts.

Vējš piepūš rozā autiņus,
Tie — buras labākās,
Un ūdens dzelmē baisajā
Kā dunči zivis lās.

Pie skaistā Rīgas kanāla
Uz kraujas stāvu es
Un noraugos, kā zīdaini
Prom laika straume nes.

RETRO

izšņaupt degunu kā senāk skolas dienās
žests tik nostalgisks un reizē rozesskaists
sēru vītolā trīs zaļi skuķi ienāk
ņemt aiz bizēm un pirms zvana neizlaist

PASTORĀLE

Es būšu mākoņos, es nebūšu vairs še,
Kad rozā skuķus noguldīs Bušē
Uz kairiem audekliem, kas kailām dziņām spītē.
Es būšu mākoņos, kaut gribētu būt šite:

Dzirkst siena kaudzes dimants smaržojošs,
Un jāntārpiņi gaisu gaišu poš,
Un negrib sievietē, lai viņu saudzē
Šai dziņu izslīpētā siena kaudzē.

DZEJOLIS
BĒRNIEM LĪDZ 16 GADIEM

Debess lauku laukakmeņi —
Kas tas, bērni, ir?
Tās ir šitās tantes acis,
Kuru dēļ var mirt.

Var un vajag. Šitā, bērni,
Minerāli šie
Aizmirst liek par zemes blēņām,
Padomāt par debešiem.

Visi onkuļi dēļ tantēm
Neceļos un ceļos krīt.
Kāds tur brīnums, ka šie panti
Aizstreipujo aprīlī.

*

Tu modes verdzene, žvadz tavas greznās važas,
Tu ligzdas verdzene, kur lepnos spārnus savāž
Šo laiku gars. Lai slavēta ir mode,
Kas garam augstajam par siltām mājām noder.

VĒTRA UZ JŪRAS

Vētra ir radīta vētrai.
Iespējams, vēl kaut kam.
Kādam tā sagādā ērtības,
Kas, protams, pretenciozi skan.

Bet kas man pateiks, ko nozīmē —
Pretenciozi.

Man ir zināma viena oāze.
Tur pļaujmašīnas pļauj
Priekš kamieļu uzkodām rozēs.
Bet tie uz tām rozēm splauj.

Bet mēs iesākām runāt par vētru.
Un vētrai ir sena, nostabilizējusies vērtība.
Kā skaistvārdam, protams,
Kas lielās līnijās mūsu garīgo klimatu rotā.

Kas vērtīgs — tas ērts ir?
Bez šaubām, ka šaubos.
Vien kaija bez lietusmēteļa
Mākoņos šaudās.

MODE-XX

Daba modernāka par mums,
Modernāka vēl par modi.
Suņu sēnes piegriezums
Nevar novecot, nedz nodilt.

Liksmu cepuri velk bērzs
Savā šalcošajā galvā,
Upē undīne peld bez
Visām skroderdienu balvām.

Ja tev ļoti patik šūt,
Pašuj sev no debesjuma
Kaut ko dabisku varbūt —
To, pēc kā mēs mūžam skumām.

KLASISKAIS DZEJOLIS

Put putnubiedēklis kā robots,
Kā zirga robots mašīnš brauc,
Tu zvaigžņu dūrainišus mauc,
Ar āboliņa smaržu noburts.

Kamēr dievs mēness govi slauc,
Par slauktuvi tu pasniedz sirdi
Un klusumā šai nesadzirdi,
Ko pilsēts dzelžu mēlē sauc.

Nāk veļi savus zirgus dzirdīt,
Tev tīkas veļu ķēvi jā, —
Vien nevar veļus pierunāt
Ļaut viņu kumeliņus tirdīt.

Tev gribas ēnās iestaigāt,
Aiz sevis pamest sevi pašu,
Bet metāliski zviedz tavs mašīnš,
Ar sudrabetiem dubļiem klāts.

Sev jaunu miesu steigšus pašuj
Un dvēseli no oša nosper,
Ja ne, — tad pasauli šo osti
Kā nēzdogu ar franču dvašām.

*

Pieturējās izturīgs laiks; zvaigznes
negriezās pirkstos šķautņainām malām; kuģi
nepeldēja uz iekšu, un jūra
nebija aizaudzēta ar zāli.
Ja saplīsa pudele — lauskas
aizripoja kā kamoliņi.
Lūzumi pastāvēja vien teorētiski
un nebija iekļauti
augstskolu programmās.

Bija vien olas,
nebija vistu un gaiļu.

Laika prognozisti
bangoja ūdensglāzes.

Iežņaugts starp diviem plīstošiem mirkliem,
pieturējās izturīgs laiks.

*

Jau visi putni manis izstaigāti,
Grauž vārgo ķēdi plēsīgs pagurums,
Un spārnu vēzienus es izjūtu kā vāti.

Kā kantorkoridori puķu kāti
Man vispārzināmi. Tos atstāstīšu jums
Par sauju sadzīves, no kā man mūžam pārtikt.

Nāks citi ļaudis, zemes vingrināti,
Kā jumiķus tos pievilks debess jums,
Un soļi atbalsosies puķu kātos...

Un tiem es pakaļ staigāšu kā suns.

NEREDZĪGAIS INDRIĶIS

Tie ir eņģeļi, kas lido no tiem nākamības laukiem,
daiļslidotāji, kas slido pa tiem brangiem ķeizartaukiem,
tas ir šņabis, velna dzira, ielietāta Apriķkrogā,
Indriķim, tam Neredzīgam, viņa sirdi vaļā pogā,
tās ir skolniecīšu sēras par tik nelokanu mēli
(Neredzīgais — drīzāk Mēmais),
Neredzīgajam ir grūti savu sievu brīvi kaustīt,
Neredzīgais neredz (?) bēdas, kuras bēdā visā valstī,
Neredzīgais nozūd laikos, neatmin tā pēcnācējus,
literāro mantojumu aizpūš aizmirstības vēji,
Neredzīgā vārda svaru nejūt jaunākajos pantos,
viņa ziņģes neieliksmo "Menueta" muzikantus,
Neredzīgo neredz ļaudis savām zilām gara acīm,
Neredzīgā vārds ir sacīts, tomēr paliek neizsacīts.
Tie ir eņģeļi, kas lido no tiem nākamības laukiem,
daiļslidotāji, kas slido pa tiem brangiem ķeizartaukiem.

PĒC KALĀČIEM

Lej Veidenbauma vārdu veidnē,
Lai sanāk musturs veļu gaumē...
Tu izspēlē, zēn, tu izdziedi, meiten,
Man Veidenbaumu!

Elektroģitāriskajā priekā
Laiku palseņos priekškarus plēst — — —
Vai jums neliekas (man tā liekas),
Ka mūs visus reiz iegipsēs,

Ja Veidenbaums tirdīs
Vien pāris reizītes gadā,
Kad Kalāču pirtī
Gars peras svabads.

Es nerunāju par koklēm.
Es runāju tikai par to,
Ka ne vien koklē — bet nākotnē
Ir Veidenbaums jāstāp.

RAIŅA PRIEDES. MARTS

Sarkanoti kārkli aust
Te, tepat aiz Raiņa priedēm.
Sniegam nav ne silts, ne auksts,
Kam šīs priedes tagad pieder.

Pieder tautai, sacīs gids,
Slaikais Daugavas idalgo.
Arī Rainis — priedēm līdz.
Tā — visaugstākā no algām.

Tavi graši ieripo
Tajā augstākajā algā.
Galvasnaudu mūžīgo
Maksā Dundaga un Valka.

Sarkanoti kārkli stāv
Te, tepat aiz Raiņa priedēm...
Savas pieres kabatā
Meklē galvasnaudu viedo.

*

kad viņu nodūra vienā no Vecrīgas ielām
no viņa brūces
pilēja pilādžogas
paltī pilādžogas
uz krāsaino bruģi
tikai nomirstot sevi viņš atmaskoja
ķiršu kauliņš tam kapakmens

*

Tas nozīmē: no zvaigznes smiltis birst,
Kad liedags silts zem mūsu kājām klājas,
Ar acu uzmetienu pārstaigājams...
Tur saltā augstē veca zvaigzne mirst.

NEGLĪTAIS PĪLĒNS

Neglītais pīlēn, kā tevi vilē,
Līdz tu kļūsti par gulbi, ko mīlē,
Neglītais pīlēn, nabaga tarba,
Kurā mirdz mantas maigas un skarbas,
Maiss vēl tu esi, bet dvēse nav īlens,
Triep to uz spalvām, neglītais pīlēn...

*

Viņš bij pārāk izretināts,
Kā no kalniem šurpu nācis.
Mēs šo gaisu nepazinām,
Gaisu — Himalaju lāci.

Reibām, viņu ieelpojot.
Domājām — tur puķes tvan...
Gājis projām? Gājis bojā?
Nevar zināt. Nezinām.

Pārāk rets šis līdzenumam,
Negaidīts un nepazīts,
Visiem tika gaisa kumoss...
Vai viņš bija gandarīts?

*

Sausas un mokošas bites —
Spiets. Vēlreiz spiets. Un spiets...
Garāmejoša tuksneša
Garāmstaigājošs ritējums
Tev ar akām ir jāizk dziedz.

*

Gaiss virmoja, un tajā telpā bija
I cilvēki. Bet viņu sejas toreiz
Mēs neredzējām. Redzējām pēc tam.
Pēc tam, kad durvis atvērās uz āru.
Gaiss virmoja, un ātra trūdu smaka
Pa telpu lidinājās viegliem kožu spārnēm.
Vai mēs to sajutām? Es nezinu. Varbūt.
Mēs raudzījāmies seno gadu stāvos,
Kas sagumuši staigāja pa telpu
Un sačukstējās tumšos nostūros.
Par ko tie runāja? Es neatceros vairs.
Mēs mēģinājām kaut ko pateikt viņiem.
Tie neatbildēja, un klusuciešot
Mēs izgājām no telpas tās, kur mūžam
Vien virmo gaiss un ļaužu sejas neredz.
Mēs viņas ieraudzījām. Kad? Pēc tam.

*

Un es sajutu valganu vēju.
Tur, kur vītolus sacirta tumsa,
Dārzā piedrazotā un mēmā,
Tikko nācis no laiku klēpja,
Zaļus spārnus izpleta vējš.

Un es sajutu ļaužu dvašu
Smagi lidojam saltajā gaisā
Tur, kur vītolus sacirta tumsa,
Blakus mūriem, kur stāvēju es.

It neviena vairs nebija dārzā.
Tikai valganā vēja spārni,
Nesot mirušo cilvēku elpu,
Smagi šalkoja pāri man.

Un pie mūra ar uzrakstu "Kino"
Dārzā piedrazotā un vecā
Lēni aizvērās laiku klēpis,
Un uz sejas man sasnīga vējš.

*

aizlīp mute ciet ar vārdiem
atdarās ar dairu medu
ko no ilgū stropiem vedu
cauri smilšu kalnu vārtiem

tās ir tādas jautras dziesmas
ko dzied aizgājēji dainās
saulē paguruši klaiņāt
novilkuši gurdo miesu

pārāk dziļās nāvēs mirstam
vai neviens vairs nepieprot
viņā saulē uzdzīvot
stabulēt uz likisma pirksta?

*

Pie dziestošas akas mēs sadūrāmies.
Pārāk daudz viņu bija pie akas.
Vēju kažokos, velēnu dūraiņos
Sveši ļaudis... Un kūtslopu smakas.

Sveši ļaudis. Viens spainis uz visiem.
Dzērām pārmaiņus — viņi un es.
Akā ūdens kā ugunskurs dzisa,
Vēlo dzērēju projām nests.

Tajā naktī nomira aka.
Kādēļ jāva man reizē to apstāvēt
Svešie ļaudis no racēju slakas! —
Iedzīts rokā spalgs lāpstas dēsts.

DUNIKA I, II, III

I

tur klusums klāts ar sūbējumu vecu
un sauli sils ir pārmetis pār plecu
kā maisu kurā ražens gailis kurn
līdz mēness lec kā kuplas sievas gurns

kur atrast pasauli vēl taustāmāku
ko daba darina ar vecmeistara māku
un mākonis kā paraksts gleznas stūrī
nav salasāms bez prāta sviedriem sūriem

II

ārs vārās žulgst un vērmeles lok ķipjiem
māls plaisā uzburbdams un upēs dūņas rūgst
likst liepzieds liess un medu neaplipis
un mākoņus no saules nenogrūst

ārs vārās rūgst un iebrien tavos audos
pa visām durvīm

ārs uz ceļiem lūgts

lieks dzīves mirklis

pirkts par visu naudu

kā sienāžsiekala tavs dzīves mirklis rūgts

III

tikai bezdelīgas
tavu roku trīsas
tikai bezdelīgas
sārtā augstē nes

tavu roku senatne
sārtā augsnē stīgo
tavu roku senatne
tur virs Kurzemes

*

kumelišu kumeliņā
viegli aizjāj mana elpa
silti mēnesstari līņā
sārta blāzma ienāk telpā

visus nobrāzumus dziedē
mazā malka vieglā šalka
zvaigzne skujaina kā priede
izaug tumšā debess laukā

sijā auzas visas dziņas
kumelišu kumeliņam

*

3 pilieni pilsētas — palienē šajā,
kur, gaisam sprēgājot griezīgā saulē, mūs uzlūko
tauriņi, pulsējot dzelmainiem spārniem pār kosu
austrumnieciskajiem būvķermeņiem, kur sienāzis
izgriezts no akmeņa zaļa un aizpland
garām gar alatu dvēselēm slaikām, —
trīs pilieni grīšļos
no skropstām
tev slid.

RĪGĀ

Anatolam Imermanim

Mana asins lai staigā bez grožu
Pa šīm ielām, kur baloži šalc,
It nekad es tai neļaušu nožūt,
Akmens viesuļu ieviests un rauts.

Akmens viesuļu pasaulē ieviests,
Rīgas ķieģeļi dzislās man plūst,
Staigā asins kā ielas sieviete,
Katram logam deg viņas skūpstis.

Staigā asins bez kauna un goda,
Dara visu, kas mīlā mums ļauts,
Tikai tam viņa pieder un noder.
...Pienāk mūris un asini sauc.

RUDENS

pārāk skanīgi āboli kļūst,
Pārāk ātri tos nospēlē vēji.
Vēlreiz, vēlreiz ir mūzikā jāsalūst
Visam tam, ko tu klusumā sēji.

*

Varenā rudenī, smagā un cēlā,
Ar desmit muzicējošiem vējiem
Un tūkstoš ercenu lapām,
Gar ezeru — lietavu iemetēju,
Zem saules no vēsa kapara —

Varenā rudenī jāaiziet man
Pa sarkanu sarkanu ceļu,
Visgarām savādi peļķes tvan,
Man ejot.

Ar katru soli pa apveidam zūd,
Šļāc vilni viss nenoteiktais,
Es redzu, kā domas ceļmalā trūd,
Vien nojausmas izkļūst sveikā.

Bet ziema ar sudraba zīmuli stāv
Aiz nedēļām dīvaini dairām,
Ar sudraba skaidrību tālumā —
-----

*

lai vārdi krīt bez sakarības kailas
ar tādu svabadību dzīro lapkritis
lai pārstāj brīdinoša uguns gailēt
uz stundām nedaudzām

lai vārdi krīt bez sakarības kailas
un smagās ķēdes sairst pūku gredzenos.
lai vārdi krīt, tu izrauj mēli bailēm —
būt izsijātam brīvā lapkritī

*

Aiziet sienāzis, taurenis noriet,
Birzī izraudāts pēdējais bērzs.
Stārķu koris dzied dainas pie moriem,
Laikam tāpēc vairs nedziedam mēs.

Āram novilkta āda pār acīm.
Cīpslots klajums un krūmāju kauls.
Vēl ne sprīdis ar sniegu nav slacīts,
Zvaigžņu šlakatas debesīs kalst...

Tas tavs tīrums — bez dzīvības zibas.
Viena riekšava dzīvotgribas.

AIZSĀKUMS *

pirmais sniegs
liepas pārgērbjas
tā kā meitenes:

NESKATIES

Arī šis ir...

*

Saputojas sārtens sniegs,
Cietā rūtī enkurojas
Acumirkliģs burinieks.
Saputojas sārtens sniegs.

Sniega burtus saburtojam,
Kurus rūtī vēģi svieģ,
Dzēģ un aizvirpina projām.
Sniega burtus saburtojam.

Snieģi sevi mirklim šģieģ
Neizģģērdēģtajā logā.
Vai tie gavilē vai cieģģ?
Snieģi sevi mirklim šģieģ.

Mirkģģa lakstģģgala pogā.

AIZSALUSĪ JŪRA

Ar jūru tāle notašķīta —
Tik brīnišķīgi bērnišķīga.
Lēnītiņām pret nakti tumst
Balts bezgalības saldējums.

Pār bezgalību bērnišķīgo
Šļūc mēness tā kā veca čība
Un noraugās, lai netiek mums
Balts bezgalības saldējums.

Un tas ir tas, kas acis kremta:
Mums zila bezgalība lemta
Kā nazis patvaldīgi spožs,
Kam pārvilkts baltums pārejošs.

*

Sprāgst vaļā durvis ledus pagrabiem.
Tu gribi mūžību — ej pasildies pie tiem.

Zem ziemas debesīm, zem zvaigznēm sazarotām
Kar kaklā mūžību kā striķa kaklarotu.

Un nodreb sirds, un drēbes nomet bailes.
Krist mūžībā kā izmisumā kailā.

*

Putenis ceļas, starojošs dadzis.
Dziļi dziļi zem lediem pārziemo sprādziens.

Ne jau pa kapeikai sanests un krāts —
Nesašķelts, vienotā gabalā.

Vēji pa stingušu klajumu slēpo.
Dziļi dziļi zem sniegiem ir sprādziens slēpies.

Ziemas miers, tas ir sprādziena miers.
Vēlā stundā tu redzi — ziemei noraso piere.

DECEMBRA AINAVA

Viss pārsālīti pavasarīgs:
Neviena viena, visi salīp —
Ar namu nams, ar jausmu jausma,
Un pašā ziemas viducī.

Tā tikai ziema pieprot līmēt.
Man viņā sevi nesazīmēt.
Mūs visus salīpina sniegs.
Nevienam sevi nesasniegt.

Bet aiziet viens ar dvēseli kā cirvi.
Var būt, ka ciniķis, var būt, ka cīrulis.
Viņš ziemu cērt, un skaidras skaidas lec.
Bet vai mēs gribam tā — lai katrs sevi redz?

PRIEKŠPAVASARIS

Neveicas lietus, un neveicas sniegs,
Neveicas tveice un salna,
Piesargies — laiks šis ir neveiksminieks,
Veļas kā grasis no kalna.

Veļas no kalna un neveiksmes veļ
Tikai uz tavējiem pleciem,
Tikai par to, ka tu uzaustošs ceļš,
Tevi ienīdīs neceļš.

Nesniedz tam roku — viņš nokodīs to
Drupaniem, čūskotiem zobiem,
Nesniedz tam roku, bet pretī kod!
Tā, lai viņš zveldamies nodreb.

MARTA PADEBEŠI

Šalko mākoņos siena laiks,
Zaļas pļavas pār palāsēm jumjas.
Vējots priekšdienu atspulgums plaiksn
Pāri pēdējām zemes skumjām.

*

kā malki skrien mutē
un katrā mirdz birzs
man neatvilkt elpu
bet uzaust un dzist

ar muti no brīnumiem vajā
zem Latvijas debesīm zaļām

*

Gar torni, gar augstuma toņdevi torni
Nes meitene dvēseli, dvēseli trauslu.

Un trauslums,
Šis trauslums
Par ziedlapām kļūst
Un ap torni
Kā drīksnu
Atmirdz.

TRUBADŪRA DZIESMIŅA

Tālab puķes list tavā sejā,
Tālab lietus tev aizstaigā garām,
Ka nekā mums nav abpusēja.
Miesas mieles bez kopsakara.

Tikai piedod, ka roku tev skūpstu,
Roku, kuras man sen jau nav līdzās,
To man piedod, ka muļķis es kļūstu,
Kļūstu muļķīgi cilvēkam līdzīgs.

*

no asinīm tevi es izsaiņoju
un tagad tu vari iet
no rīkles es tevi izskaņoju
bet viņa vēl tevi dzied

es pārgriežu rīkli pušu
ar kļavlapu pakritušu
bet rīkle kaut ko vēl gārdz
tavs nedziedināmais vārds

*

Pirmoreiz šoziem
Sasala kanāls,
Un tas nozīmē,
Ka no kallām —
Noēvelētām un noblietētām —
Uzcēla ledu
Debesu lietpratēji.

Būs kur skolniekiem pasludināties,
Būs kur ētikai nostiprināties.

Uz tā ledus,
Kas ētiku tura,
Iekursim divatā
Ugunsroku

Un uzliksim nakti
Par sidraba katliņu.

Rītā, kad gailītis
Sētiņā tecēs,
Kas zin — varbūt sakusīsim
Kopā, varbūt...

*

Viss bija zils, un negribējās cita.
Ar pātagu vējš lapu suņus sita.
Pa staru skrēja sirds un nepakrita.
Viss bija zils, un sārtojās vien tālē
No kaisām miesām celta katedrāle.
Bet nāca nakts un mīlas sviedru sāli
Par zvaigznēm izkaisīja debesis...

*

Sniegs ir jāēd, kad Ņeva mirdz melna,
Tā ir puteņu viesmīlība...
Tavas skropstas atceras delna,
Kas pār smilgotām acīm slīda.

Kad no puteņiem pilsēta celta,
Divi aizbrienam — zāles stiebri.
Tikai sudrabs. Ne lāses zelta.
Valgans vakars sudrabā iebrien.

Sniegs ir jāēd, lai atcerētos,
Lai mēs atkal sudrabā bristu.
Zāļu stiebri, kas puteni iztur...
Sniega sāls pārslo atmiņu rētās.

MĒNESS IEDEGUMS

mēness gaismas iedegums
sēri staro tava āda
saulei jānorient starp mums
jānorient bez viena vārda

viss tavs kailums mēnesim
dāvāts sacerēts un veltīts
nozied saule iztālīm
un tu mēness gaismā celta

reiz no saules tikšu es
varbūt arī tikšu vaļā
tavas sejas tālienē
mēness gaismā
dzelkšņainajā

*

No tavām sejām izvēlos es vienu
Un turu zobos — tā kā irbi suns;
Kad saule lēks kā maldu vaduguns,
Tu trieksi nakti šo pret atšķirtības sienu.
Bet vienu seju — tā kā irbi suns...

DZEJĀ

A. Blokam

Vai sieviete — vien izejviela
Tām maigi mākoņainām dziesmām,
Tiem grēku uguns kuriem lieliem,
Kas gadsimtiem kā asins liesmo?

Kādēļ vien atspulgs paštaisītais
Uz baltās lapas deg un dzied,
Kādēļ tik dziļi iemīts mītā
Tas augums, kuru apskausiet...

Un kāpēc, kāpēc tikai sāpes
Un arī priekšnojautas, jūs,
Tai augstē ceļat klinšu kāpes,
Kur Mūžam Sievišķīgais plūst.

*

kas par to ka reiz asinis manas ir palaistas vējā
vējš tās aizraus līdz tevim un gailējošs pāri tev līs
tad es iešu

ar asinstraukiem

pie pudeļu pieņēmēja

un viņš pāris obolus noskaitīs

TEV

Es izplēsu logu tai mājai
Un nēsāju visur sev līdz,
Jo viņā ir sastindzinājies
Tas vakars, tā nakts un tas rīts.

Es nomiršu, protams, zem sētas —
Šauj precīzi laika loks.
Vēl pēdējā stundā man, aptaurētam,
Kā svece degs galvgalī logs.

*

Un nesatiksīsimies. Bet mūsu nāves
Reiz satiksies.
Tās šķirtas vēl; līdz divu dzīvju skāriens
Tās kopā sies.

Lai savijušās mūsu nāves dzīvo,
Lai dara to, ko nevarējām mēs!
Vēl divas dzīvības pie šķirtiemi galdiemi dzīro,
Bet divām nāvēm
Piebidīts
Viens krēsls.

TAVAS ACIS

Kad meistariem kreimeņu baltiem
Sāk zaļi velniņi rādīties,
Uz debesu Straupi
Tos nosūta dievs.

Un zeļļi vieni paši
Tad pūš tajos dvēseļu spoguļos dvašu.

Tāpēc savādu acu ir pilna Rīga.
Bet ne jau tik dīvaini pretmetīgu!

Ar divām izteiksmēm vien —
Kas tie par dvēseles spoguļiem?
Ne miņas no pustoņiem,
Puķītēm, oglītēm.

Kaut migla nāktu —
Kā apskaidrība!
Vismīklainākais
Ir vienkāršība.

MEITENE

Kā debesis uzvedas zvaigznes,
tā uzvedīsies reiz tu.

Un zvaigznes
uzvedas tāpat kā mazi bērni —
graiza visu,
kas gadās pa rokai.

Redzi —
redzokļiem sagraizātiem
aiziet tas,
ko par vīrieti sauc.

Reiz
tu uzvedīsies kā zvaigzne,
reiz,
kad tevi
par sievieti
nokristīs.

DIVI DZEJOĻI VIENĀ

I

Tavas kustības neapjaustās...
Visi mākoņi — akmens pret tevi.
Kurš tas dievs, kas tev neiedevis
Kaisles kustības, skaļi paustās...

Tās ir trīsas, ko ūdeņi pazīst.
Apses dvēsele, rītvēju dotā...
Dziļā dzelzs, kas nav pārtulkota
Kaisles klaji paustajā nazī.

II

Pāri pļavai, aiz vējdzirnavām,
Tur, kur mällēpeņu ka biezs, —
Aizstaigāsim līdz svaigumam tavam,
Kamēr kāds vēl nav ieradies.

Kamēr svaigums vēl savvaļā šalko
Un neviens tur nav ieradies,
Skrajā alksnājā atstāsim alkas
Dzīvi ciest.

*

Saldi uzšķērsta minūte,
Ieplesta plati;
Silta un guldzoša dzīle...
Kopā ar putniem slīd tavi mati
Pāri pār degošiem siliem...
Neaizvelcies ciet,
Minūte biklā,
Mirkļi vēl guldzot nes mani...
Lietus lāses uz loga stikla —
Sudraba zvani,
sudraba zvani...

*

Vēl kroplums tavs nav sakropļots līdz dailei,
Vēl parets ābeļzieds tev pirkstu galos gruzd,
Bet baltums nokauts jau... Un tev kā zeme — kailai
Un skaisti kroplai būt... Vien ābeļzieds — kā krusts...

PIE EZERA

nepiederošiem viļņiem
krastā ieeja aizliegta
viens vilnis ar lietavu caurlaidi tomēr
staigā pa pļavām

laivas saož tā viļņa smaku
un nemierīgi sarosās šķūņos
bet vilnis iebēg rudzos
un iznāk uz šosejas

dzeru asaras no tavām
miklām dūmakainām acīm
jūras bezgalīgais sāļums
aizgājis no asarām

manas lūpas
pamazītēm
dzesēs ezervilnis vēss
kamēr nakts mūs piemeklēs

VIEN TĀPĒC VIEN

Un visu nakti tava āda snieg
Uz zvaniem sarkaniem, līdz apklust siltās mēles.
Un rokām bridējām līdz sāpēm jāiestieg —
Vien tāpēc vien, ka mākoņi tā vēlas.

*

Ar žileti kā spārnu žilbinošu
Es šovakar pie tevis atlidošu.

Tu puķe dzelkšņainā, tu puķe nenodrāztā,
Vien žiletei tu ļausi sevi glāstīt.

Kā gribas nodrāztai — kā patiesība — būt
Šai saulē puķainajā — — — — —

TAVA ROKA

Nē, nemīl kuģi rotaļāties. Smagums
Tiem pielipis no viļņu vieglām spēlēm.
Tik smagi manam krastam piestāj roka,
Tā tava vieglā roka, vieglā, jūrasmagā.

To neizplēst no bangu dzīvās miesas,
Ik trīsā dzelmes tumšā smagme trīs,
Un līnijas uz delnas — nobrāzumi
No klinšu radzēm, viesuļiem un sēkļiem.
Tā roka jūrasbraucēja, tā tava vieglā roka.

JŪRAS ŪDENS

Džinsos un svīterī — aka,
Bet jūras ūdens guldz tajā
Trīsošs un nenosakāms.
Šalcošs — bez sastāvdaļām:

Kādas upes un teces,
Lāmas un novadgrāvji
Precīzi kādā secībā
Jūras ūdenī krājās?

Auguma dzīvajos grodos
Kā viņas dvēsele šalc!
Un tu nogaidies velti,
Ka līmenis balts
Glīdzdaiņu tērci nodos.

*

no krasta atskaldījies krasts
starp vijolītēm izdīgst masts
krasts aizpeld

vai viņš par kuģi izliekas
uz kura matroži vien sliekas
to nevar pateikt

varbūt viņš peld kā parasts krasts
bet vējš to aizpūš neparasts
nav vēja

varbūt to mūsu ilgas dzen
ko viņā kaisījām nesen
krasts klusē

un aizpeld projām neizprasts
no krasta atskaldījies krasts
kā cilvēks

*

Jautras zivtiņas acīs
Zibsnī sudraba zvīņām,
Zibsnī sudraba zvīņām,
Pilna laiviņa sudrabiņa.

Pilna laiviņa sudrabiņa
Piestāj manējā krastā,
Piestāj manējā krastā,
Un es nagloju kastes.

Un es nagloju kastes.
Nav vairs zvīņu tev acīs,
Nav vairs zvīņu tev acīs,
Melni ūdeņi vien.

*

Koks vecs, ar mizu smagbiezu.
Kas viņā savu sirdi griezīs?
Vēl divi vēli stāvi aiziet.
Blāv koks ar velgu miglas nazi.

...Kad viņi izgērbās, tad redzēja, kā mirdz
Uz krūtīm izgriezta un sarkanota sirds.

*

Zem acu zābakiem kā kucēns ābols smilkst.
Ko acīm padarīt? Tās staigā savu ceļu.
Vēl mani mākoņos aiz matiem smilgas vilks,
Bet ilūzijām laiks jau apvilkt baltu veļu.

Kļūs ķermenis kā rudzupuķe zilgs
No pīpju vīraka, no tā, ko kausā smeļu;
Ir dvēse zirgs, bet ne jau dižens zirgs,
Un priekšā tūkstoš neklāstītu ceļu.

Vai sētā cūku kauj? Nē, manu augšupeju.
Bet viegli piedomāt, ka es te tikai smeju.
Var būt, ka sāpju lielsaimniecei sleju
Vien viegļu nojumi, kur atdusa tai salda
Pēc asartraukiem pieblīvēta galda.

*

Kā drāžas asara pa ielu!
Tas šoferis ir piedzēries!
Uzreiz var redzēt, ka nespēj asaru valdīt.
Vai arī — nav nekādas pieredzes.

Zem asaras riteņiem pakļūt
Tagad ir izredzes katram.
Mazākā kļūda
Un — katastrofa.

Nolādētā asara,
Nolādētais šoferis,
Kāds velns mani dzina
Iziet uz ielas.

ŠOVAKAR

Tikai pasakas man stāsti,
Citu negribu es dzirdēt,
Pastāsti, kā zaļi āksti
Jāj uz upi zirgus dzirdīt.

Atceries kaut ko par spokiem,
Raganām un jauniem gariem,
Velna rijām, pekles mokām
Un par astes zvaigznes stariem.

Stāsti man par visām briesmām,
Kas stāv princesītei ceļā,
Un uz kādiem spožiem iesmiem
Ceļiniekus izcep veļi.

Visas pasakas man stāsti,
Kuras nenotiekot notiek,
Pirms no dzīves, vaļā vāztās,
Mūsu asins zemē notek.

*

Kas tev, pilsoni, vairs viņu sūtis —
Ar modinātājpulksteni krūtīs.
Kas tavus sapņus vairs modinās,
Tavus sapņus, kas sapņos vairs nerādās.

*

Nāk dzīves vietā satraukums
Un droši uzdodas par dzīvi.
Jau tavas saknes gaisos plīvo
Un lapas dziļi zemē gumst.

Kails satraukums — un dzīve notvikst kaunā.
Un nobēg maliņā un savu māli maļ.
Un tagad mēģini to atsaukt atpakaļ,
Kur lēkšo satraukums uz četrām kājām glaunām.

LŪK

Lūk, es eju pa ielu.

Lūk, viņš mūžībā iet.

Lūk, es sarakstu lasāmvielu.

Lūk, starp eņģeļiem dzied.

Lūk, es dzīvoju tālāk.

Lūk, viņš mūžībā mērķts.

Lūk, es iekuļos mālā.

Lūk, viņu akmenī cērt.

Eju, un dzīvība plūk,

Paliks vien mūžība, lūk.

*

Kādēļ šais drēgnos novakaros
Es vairs tik bieži nepakaros?
Un šovakar vien reizes trīs
Man cilpa kaklu žņaugš un vīs,
Kaut vajadzētu reizes desmit
Man pakārties no visas sirds.
Vai tiešām liktenis vairs nesit
Un spilgtās vātis rēnāk mirdz?
Nē, viss ir kārtībā. Pa vecam
Es jūtu krupī mutē lecam,
Vien esmu piešāvies to rīt,
Lai dvēslei asras nenorit.
Tās dzīves ainas kompleksainās
Pret vienu kluso dabu mainu,
Un tāpēc drēgnos novakaros
Vairs nenorimti nepakaros.
Kā mēness krupis mutē lec.
Ir iespējams, ka kļūstu vecs.

MUŠU NOVADNIEKS

Es esmu mušu novadnieks,
Un ziemā tas ir milzīgs prieks.

Aiz rūtīm rūcošs sals un sniegs,
Bet mušas drošu soli liek
Uz deguniem un parketkloniem.
Es vēlētos būt viņu lomā,
Kad ieziemots ir rīdzinieks
Un rūtīs ledus pūķi mieg...

Es būšu mušu parādnieks,
Jo ziemu uzdzīvot man prieks
Ar dažām augstdzimušām
Un neskumstošām mušām.

BALĀDE
PAR LAIVINIEKIEM

Kamēr ironijā irās
Laivinieki ziedošie,
Krustā viena muša mira,
Gulbja dziesmu dziedoša.

Un tie lēma
Rekviēmā
Ķiparvārdus pasacīt,
No kā asras — nenorit.

Brīdi airus mierā liekot,
Dziedāja tad laivinieki:
"Muša skaistā,
Neizgaisti,
Tava dzīvibiņa mazā
Žigļiem sudrabspārniem laistās
Pāri mūsu dzimtām dražām."

...Un tie tvēra airus atkal,
Mušu veļos izvadīja,
Bet no viņu dziesmas trakās
Izsusēja ironija.

*

vēl vienu burvju mākslinieku
es apzagu ar lielu prieku

no viņa cilindra man tika
trīs gaceles un nāra plika

no azotes tam izdabūju
trīs varavīksnes ugunsdūju

un tā ikviens ar darbaprieku
var apzagt burvju mākslinieku

bet reiz pie manām durvīm zvana
viens nāk un lūdzas: apzodz mani

ak cilvēk normālais tu esi pliks kā fakts
un es vēl neprotu neko no tevis zagt

VIDE

Vidi šķiedu, vidi miju,
vides vidū pierē bija
viena doma pilnestīga:
Rīga — vide, nevis stīga,
Rīga — kvadrātmētri, nevis
rudu namu laikpilns vēris,
kur kā skudru skābe kož
acīs Jaužu trācis košs.

Vidi miju, vidi šķiedu,
minu kājām zilu ziedu
bruģakmeņa pumpurā...
Es vairs nedarišu tā;
savādāk es uzvedīšos,
pirms par pīšļiem pārvērtīšos
skaistā sešu dēļu kastē, —
neiršos no Rīgas krasta
nekur nekuriēnē projām,
Rīgas pakalps nelabojams...

CEĻADZIESMA

Cauri siliem, pāri upei
Bāliņš tek pa ceļu strupo.
Grezni vēji sejā pūš,
Strupais ceļš tik garš kā mūžs.

Īstais ceļš — tik īss kā nams.
Strupceļā viz tāles šarms.
Lūk, un tāpēc, gadiem kūpot,
Bāliņš tek pa ceļu strupo.

*

Ar varžacīm pasauli aplūkojot,
Es pārlicinājos, ka tā iet bojā.

Kad pārvilku varžacīm pāri zeķes,
Es pārlicinājos, ka tā ir galīga ģeķība.

Pārpaliek acis — tās, kas man pierē.
Neraustieties un stāviet mierīgas.

VĒJŠ

Vējš pārkliedzies un lēni dziest.
Tā atdziest kartupeļi galdā,
Kad saimnieks snauž un nenāk vies's.
Vējš izdziest pašapcerē saldā.

Viņš pasaulē ir ieradies
Ne tāpēc vien, lai gaisus vītu
Un nakti sajauktu ar rītu,
Nē, vējam gribas arī ciest.

Viņš visus darbus apdarītu,
Viņš spētu padebešus kliest,
Bet kas var salauzt vēja spītu:
Kā cilvēkam tam gribas ciest.

*

Ir klusums naudīgs,

viegli nopērk tevi.

Ir troksnis nabags,

viņam nav ko dot.

Uz viņa džinsiem

sudrabkņopes neviz —

priekš klusuma

tā mūžs ir novergots.

*

Mēs atkal gājām. Kurp? To dievs vien pateiks,
Ja ne — tad prasiet katram vadātājam,
Jebkurā purvā satiktam, viņš zinās.
Mēs gājām cauri ūdeņiem un smiltīm
Pa līdzeno, pa blīvo miglas ceļu,
Un likās savādi, ka mēs tā — dzīvie — ejam
Pa ceļu to, ko var vien ēnas iet.
Mēs redzējām, kā laiku uzsūc telpa
Kā milzu dzēšlapa. Ik mirklis kļuva plašs,
Bez robežām, bez debesīm, bez miņām,
Un pavasaris krita cauri ziemei,
Un ziema ieziedēja rudenī.
Tas laika salkums... Telpas skopā maize
Mums smeldza smaganās, un lūpas atdarījās
Uz vārdu pēdējo, uz ķermenisku vārdu:
Kaut lāsi laika — lūpas apslacīt,
Kaut lāsi kalendāra laika mūsu mēlēm...

KULTŪRSLĀNIS

Reiz pēcnieks zemes durvis vērs,
Un būsīm kultūrslānis mēs.

Zem ābelēm un klāniem,
Starp debesskrāpju suķēm
Mēs gulsim kultūrslānī
Un runāsim bez puķēm.

Tad nezīlēs vairs pēcnieks tāls,
Cik ir šis slānis kulturāls.

Mums daži sprīži doti,
Kur atkailots būs viss...
Ir jānāk zemē noslāņoties —
Tāpat kā zemes virsū mist.

AR RĪGPALĪGU

Kuplos, kuplos melnā nakts,
Mēness laivā veļi līgos.
Atkal būšu sevī rakts.
Izrakšos — ar Rīgpālīgu.

Kulsies, kulsies saules sviests,
Dziņu dziņas mani rīkos.
Atkal būšu vējos kliests.
Pulcēšos — ar Rīgpālīgu.

Dievs ar jodu kārtis sit,
Tā ka debess galdi spīgo.
Dzīve Rīgas saujā rit,
Aizritēs — bez dievpālīga.

*

atstāj pulksteni vēri un ļauj lai tas mierīgi zaro
kamēr puķes sēž krēslos un nevēlas pazemē iet
vēl mums acīs spīd skali kad saule plīst novakaros
un vēl mēness ir mēzumā iedzīts kā pīlādža miets

Vilciens no pilsētas R.

(1986)

THE HISTORY OF

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM THE FIRST SETTLEMENT
TO THE PRESENT TIME

BY
NATHANIEL BENTLEY
OF BOSTON

Vilciens no pilsētas R.

(1986)

Vilnius no pilsētas R.

1880

*

Es dzīvoju dzīves bēniņos.

Tur apakšā — istabās — bēniņi.

No bēniņiem tālu — par tālu — redz.

Bet istabās esmu jau ciemiņš rets.

Nav bēniņi domāti dzīvošanai,

Bet — vējošanai un domāšanai.

No bēniņiem dzīves mala jau vīd,

Bet istabās prieki un sīkumi mīt.

*

Vairs nevairos no nevāritas dzīves,
Lūk, sudrabpannā necepts gadījums,
Kas ož tik nepamācoši un sīvi,
Ka neuzdrošinos ne cīpslas pasniegt jums —
Jums, dzejas bruņiniekiem, estētikas pāžiem,
Kas sanākuši šurp ar dakšiņām un nažiem.

* NEIŽŪTES

Vēlies vēlreiz tu ziedlapu ķieģeļos
Triekties iekšā ar reibušu pieri,
Tikai zini: nu skrējējus šos
Ziedu siena uz mūžību ierij.

*

es ilgi uzkavējos
it visos pasaules vējos
bez sliežu vēji skrien
tiem līdzī laiks arvien
bet telpa vecās sliedēs
būs vītīs plauks un ziedēs
es izkāpu no vējiem
un telpā uzkavējos
tai telpā uzgaidāmā
kas vērtās manā namā
es tagad gaidu vēju
kas beidzot sliedēs skries
bet tikai električkas
liek naktī satrūkties
šai telpā uzgaidāmā
kas vērtās manā namā

ROBEŽUPES

Iespējams, ka robežupes —
Visas Rubikonas, Lētes —
Pārbristas... Vai arī zupām
Izsmalstītas... Kas vairs pētīs —
Bija apvāršņi zem kājām:
Aizas, bezdibeņi, gravas?
Jo pēc priekšrakstiem mēs gājām, —
Redzot horizontus savus
Tur, kur pieklājas, — aiz jūras,
Aiz tā meža, aiz tās mīlas,
Un šis tas jau reizēm būra,
Un šis tas jau reizēm vīla...
Tā mēs gājām —
Neskatoties sev zem kājām,
Tikai lāses purinājām
Nost no biksēm —
Te melnas, te baltas, te sarkanas...

PLĪSUMS

1

Grūti sarūpēju nāvi.
Nu man saka: dzīvo vien.
Tāds kā apjucis te stāvu.
Kur lai iet un kur lai skrien?

Kāpēc pusi mūža centos
Maisiem nebūtību stiept!
Paša dzīves pašā centrā
Prāts kā gumijnieki stieg.

2

Mana seja tagad vēsa —
Kā no saldējamā skapja.
Bet kā viņu kaisles plēsa,
Runču nagiem kārpīt kārpīja!

Mana seja tagad gluda
Tā kā bikses manekenam.
Mana seja tagad — rudens.
Ķēnes piens vien šļakst pa vēnām.

Mana seja tagad tāda,
Ka var rādīt godu reizēs.
It nekas tai nav aiz ādas.
Tikai mute mazliet greiza.

velkas asinis rāmāk un rāmāk,
tām ar spieķīti tipināt jānāk,
strautu straujums sen izšjakstīts lāmās.
Velkas asinis rāmāk un rāmāk.

Zvaigžņu stari bij vienīgais iekurs,
Saule debesīs — sveša un lieka.

Tagad debesīs saule vien kvēlo,
Lēni, lēni lej siltumu vēlo.
Bet vai asinis pamosties vēlas —
Tad, kad debesīs saule vien kvēlo?

*

Tas ir tikai tāds noklīdis stars.
Smilkst kā kucēns, nu lai viņš tur smilkst!
Kas to noturēt, izturēt var?
Drīz jau skudras to beigtu prom vilks.

Nav viņš paredzēts, saproti, nav.
Citus starus, re, gremo pat govīs.
Nu bet šitam ir starojums savs,
Viņa gaismā viss savādāk noris.

Tas ir tikai tāds pieklīdis stars.
Kur gan tā priekšnieks — tā pavasars?

DZĪVĪBAI

Tērcīte, kas man tu esi,
Tērcīte neiztērētā...
Piegursti nest savu nesamo?
Nevajag tā, nevajag tā...

Tērcīte, dzīvība iedzimtā,
Mazupe asinsprastā.
Lai vēl tas laivinieks savu aliņu iedzer
Lētes izrāmītajā krastā.

MĒNESS STAIGA

Sēj akmeņgraudus sējējs,
Un kvartāli jau dīgst,
Pār daudzstāvīgām vārpām
Drīz sarkans mēness liks
Ar zemniecisku seju.

Vēl jau viņš staigāt drīkst
Pa šauro debess eju,
Kur asfalts gan nav liets,
Bet drāžas satelīti
Kā milzīgs bišu spiets
(Mēs izteiksimies glīti).

Kad pāri mēness likst
Ar zemniecisko seju,
Vai viņam vienaldzīgs
Tas viss, ko šeit mēs sējam?

RĪGA

Mūri ķep, un mūri biezē,
Puķu lāses neierit,
Rīga — zobens abpusgriezīgs,
Kas i mūs bez stājas sit?

Rīga — maize pelavaina,
Gadsimteņu cepiens grūts,
Kurā akmens puķi gaina
Un mums prāts kā vēders rūc?

Rīga šāda, Rīga tāda,
Rīgai jau tā biezā āda,
Nesarkst jaunbūves kā Doms...
Rīga — mūsu lomu loms,

Ne jau dižmutim un nelgam
Šajos ziemeļkrastos velkams,
Spogulis, kur ņirdz un smejas
Vien tik mūs' darbiņu sejas,

Un tu neiejūties lomā —
Dauzīt spoguli ar bomi!

PAVĀRA MĀCEKLIS

Nu izdari tā, lai mūris
Kādreiz salapo visam par spīti!
Nu izdari tā, lai kuras
Sārta jāņuguns gāzes plīti.

Lai it visus akmeņus taukos
Vienreiz cauršalko bērzi un smilgas!
Sajauc pilsētu kopā ar laukiem —
Vienā putrā! Es nevaru ilgāk.

Labi, labi. Es vārīšu putru,
Kļūšu ķēkša jeb, pareizāk, pavārs.
Ņemu pilsētu — pilsēta put nu —
Esmu putras vārītājs pavārgs.

Ņemu laukus un pilsētā metu —
Cik nu skaisti viss burbuļo!
Bet jau drīz kļūst šie burbuļi retāki,
Ātri vērtušies māžos un bubuļos...

Ziepes vārīt es mācēju bieži,
Mēslus vārijis esmu jo daudz,
Nu kā krīvu krīvs nosaku cieši:
Lai kāds cits tālāk putru šo jauc,
Kamēr tā prātu man nenojauc...

*

Rāmi salieku es rokas —
Mūrainas un ķieģelainas,
Bulvāri tām apkārt lokās
Tā kā čūskas ķeburainas,

Nolauž kumosu no miesas
Kāda bite ziedskrējēja,
Tā es lēnām kļūstu liesāks,
Līdzīgs akmeņainam vējam,

Tā es — akmeņains un mūrainis —
Varu drusku palidot —
Klibu klabu, stūru stūriem,
Tāds kā ķieģeļnīcas dots,

Kamēr mani nenogrābis
Doma gaiļa lielais knābis.

IEKĻŪT AKĀ

Es, protams, nelēcu akā.
Vienreiz gan
mani gribēja tajā iemest
kā beigtu suni,
taču īstajā brīdī
atrada kārtīgu mantu,
nevis tādu vietas izpildītāju
kā es.

Neviens brīvu prātu
nav akacī līdis.
Akacī nemājo nāras,
bet nīgrs purva velns.
Toties aka
nekādus raksturojumus neprasa —
ne tikai ierēdņu,
bet pat dzejas klasiķu parakstītus.
Tāpēc gribas tai akā tikt.

Ja nevar no augšas,
tad jāmēģina no sāniem.
Tā nu es rākos, rākos un rākos,
izpildīju jau kurmja meistarkandidāta normu,
līdz — atdūros akas grodos.
Atkal nekā.

Grodi ir, protams, forma — un tikai,
bet toreiz, cik atminos,
es vēl biju
sapinies formālisma valgos
un tāpēc
grodus ar cirvīti
nesakapāju vis.

Tā ka bija vien jānāk
atpakaļ gaismā.

Un tomēr —
kā akā —
pie zvaigznēm un skaidrūdēns tikt?

Ņemu lāpstu (ne veikalā pirkto un trulo
tā kā mani pūliņi iepriekšējie,
bet no kāda cunftīga grāvrāča
patapinātu).

Un palēnām
izraku pats savu aku,
izstaigājis to
visā dziļumā.

Sākumā tajā bij
vien mani sviedri,
vēlāk jau ūdens,
vēlāk jau zvaigznes,
beidzot jau ceļinieks
palūdza nodzerties...

*

viens jau uz sava šķēpa cūkgaļas šašliku spraudis
citam uz vairoga artā palēnām briest rudzu graudi
eju un apkārt ar kaudzi
guļ mūsu karadraudze

lūk šis firmīgo kreklu reiz pret bruņkreklu mijis
šitais žmeks trompeti rokā — mūsu taurētājs bijis
laiki kā zināms mainās
paveros laicīgās ainās

ko nu tu bāleliņ skumsti uzaustošs jauneklis taujā
tāda ir kauja par skunsti vienreiz ir jākrīt šai kaujā
katra visasākā bulta
pārtop reiz laulības gultā

nē tomēr dažus it brangus stāvus redz vēzējam āvas
vienīgi karalaukā viņi reiz sagaidīs nāvi
nevis izšķīdīs garā
šajā mūžīgā karā

*

Pāri Daugavai ir kāds nams,
Tajā namā reiz bija kāds īrnieks.
Cik gan nakšu es dziedādams
(Varbūt sapņos) uz turieni īros!

Tagad neizīrēts tas krasts.
Mana laiva pie palodzes sieta.
Airi karotēs vērsti, un bigulī — masts,
Kopš vairs īrnieks nav savējā vietā.

*

tavs zaru raksts
salā un plītī sprakst

un kaut tavu mežu reiz lida
zaru raksts paliek neiznīdams

tas tavs zars no pasaules koka
kuram netiek klāt zāģera roka

*

No purva rūdas kaltas ir manas bruņas,
un virsū izgatavošanas datums: šodien.
Kas rūdu racis kaut kur Kurzemes dumbros
un, uzdodamies par kandžas dzinēju —
kā tad citādi izskaidrosi šo mitoloģisko mašīnēriju —
dabūjis gatavu tērauda kreklu, kuram nav firmas
zīmes "Herzog Jakob", bet kaut kas nesaburtojami
salasāms kā Lielvārdes josta?... Jāteic, parastas ir
šīs bruņas: dziesmu un tauriņu viegli laiž cauri
kā vaļējas durvis, bet pilnīgi drošas pret lodēm un
zemīgu klanīšanos.

VARAVĪKSNE

Vajag runāt varavīksnes platumā,
Nevis čalot varavīksnes garumā, —
Varavīksni šķērsodams,
Krāsu krāsas krās tavs nams.

Tā ir gara kā šoseja:
Ja pa vienu krāsu eji,
Tad tu visu mūžu krāsi
Vienu nomīditu krāsu.

KULTŪRNESIS

Šeit strādā cilvēks, kuru nepazīst
Ne plašās aprindās, ne sabiedrībā šaurā.
Nedz moži apraksti par viņu riņķi klīst,
Nedz viņu rotā pūšlotāja aura.

Šis cilvēks skaitāms simtos tūkstošos,
Un adrese tam — visa Latvija.
Starp dzejas baudītājiem viņš ir, protams, trūkstošais,
Un tāpēc statistika maigi lād viņu.

Uz viņa kauliem mūsu tempļi celti,
Viņš mūsu skunstes stiepj uz kamiešiem,
Kaut tās ir viņam blēņas gluži veltas,
Un viņš pat nezina, kas nesams pleciem šiem.

Tam smalkā kultūra kā kungs vēl sēd uz kakla,
No viņa sviedriem vietējiem — tā starptautiska kļūst,
Bet viņš to nesaredz, priekš tās tam acis aklas,
Bet stiepj un stiepj, un vēl jau nepiekūst...

Jūs, mūzu skūpstītie un dievu izredzētie,
Jūs viņa labā darāt tīri daudz,
Bet nevar graudam, tikai vakar sētam,
Likt aši vārpoties, kaut vēders maizes kauc...

MEŽROZĪTE

Es mežrozītes ziedu plūcu,
jau mītisko — kopš sešdesmitiem gadiem,
un pamatīgi sadurstīju pirkstus
ar viņas ērkšķiem — kā reiz sešdesmitos
tā daudzas sirdis, saldi burot, dūra.

Un pirkstu galos asins parādījās
tai pašā nokrāsā kā mežrozītes ziedi,
kaut skaidri atceros — pirms “Mežrozītes” ēras
bij mazliet cita krāsa manām asinīm. Es neteikšu,
kā tā nu salkanīga, bet savādāka gan. Vai
mūsu tautai (jo esmu viens no viņas priekš-
stāvjiem) ir šajos gados — nemītiski īsos —
tik stipri asins sastāvs pārmainījies?

*

Kas mums paliek no krītošas zvaigznes?
Tik, cik kaķis uz astes var aiznest.

Kad pār mani trīs dzeltainas sauļas līs,
Arī mani uz astes viņš aiznesīs.

Sveiki, kaķi, tu, Mirkļu Nesēj!
Redzi — vēl viena zvaigzne krīt.

*

es beidzot sastapu ko meklēju tik grūti:
nu bite skreju rod
šai pašā loga rūti

ne rūts kļūst mīkstāka ne dzelžaināka bite
bet viņa lidot māc
jau veidā gluži citā

tas veids man zināms nav ja zinātu tad skrietu
es bitei līdz
caur loga rūti cietu

bet gan jau gan no bitēm samācīšos
un cauri sev
kā pudeļstiklam dzišos

*

Man ir šai dzīvē dots viens rīts,
Bet sekundēs tas sadalīts,
Lai katrā gadā vakarīgā
Pa sekundeī man aust un spīgo.

Ne reizes man nav ausis rīts
Kā maizes rieciens nedalīts,
Vien rīta drupatas caur gadiem
Tiek maniem gariem gara badiem.

Kad būšu zārkā ieguldīts,
Un tas mans ieguldījums lielais,
Pār mani beidzot ausis rīts
Un pāris palicēju mielos.

VILNĪ KĀPĒJS

Viļņi — nenoturīgi kalni,
Tā kā masti krakšķ kāpēju kauli.
Tās ir lielas un patiesas sāpes,
Ka es neesmu kalnā kāpējs.

Uzkāpt vilnī — kāpt acumirkli,
Nevis kalnā, kas aizlaikus virknē.
Kalnā kāpēju mūžība žūžo,
Vilnī kāpēju sekundes bružā.

Ceļš pa viļņiem — uz nezināmo,
Ceļš uz kalniem — uz dižumu rāmu.
Ceļš no kalna — skaists — ledājos viz.
Bet no viļņa slīd — kuģis? vai slīkonis?

*

Tavs būris reiz
kā smilga nošņāpts.
Bet aizvien skaļāk
ar dzelžu nāsīm cirvis ošņā
pēc tavas vaļas.

Būris nošņāpts.
Cirvis plēsīgs
tālāk aklu ceļu iet.
— Vaļā laidis —
piejaucēsi?
— Lētāk
brīvi
nopērciet...

*

es soli speru
bet nosperts tas
no tā kas vērās
asarās

es soli speru
bet tas ir zagts
no tā kam bēra
vien zvaigznes nakts

tas solis pirmais
bet otrais nāks
ko nezīn sirmais
vien bērniņš māc

tā bērniņš iet uz priekšu
kad viņš vēl nemāk iet —
viņš soļus sper uz iekšu
un sevī mācās diet

KOKI PILSĒTĀ

Apgraizīti tā kā jūdi,
kā koki pilsētā jūtas?

Atbilde izpaliek.
Pietiek, ka snieg
balts snieg uz melniem stumbriem
un arī mūsu kumbriem.

Ar apgraizītām acīm
un apgraizītu dzirdi
pa asfaltētu taciņu
es nesu piķa sirdi.

Kā tualetes papīrs snieg
šai pilsētai ir sniegts.

KOKS VĒLĀ RUDENĪ

Rudens koks kā zutis pliks,
Lapas sen pie dieva.
Tādam sieva ragus liks,
Tikai nav tam sievas.

Kaulains — tā kā nodzīts zirgs.
Tikai reizēm zaros
Vārnu melnās ogles dzirkst,
Pelnu putru vārot.

Kas to skaistā pantmērā
Gribēs apdziedāt?...
Saspringts tā kā pantera —
Tikai pienāc klāt.

Saspringts viņš pirms lēciena,
Kurš ir ziemas ilgs...
Zaļo lapu rēcienā
Drebēs debess zilgs.

SLAPJDRANĶIS

Žļurkst, žļudz, žļekst,
Nerkst, ķep, čerkst, —
Tāda ir slapjdraņķa mēle.
Citas tam laiks neatvēlē.

Ne vairs puķītes pļavā man prasās,
Bet gan ziemeļa skaidrība asā,
Kurā piedvingtās ausis salst,
Taču slapjdraņķa izloksnei gals.

VASARAS GRĀPĪ

Zem saules zelta vāka
Iet vaļā pavārmāka —

It viss, kas riņķī vārās,
Līst mūsu dzīslās kārās.

Jau burbuļus met apses,
Tās zibens apmaisīs,
Un zilās acu tasēs
Raibs ievārijums līs.

Un liktenim par vēlu
Še kārstīt našķa mēli —

It viss, kas apkārt kūšā,
Tam notecēs gar ūsām.

SILA NOSLĒPUMS

Sils noslēpumā tīts,
Ka tirpas skrien caur miesu.
Un zvaigznes saskrapstīt
Var tikai zāļu tiesai.

Kā noslēpums guļ sils.
To taču vajadzēja,
Lai asins dzīslās silst
Un skrej par stirnu spējāk.

Bet ir mums vajadzīgs
Vien samelojums mazs,
Lai acis skaisti dzirkst
Kā senās grāmatās...

*

Briest zaros āboli.
Par tiem es daudzkārt vecāks.
Kā ābeļzari salīkst mani pleci.
Kas viņus liec?
Ne ābolu, ne spārnu...
Kā rakstāmpiederumu bode lido vārna...
Kā zaļas smadzenes dzirkst ābols nenobriedis.
Kādēļ tās manas nobriedušās biedē?

DĀRZS

Nav laika dārzā paraudzīties,
Jo dārzam daudzkārt lēnāks laiks,
Man pārāk žiglas acis, lai
Dārzs spētu viņām pakalīdzīties.

Dārzs zaļo ārpus redzesloka,
Viņš ne jau acu gaismā briest,
Kā zaļa ēna plīv un lokās,
Līdz nesaredzams manās rokās
Sārtsmagus ābolus sāk sviest...

*

ar priežu adatām es aizlāpīju brūces
bet tagad manī atkal kaut kas pušu trūcis

nu egļu adatas es rokā ņemu slaikas
daudz sērākas bet tagad pašā laikā

un tīmekļus es atkal tajās veru
jūs liksmās priedes man vairs nenoderat

ar ielāpiem no kuriem aizmūžs dveš
kā cimds es valkāšos to uzvilks cilvēks svešs

*

iesēdos vērdiņā plikā
un apceļoju pasauli tiku tikām

tas labāks par lidmašīnu vai kuģi
cilvēki mani un ļuģi
mani grozīja savos pirkstos
asaras slaukot vai priekā dzirkstot

bet garas pamācības man bēra
tie kas pa cēnera logu vērās:
vērdiņš nav ne laineris nedz limuzīns
kas tajā ceļo nekā neuzzin

nedz kaildejas daiļas
nedz baznīcas gaiļus
tikai sadzīves sīkumus visādus niekus
prastus ļaudis nevis pasaules pirmrindniekus

PRINCIS UN NEZINĀMAIS

Veries sudrabainā pili,
Tev jau zināms, kas tur iekšā;
Stāvi mierīgs vārtu priekšā
Saņurcītā uzvalciņā.

Protams, princese tur gaida,
Pūcīgs pūķis vīrus baida,
Un ikviens, ko iekšā laida,
Drīz no pūķa projām laidās.

Nav tur tikai Nezināmā,
Kura priekšā mulst un drebēt,
Tāpēc gaidi omā rāmā,
Slēpis pistoli zem drēbēm.

Un tavs šaujamaiss tam pūķim
Būs tas lielais Nezināmais,
Tas, bez kā šim dzīvot ūķi,
Nevis pasakainā namā.

Vēl nav cīņa sākta — galā
Tā jau ir ar tavu stroķi...
Nezināmais, kurā malā
Tavu atblāzmu vēl noķert?

AUSTRUMNIECISKS MOTĪVS

Klist utaini ubagi ieliņās vecās
Un līksmo: jau veselu rītu uz pleciem
Mums galvas, re, turas un firziķus ēd!

Viss skaitļos ir izsakāms pasaulē šajā:
Vai tagad kāds ļaudis vairs neganti vajā?
Lūk, bende bez darbiem jau brīšniņu sēd!

Bet iedomā, puisēn, vien pagātņi baiso,
Kad galvas kā smiltis pa laukumiem kaisās
Un bendem drīz cirvis kļūst truls!

Un tāpēc lai slavējam dzirkstošo dzīvi,
Pirms kakli no galvām un utīm tiek brīvi;
Viss senais ir baismīgs, un jauks viss, kas tuvs!

INDIEŠU ZINĪBU DIEVS
AR ZILOŅA GALVU

mūžam tam jājāj uz žurkas
zilonēns šūpojas seglos
jau viņa ilknis kā burkāns
aplauzts pret izciliem lediem

jāklūst jā lieliski sīkam
tādam kā ķiršoga zaptē
laikā kad mērkaķis iznesīgi
pa bezjēdzīgiem jēdzieniem
kāpelē

lēnām pa spraugām pa spraugām
nevis pa šosejām pārstāstošām
doma ziloņa augumā
atnākoša

TROJA

Aizgāja bojā Troja.
Kas tajā dzīvokļus atjaunos?
Heksametros tā dzīvo
un trojieši — arī.

Un tomēr noīrē istabiņu
no sirma, daļēji eksistējoša vīra,
kas reizē divās poēmās mitinās,
un mazliet padzīvo tajā,
kamēr Vecrīgu
restaurē.

RUBENSS

Viss notiek pareizi: caur nāvi
Pie manis Rubenss nāk,
Ar lauvām sakrustotiem pāviem
No jauna mani jāiesāk.

Caur nāvi piepampst krāsu dzīslas,
Caur nāvi mākoņmiesa zied,
Caur nāvi sevi atpazīstot,
Uz mājām mana elpa iet.

NĀVE ROMĀ

cikls

CICERONS

bēg Cicerons no Romas
bet vai nu izbēgt var
no tiem kas domas
kar

kas jums puiši ceļasomā?
Cicerona galva I
galvā mute
mutē mēle —
zelta dēle piķa dēle

Ciceronam nebūs mēlot

un tai vietā kur nesen
Cicerons tās runas teica
viņa galvu pienaglo
lietpratēji teicami

(un tagad
sakait man
ko sauc par pieminekli)

MARKS AURĒLIJS

Marks Aurēlijs bij priekšnieks liels
Un arī relatīvi godīgs.
Viņš nebija kā Nerons vis,
Kas Romā gāza lielus podus.

Jo dūšīgs kāvās Aurēlijs
Ar ģermāņiem un citiem bauriem,
Tak galvā domas rosījās,
Ko nespēj ņnot gūtie lauri.

Viņš sevim jēgu meklēja
Kaut kādu — ārpus savām miesām,
To nomirušu atrada
Uz cisām stoiskām un liesām.

Tad gadusimtiem lasīja,
Ko Romas ķeizars gudri sprieda,
Un viņa dienasgrāmatu
I ģimnāzistiem zināt spieda.

Nu nezināms mums Aurēlijs
Tāpat kā Lapas Mārtiņš, teiksim,
Un savu domu gājumu
Ar secinājumu mēs beigsim:

Par velti kāvās Aurēlijs,
Par velti domāja viņš domas,
Jo jaunai Rīgai neder tas,
Kas derēja priekš Senās Romas.

Es vaļas brīžos palasos,
Ko es vai kolēģis mans cepis,
Un blēņu stāstus slauku nost —
Kā Romas ķēniņš — neizlepis.

MORĀLVĒSTURISKS KLEJOJUMS

I

Ej tu, mīļais, uzmanīgāk,
Lai tev sirds tā nesaburzās
Tā kā nēzdodziņš, kas Rīgai
Likts pie acīm laiku burzmā.

Tu jau zini, kā raud stīgas,
Kā raud liepas ielu gunīs,
Ej tu, mīļais, uzmanīgāk,
Citādāk kā raibu suni
Uzrīdīs tev katedrāli
Laiki tuvi, laiki tāli —
Cits ar puķi, cits ar vāli.

II

tur kādā trīspadsmītajā ja atmiņa vēl neviļ
jā trīspadsmītajā tai gadsimtā pie veļiem
es dodos Imantu un Kaupo aplūkot
un visai bajārībai lēnām noplūkot
tur ciltis
skāva baltās jūras smiltis
un siroja un citām rīkles plēsa
bet gadsimteņi vīrestību dzēsa

III

Imants

tur šķēpi plūst
lūst un irdz
un mēļi kumeliņi auļo
un sirds jā sirds
tā arī mirdz
bet slavas saule nenosauļo
es Imants jūsu laikos netiku
ceļš bija aizšķērsots ar dainu ētiku
tā šķēpu raka puķu klēpī
laiks mani sievu brunčos slēpis

IV

Saka klejotājs: – Man gods
Līdz ar sodu pūrā dots. —
Viņam atbild zemkopis:
– Nelej, vecīt, tā nav vis!
Tikai bijība un mīla
Mūs šai dzīvē nepievīla,
Nevis asinis un vīns,
Kurā auļo beduīns.

V

Kā lai sētu
sintezētu
ar šo vīrietisko garu?
Ne ar mīlu, ne ar varu...

VECAIS KAPTEINIS

kamēr mēs līksmojam baros
kamēr mēs vienatnē raudam
vecais kapteinis Harons
gaida uz mūsu naudu

nebūs tas ārzemju brauciens
toties zemzemes gan
kuģa svilpe vai suņa kauciens
reti — naksniņās — tomēr jau skan

bet gribas vēl Parīzē pabūt
arī Brazīlijā
grūti turp biļetes dabūt
Harona laiviņā — jā

nav viņš Ainažos mācījies
pat līdz Sāmsalai braucis
pieder pie citas nācijas
kā viņa senāk tur saucās

grāmatās lasām par tautiņu
dailes un kautiņu kāru
Harons ij mūsu ļautiņus
par smiekla naudu ceļ upītei pāri

kamēr es šite vāros
dzīvs tā kā taukos niere
krietnais kapteinis Harons
pārskaita pasažierus

*

Nu ar spalvu kā ar lāpstu
Jārok jauna likteņupe —
Ko gan Daugava spēj stāstīt,
Kopš tā lielās peļķēs drupa.

Likteņskaistie hidronīmi —
Dauga, Lielupe vai Gauja —
Plūst kā sendienīgas rīmes,
Nesmeļas vairs laika sauļā.

Ceļa nauda notērēta,
Jāiet peļņas darbos pašiem,
Pagājības grasi svētu
Nešķiežot ar žestu plašu.

ZEMCEĻOJUMS

Es tārupu dzīrēs ierados,
Jo rākos dziļi dziļēs.
Es domāju — man mieru dos
Tas senums, kas tur zvīlēs,

Bet sākumā bij jāpiesēž
Pie tārupu dzīru galda.
Vien to, ko cilvēks zemē mēž,
Tur izgaršo un bauda.

Ne hlorofoss, nedz arī sērs
Man lāgā negaumēja.
Uz citām mantām skatu vērst
Es vispār neiespēju.

Es piecēlos un pateicos,
Un taisījos jau dziļāk,
Kaut galds — tā teicu — skaisti posts,
Nav našķim jāpieviļas!

Bet tārupi tikai nosmējās
Un rādīja man pigu:
— Tev, gardais ciemiņ, gultu klās
Šai šķirstā senatnīgā

Un guldīs blakus ģiltenei,
Ko daiļas rotas rotā,
Jo tu pēc tā jau zemē ej
Ar šķipelīti rokā!

Kas arheologam ir ļauts
Un kapracim visnotaļ,
Tas tev gan būtu daudz par daudz —
Tikt dziļē apvizmotā.

Ej meklē dzīli virszemē,
No šķembām lipinot!
Šeit, gardais ciemiņ, varam mēs
Vien šķirstā vietu dot.

*

Tā kā tuksnesī pilsētas ielās
Atkal apmāts es vēlētos klist,
Ne par gramu vairs nebūdamis vielisks,
Zvaigžņu lietus no debesīm līst.

Un pret viņu nav lietussargu.
Un es brienu, viss izmērcēts,
Šeit, starp mašīnu kliegzieniņiem bargiem,
Vienreiz dzirdēt, kā sirds kaislē brēc.

RUDAIS LOGS

Sen man uz kakla
sirds mana aklā.

Bet i viņai nav raudzīties grūti
caur tava auguma rudo rūti.

Paradusi palēnām
raudzīties caur velēnām,
akla kļuva mana sirds.

Nu jau viņai acis mirdz.

Vai viņa skatās uz tavu krūti?
Nē, viņa aplūko putnus caur rūti.

*

RUDARIS FOCS

Reiz tava elektrība mani nosītīs.
Tā strāva glāstošā, kas manos pirkstos līs
No taviem matiem, tumsā sameklētiem.
Nāk veļi celtnieki un upes krastos līkst.
Un turbīnas jau iedarbina Lēte.

*

Ai, dūmakainā nagla,
Kas mani naglo klāt
Pie tevis, kas spēj paglābt
Vai arī paglabāt.

Līdz kamēr mani celsi
Kalt salto miglas dzelzi.

*

Un saldkaisle un nevainība,
Un pirksti saldi ledainie
Pa laika upi lejup līgo,
Un krastos sārtas puķes snieg.
Un vai ar to tev nepietiek?

*

Un drēbes atkal aizlidot grib projām
No mūsu augumiem... Bet lidojumu šo
Mēs taču vēl ne mirkli nelolojām
Ar pirkstu senvalodu trīsošo!

Ko drēbes grib, lai paliek viņu ziņā.
Lai dara to, kas tur par daļu mums?...
Mēs rokas atlaižam, un lēnām, pamaziņām
Gaist gaišos gaisos gaidošs lidojums.

*

It kā zeme šeit sarosītos,
Šalktu zāle un avoti gulgotu...
Esi meitiņa kā rozīte —
Stalta, stulba.

Stalta, stulba un vienplākšņaina,
Saltā laikā tik stalti stulba —
Šajā maniakālajā puteņu mainībā
Tā kā siltums — tieša un vulgāra.

It kā zeme šeit sarosītos,
Šalktu zāle un avoti gulgotu...
Esi meitiņa kā rozīte —
Gaiši, apstulbinoši stulba.

*

Klāt visam nevar izstāvēt.
Lūk, jūta, kas tik rātņa likās
Un paliekoša, — projām likās,
Nekā no tās man nepalikās...

Uz vienu mirkli vajag novērst
Man skatienu no zvaigznes tās —
Jau viņa mirdzēdama lās
Prom, svešās debesīs. Un to vairs nevar novērst.

Kā visam izstāvēsi klāt,
Ja nenoturēt tūlīgāko dienu
Un gliemezi, kas lēni lienot,
Jau tālē zilgu miglu klāts.

Nu labi. Gliemezi es netaisījos ēst,
Nedz braukt ar to uz lieliem gadatirgiem.
Bet — kaut kas mīlestībai līdzīgs pagaisa bez vēsts —
Var būt, ka tramvajā, var būt, ka zelta zirgā.

Un tikai mirkli nestāvēju klāt —
Tā stāvēt piederas vien nebijušam dievam!
Mums taču skrejceliņš zem kājām mūžam klāts
Ikvienā mūžam aizskrejošā dienā.

PIRMAIS SNIEGS

1

Smidzinājos līdz pirmajam sniegam,
Bet šis pirmais jau nebija tāds —
Līdzīgs sapnīm un zīdaiņa miegam, —
Pirmais īstais bij savazāts.

Tā tad pirmajam pirmā slava
Tomēr netiek. Bet tādām tiek,
Kas vairs neķep ar plēksnītēm blāvām,
Bet ar pilnu baltumu snieg.

2

Tu uzreiz gribi gatavu baltu,
Tīru malumu, debesīs maltu,
Lai bez sviedriem un sodrējiem rastos
Sniegs kā negaidīts neparastums,
Savu ķēķi un eksperimentus
Slēpjot debesu laukos centīgi...

3

Pirmais sniegs. Vai tas jau būtu
Nevis skūpstienu un jūtu,
Bet gan medicīnisks sniegs —
Slimnīca, kas balta mieg?

Liela slimnīca aiz loga,
Nesper kāju tajā, dēls,
Lai nav tajā jāiesloga
Prāts tavs lietavains, bet kvēls.

4

sniedz pirmam sniegam roku
un aizvirmo ar to
jā aizvirmo bez mokām
lai tevi nesastop

ne mīļotie ne bēdas
ne trulums pārļaicīgs
ej aizvirmo bez pēdām
vēl sekundi to drīkst

pirms sniegs nav zemē kritis
un smagi sasities
drīz viņš kā sniegi citi
sāks šņaukāties un ciest

5

Bet negribas virmot ar sniegu.
Tas ir slikti, bet tā tas ir.
Nesaredzami diegi
Šuj pie zemes un neatirst.

Tā nav folklorā, sentēvi, daile, —
Nē, daudz prastāki diegi tur —
Kādās acīs no bēgšanas bailes.
Un man neaizvirmot nekur.

Reiz ar puteņu virvēm patiešām
Biju es pie ik mākoņa piešūts,
Tagad mani tur — kas? Vienkāršs diegs.
Kad tik baismīgi balti snieg...

mazu mazu kļūdiņu
 izdarījām mēs
 nu tā liela kļūdama
 mūs kā upe nes

projām kļūdu jūriņā
 kurā burinieks
 būvēts kaut vai Ainažos
 izrādīsies nieks

kur nu mūsu laiviņa
 piepūšamā tiks
 laidīsim reiz prom viņu
 varbūt sēklī stigs

kāpsim laukā krastiņos
 pretējos un sveiks
 maza maza kļūdiņa
 lielus ļaudis veiks

*

Ausīs vēl viens rožains rīts,
Puķu smaržās novārīts,
Tad es būšu pipargrauds,
Lai nav salduma par daudz.

Kurš gan negrib cukuroties,
Lolot līdzpilsoņu mēles,
Taču dievs teic: cūka, proties!
Sikāks uzdevums tev vēlēts —

Tev nav jābūt medus mucai,
Bet gan mucai, kurā sen
Hulītis, saukts Diogens,
Prom no saldās dzīves mucis.

PĒRKONLAIKĀ

Kamēr mani pa spalviņai plucina
Tā kā vanadziņš — apstākļi dotie,
Pērkons debesis pāri man ducina
Liktenīgi un neviltoti.

Vēji mākoņus plucina varenos,
Mani — nieki drīz noplūks kā cāli,
Katrs vējelis teiks: paej nost,
Mēs reiz uzņēmām tevi kā brāli...

Skatos logā kā avīzes slejā,
Kur stāv rakstīts "Gaidāmais laiks",
Pērkons debesis lādas un smejas,
Jā, bet vanadziņš neatmaigst.

BEZVĒJŠ

Glēvi list gāzētais ūdens.
Nebojāts automāts.
Kur ir tie pasaules plūdi?
Bezvēja prāts.

Noass ar savu šķirstu
Sērkociņkastīte šķistu.

Vēju vien retais iztur.
Bet cik ir to,
Kas bezvējā nepakristu?

LŪGSNA

Skārda skarbums lobās nost.
Kādēļ sirdij tādu jumtu?
Gribas iegrimt mīkstumos —
Liksmotos un nenoskumtu.

Skārdu skaista rūsa poš,
Izkrāšņo kā ruda roze,
Vēl mazdrusciņ jāpakož —
Tad neko vairs nepārgrozīt.

Mīļo rūsiņ, pacenties,
Tad man vienreiz labi ies —
Zvaigznes asi griež kā skārds,
Bet es būšu neaizskarts,
Ja es savu sirdi lieti
Apjumšu ar vienu vietu.

*

spēkus lielam splāvienam
visu mūžu krāju
līdz no naida ugunīm
aizsvilās man māja

bet ar vienu splāvienu
ugunsgrēku dzēsu
brīvs no sava naida reiz
sēdu mīlā vēsā

nu pagalam splāviens mans
izniekots par nieku
kur lai savu mūžiņu
neizspļautu lieku?

*

Kā gribas tev izbjaustīties,
Bet izbjaustīties tik graciozi,
Ka tavi brēcieni vītos
Kā mežvīns un nevis kā odzes.

Tev gribas bļaut niansēti,
Lai nebirtu logu stikli,
Jo iestiklot logus nav lēti,
Un tāpēc tos daudzīt nav tikli.

Tev gribas kliegt delikāti,
Lai kāds vēl tev neieklūp sprandā,
Un savu visdziļāko vāti
Tu izčuksti tūkstotī skrambu.

*

Labdien, es esmu biedrs Saljēri.
Es atnācu uz jūsu bērēm,
Lai izteiktu jums līdzjūtību —
Kam jaunajos gados zārkā gribas!

Bet ko lai dara, biedri Mocart!
Zārks arī nevar tukšā būt.
Jā, protams, sēras mani moca,
Kaut liktenis man divkārt grūts, —

Jūs varat gaiši atdusēties
Šai dzimtās zemes smiltājā,
Un slava nebeigs pāri sēties.
Bet man vēl jādzīvo — tā jā.

Un dzīve, ziniēt, ir tik grūta
Gan maizes pēc, gan slavas pēc,
Ka labprāt līdzās gulies būtu.
Bet pienākums pēc manis brēc.

Un tagad ļaujiet atvadīties,
Lūk, vainadziņš no visiem mums,
Kam sirdsbalss liek caur dzīvi dzīties,
Kam — vai, cik — grūti būs bez jums.

PRAVIETIS

Viņš bija pravietis itin prāvs.
Tagad sašņurcis rindiņā stāv
Pēc desām vai arī alus.
Bet varbūt tur pārdevēja jau tirgo tā galu?

Lai nu kā, bet viņš rindiņā stāv.
Varbūt tikai pēc cūkas miesas,
Kuru nepiesauks Pastarā tiesā.
Viņam jau piestāv, ka viņš rindiņā stāv, —

Cik var brēkāt no sava troņa,
Cik var vicināt bozi pret mums!
Tas vairs nepiederas pie labā toņa —
Nav jau teātra priekšnesums.

Bet, ja kāds viņam aizlien priekšā
Šajā rindiņā bezgalīgā, —
Kādus brīnišķus lāstus viņš riekšām
Bārsta mums, kā tam acis spīgo!

Man ir skaidrs — nu savu viņš dabūs,
Garo rindiņu izstāvēs.
Viegli pazīt ir pravieša dabu,
Viegli sekojam praviešiem mēs.

PAKAVNAGLA

Kā nagla biju klāt,
Kad kalējs mani sauca.
Un zirga pakavā
Es stāvus iekšā traucos.

Un tagad mani triec
Pret betonu un plīnu,
Bet vienu zināt liedz:
Kam gan es tagad dienu?

Vai zirgam spārni pland,
Vai arī jātnieks bāls
Uz bāla zirga grand?
Nav naglai lēmējbalss...

HRONISTS

Kur varens laika lielceļš plūst
Ar gājējiem un ratiem,
Kas klūp un lūst, un tomēr kust,
Tur es no grāvja skatos.

Man vaigs ir vienos putekļos,
Un tie ir laikmetīgi,
Un tāpēc apdziedu es tos
Uz grāvja smilgu stīgām.

Nav zilonkaula tornis — šis
Sen neizplautais grāvis, —
Šeit katrs laika puteklis
Ir manu mūzu skāvis.

CELTNIEKS

No balķiem savās acīs
Viņš skaistu māju cēla,
Un palika vēl pāri,
Ko būvēt dēlu dēliem.

Tam profesija skarbāka
Par daudziem amatiem:
Viņš cita acīs skabargu
Spēj atmaskot arvien.

TOMĀTS

Kam bija jānoriet, tas noriet
Un velti sarkans kļūst kā tomāts:
Neviens to negrib tīšām noriet,
Kā norietošais tomāts domā.

Pats sevi projām ripinājis
Pa dienas gaišo debess jumu,
Nu tagad, kad jau vakars klājas,
Uz citiem izlej sapīkumu

Kā starus pēdējos. Viss velti.
Kas ies tos tagad pierē ņemt?
Pulks spīdekļu, lūk, sejas zeltī,
Ai, tomāt, pūšļa monument!

ODA VARDEI

Varde nelien,
Varde — lec.
Ikdienā mums vārdes plecs
Ļoti bieži nepieciešams,
Jo — patiešām:

Ja tu, brāli,
Uzskati par tāli
To, kas citam nomīts kuls, —
Lec!
Un tālums kļūs tev tuvs.

Saprotams,
Ja tev ir viņa —
Vārdes daiļkājiņa.

REFERĀTS

Kritušās lapas
vajag pārāudzināt.
Viņās noteikti
 kaut kas labs vēl ir saglabājies.

Kaut kādi kokaini (koku) tikumi,
ne tikai zemiski (zemes) netikumi.

Es jums apgalvoju —
tās atkal atzels
un uzlidos savos
zaļajos zaros.

No katras dzeltenas sačokurojušās lapas
vēl var iznākt pumpuriņš sveigs.
Bet, ja ne, —
pašas vainīgas:
negribēja uz klausīt
mūsu labi domātos padomus.

Un referents aizčaukstēja
no tribīnes.

*

Lūk, putniņi gaisos kā lido.

Lūk, kājiņām cilvēciņš iet.

Jā gan, arī lidmašīnītei

ar cilvēkiem viduklis pilns.

Un tomēr tas nav tas.

Vienmēr ir gribējies,

lai cilvēki kā putniņi lidinātos.

Ja tāpēc

putniņiem vajadzētu

tikai ar kājiņām staigāt,

cilvēks būtu gatavs

uz tādu uzpurēšanos.

Taču nekā —

putniņi lidinās gaisos,

cilvēciņš kājiņām iet.

Un otrādi nesanāk.

Ja nu vienīgi galvā.

Putniņi sasodītie.

* RĪNĀTS

Izraudāju leduspuķi,
apsēju ar sārta banti,
bet mani nosauca par spekulantu,
kad meitenei meitenīgai
uz stūra pie "Saktas"
tās gribēju pārdot
par matadatu.

(Kāpēc par matadatu —
nezinu īsteni,
bet tas taču notika īstenībā,
un īstenība no lasāmvielas
atšķiras tikai ar dullumu lielāku.)

Un, lūk, man teica kāds gājējs
(viņa seju un apģērbu atceros vāji,
toties uzkrita labi izkopta valoda
un elpa, smaržojoša pēc validola):
— Jaunais cilvēks,
jūsu acu puķu dārziņā
leduspuķes neaug un augušas nav.
Tās jūs esat nospēris
no kādas paziņas.
Avs
ir viņa,
ja tādas puķes —
sūri grūti audzētas —
atdod par baltu velti
katram gaisā pasistam puteklim.
Sabiedrībai nu gan
vajadzētu daudz stingrāk raudzīties! —

Šādas runas mani patiešām sarūgtināja.

Es pārnācu mājās
un krāšņu rozi
elsojot izraudāju.

*

Tā man gāja,
kad es pa pļavu gāju
un biti par mēslu vaboli
nolamāju.

Tad dziedāja bite:
– Paldies, ka man lemts
tik izsmalcināts kompliments, —
par mani šī vabole čaklāka,
to nesaredz tikai aklais! —

Ak, cik tomēr
šis uzdevums grūts —
sulīgi izlamāties
uz dabas krūts!

*

Dzīve nozīmi groza
tā kā meitene gurnus,
te staro iekš rozā,
te gāž pa purnu.

Ai, nozavētā nozīme,
ai, jēga noģiedamā!
Kā kaķēns skalu grozā
reiz kāpšu sešu dēļu namā.

Un, kad pusnakts stundā klusā,
kad pār zemi dusa valda,
nācējs vēls starp melniem krustiem
maldīsies pie dzīru galda,

es no kapa ārā kāpšu
tā kā jasmīns — gaišs un gaisīgs —
un tad viņu uzrunāšu
bargā tāšu taures balsī:

— Klausies, nācēj vīnakvēlais,
ja tev sirds mīt krūšu grozā,
remdē manas senās žēlas,
kuras mani kapā groza, —
saki man, ko nozīmē —
dzīves nozīme! —

Un atbildēs nācējs: — Godātais liķi!
Atļausiet nocītēt vienu nesen mirušu latviešu dzejas klasiķi:

“Dzīve nozīmi groza
tā kā meitene gurnus,
te staro iekš rozā,
te gāž pa purnu.”

*

Kaut kas manī sūrkst
Un neiespēj sadzīt.
Sadzīves naglas
Man zābakos sadzītas.

– Kurpniek, ei, kurpniek,
Saki no tiesas —
Ko lai ar tādiem
Zābakiem iesāk? —

Kurpniekam deguns kā rožlapa sārts,
Acis tam zilgas kā vārnas gaļa.
Kurpnieks man saka: – Tu neiesāc!
Ej tu galīgi... —

Ja jāiet, tad jāiet.
Sveiciens jums,
Kas ar mietiēm man atvadas mājat!

PĒTERPILS

fragmentārs dzejojums

*

cik vēli vēli
nāk dzīvo tēli
kad visi ceļi
jau pilni veļiem

*

vajag Pēterpili no sevis piedzīt
kā kādreiz aizpumpētu piecīti
kas pēdējos piecpadsmit gados
nav atdots

*

ai Pēterpili
bij grāmatu sile
no kuras kā gurni cūkai
man galvā smadzenes tūka

*

es iekāpu pilī no loga
kas kādreiz bija uz Eiropu cirsts
es, logā audzis,
nu atnācu paraudzīties,
kas īsti tajās istabās notiek

*

Nami miglā zūd un rodas,
Vēji strinkšķēdami brāž,
Mēness pilnu putras bļodu
Tieši manā galvā gāž.

Mākoņputra! putra galvā!
Re, kur maz tur zemes sāls,
Toties zvaigžņu cukurs bāls
Sakaisīts šai debesbalvā...

*

no asinīm kāds dzina kandžu.
kas? apjautājos. sapnis mans!
lai dzirdu daiļu tēlu brandžu
lai dzīve tā kā glāze skan

bij miglas gabaliņš ko uzkost
un vējš kur plostu izgulēt
bet biju apskaidrībai uzposts
jo asins brūvējums ir svēts

*

toreiz
manā piezīmju grāmatiņā
vēl bija eņģeļu telefoni
un kad es biju alus un cerību pilns
(mazāk — cerību, vairāk — alus)
es protams tiem piezvanīju
tas nekas ka bij mūžīgi aizņemts
vai arī
neviens necēla klausuli —
galvenais —
manā piezīmju grāmatiņā
tomēr bija
eņģeļu telefoni

*

pa vēju lielceļiem es staigāt izmācījos
tur gaisos vienmēr paliek vēja izrauts ceļš
gan dangains grumbuļains bez asfalta un bruģa
bet vedošs pāri saprātam un jumtiem
tāds drīzāk tunelis no virmojoša gaisa
kas gaisā izcirsts un uz augšu vērsts
tas bija jocīgi kad plānā mētelītī
(jo lombardā bij ziemas ieķīlāts)
pa ceļvežos jo sīki apdziedātām salām
es gāju saldams bet tai pašā laikā
pa vēju lielceļiem bez elpas skrēju es
tā nemanāmais notiek notiekošāk
par manāmo un ierakstīto daudzos
ar violetiem (tā kā loki
zem acīm pusnakts sievietēm)
jo stingriem zieģeļiem un vareniem kā lauvas —
papīros

*

par dēmoniem es sāku seno stāstu
par viņu svilinoši košo lāstu
par spārnu košļāšanu īsā vaļas brīdī
ikviens no dēmoniem ir debesjumu bridis

tā dēmoni brien debess juma mālus
mūk zābaki no kājām

klūp un krīt
un jaunavas kas lasās baros bālos
ir gatavas tiem atdoties ikbrīd

bet dēmoni ir vienkārši un labi
tie parasti — priekš debesīm — ne mums
un tāpēc bailēs sāk mums zobi klabēt
kad arī mums ir jābrien debess jums

*

Bloks

Tavs vaigs tik vāciskais, pavisam neslāviskais,
Nu iemīcīts ir kapa obeliskā,
Bet dvēsele ir izpletusies liela —
Jā, daži sējumi mums dotās lasāmvielas
Un — visa pilsēta ar ūdeņiem un ielām,
Ar neesošu dāmu acīm lielām
Un puteņiem, kas nebeidz dzīvos mielot
Tai kosmiskajā lētā ēdnīcā,
Par ko ir jāmaksā it viss, tas ir, nekā.

*

Mandelštams

nu atkal viens ar savu dūci
pie mana suņa smakra sprucis
un treknos taukus brāzīs nost
kā sniegos Alpu ledājos

ardievu tauki skolā krātie
no treknām snaudu grāmatām
top gars un miesa mana vātis
un pats es topu dzīvs no tām

bet dūcis — ielūkojies — plāniņš
tas ne jau speķi — laikus griež
bez ūdenszābakiem brien gadsimteņu klānus
un neliecas kad viņu zemup spiež

*

vēji mētā
manu sirdi
iemet rētā
izņem laukā
uzpūš svētāk
iepūš taukāk

veca patiesība nerūs —
baroks puļo manus nervus —
klasicisma akmens cisās
gulda mani izsamisa
ak kā patīk dubultoties
vienam iet bet sapņot toties
divatā — kaut vai ar sevi,
puteni, tu man to devi

*

brīvi peldu visās sejās
akmens skarbs bet i viņš smejas
redzot zibam kailas pēdas
sejās kurās prieks un bēdas
un tāda izpeldēšanās nav visai morāla

slīkstu upītē vismazākajā
Upīts jau kopš skolas gadiem vajā
ar saviem tiltiem daudziem
bet te to — kaudžu kaudzēm
no viena lēkā pašnāvnieki
uz cita slejas kumeliņi
šie pagājības saldie nieki
kļūst saldāki kad lietus liņā
lūk to visu aplūkot ir pamācoši un morāliski

*

Ekskursija

Pēterim ir kumeliņš,
Lielas čūskas minējiņš,
Pēteris pats ir no vara,
Viņam rokā liela vara,
Tikai čūska varen gara —
Šķietas gluži neminama
Jau kopš laikiem neminamiem...

Ko tu, Pēteri, tik cēli
Pakaļkājās zirgu cēli,
Ja kļūst čūskas dēludēli:
Palūk, suta kumeliņš —
Drāž pa sliežu čūskām viņš,
Kuras padevīgi stīdz,
Dziedādamas "Dievs palīdz" ...
Tā reiz cara zemē klājās —
Zirgs ar čūsku salaulājās.

*

Ņevas ūdeņi — vienīgā zeme.
Tur kā kvieši atspulgi šalc.
Gaismā izmirkst kāds akmens salts.
Melnie ūdeņi — vienīgā zeme.

Tur stīdz saknes tai puķei, kas aug
tev zem kājām, lai ziedlapas kļūtu
tava grīda — uz brīdi — jo, raug,
ir tavs augums jau ziedam par grūtu,

un tu lidinies ūdeņos tais,
kas tev likās kā vienīgā zeme,
un jau īstā zeme tev paist
apkārt. Sevi tu tagad tai lemi —
saknes laist,
neizgaist...

*

viens loks ir kailām pēdām nostaigāts
kur taukums liesumu mij tā kā desas luņķī
ar rupju sāli piebērtā ik vāts

bet netek vairs man izmisības puņķi
jo basām kājām staigājams cits loks
kur stikla šķēpeles zied pārmaiņus ar puķēm

kur krupis sirdi zīž un trūdi dvēseli lok
bet liksmāk liksmojas un sāpīgāk sāk sāpēt
kaut viss vēl piemilzušāks atkal jāsastop

es ceļam āvos neāvies un nejautādams kāpēc

*

aizbraucu —
jauneklis
lecīgs un cēls
atgriezoz —
statistisks
atraitnes dēls

1984—1985

Die miglas **Līme** pīnaglots

(1991)

lime
(green)

Pie miglas krusta pienaglots

Pie mīklas krūsta pīnagļots

*

banalitātē pošos
tālā un nezināmā
bars zīdspārnainu kožu
lido turp gaitā rāmā

liepu kupoli lejā
saulrieta staros slīd
maize ar grumbainu seju
atnāca pavadīt

sarkanots benzīns dzīslās
neapturami plūst
banalitātē visīstākā
jānokļūst

lūk jau kalngali bāli
visu apvārsni sedz
vīrus ar karavālēm
gurušās acis redz

nāve un mīlestība
vienlīdzīgas tur stāv
banalitāti man gribas
banalitātē tās nav

ADRESE

...Kad parādība zuda manam glāstam,
es iegāju kādās durvīs
un no sētnieka uzzināju,
ka šo namu sauc Viģes lapa.
Kopš tā laika es dzīvoju
Viģes lapā
un droši vien arī tu un tu —
jo visus īrniekus nepazīstu —
nams ir milzīgs, ar daudziem dzīvokļiem.
Avīzes šajā namā lasa it visi.
Gan no beigām,
kur stāv rakstīta laika prognoze, —
bet ja nu nāk
Lielais Viģlapu lapkritis?

1973

*

Jau četrdesmit otrais gads,
Kopš Latvijai es pievienojos.
Vai brīvprātīgi? Nekrīt mats
Bez Dieva ziņas... Dievs ir projām —

Vai mākoņos, vai citās malās —
Pie lāčiem un pie debesskrāpjiem.
Šeit latvju meitas puķes dala.
Šeit priekšnieki un sievas krāpa.

Pirms četrdesmit diviem gadiem
Es iestājos šais zvaigznēs trejās
Un ne jau sagādnieku gādāts,
Daudz smilstīts, tomēr nenokrejots.

Ja kādreiz izstāšos no tevis,
Tad — stāvus tavā zemē iekšā,
Un šoreiz — brīvprātīgi, nevis
No Dieva vienlīdzīgās riekšas.

1987

*

es diemžēl vairāk neraustišos
kā preparētas vārdes kāja
brāž žilbinoši melni brīži
es diemžēl vairāk neraustišos
un kailām bailēm neuzplišos
ar kairām rociņām tās māja
es diemžēl vairāk neraustišos
kā preparētas vārdes kāja

*

Puķe vilka ārā saknes
no smagās zemītes,
vilka, vilka, izvilka un
turpināja ziedēt.

Garām gāja puisis jauns —
turpināja ziedēt.
Brūnu govi mājup dzina —
turpināja ziedēt.

Nāca meita, brunčiem šalcot, —
turpināja ziedēt.
Pāri skrēja pinkains vējš —
turpināja ziedēt.

Tad balts vīriņš garām gāja,
puķi vārdā uzrunāja,
nepazīna vairs savu vārdu
puķe,
salika saknes uz krūtīm
un nomira.

*

iz mērkaķiem šurp skrēju skriešus
un laikam drusku pārsteidzos
starp latviešiem un latgaliešiem
man tomēr aste nekrīt nost

vai aste tā vai asinssaite
ar cīrulīšiem debesīs
viens mērkaķis te pantus skaita
un asaras pār purnu list

*

par naktspodīņiem dziedu
lai viņi nesarūs
jo vienīgi šie ziedi
uz mūsu kapa būs

kā tukšā muca skanu
un balss kāpj debesīs
bet naktspodīņu zvani
mūs visus apzvanīs

RUDENS ELĒGIJAS

I

nākotnē jau kāds ir bijis
dzēris izgulējies rijis

kad tā beidzot pienāks klāt
vajadzēs mums samazgāt
nevis tam kas tajā bijis
piečurājis līdz pat sijām

II

no vēstures mēs mācāmies
ka lēnām projām vācamies
no vēstures no pasaules
bet tālāk nemācīšos es

un nemācies tu dēlīņ mans
tas skolas zvans ir kapu zvans

III

Lāčplēsis bez runām liekām
plēsa mātes radnieku
māte pēc tautības lācene
greizāk tam gāja ar vāciem

tagad bez lāča ausīm
Melno mēs nepiekausim
bet kurš gan lāceni piegulēs
pēdējais lācis sen pušu plēsts

IV

kad karogs ir kļuvis izkopts
tik daudz plāvēju sabiedrisku
tu vari pie ratiem stāvēt
profesionālā nāve

V

vienotā katlā
mūsgalvas vārās
savējo galvu
neizsmelt ārā

vienotā ugunī
splāvienā vienā — — — —
salies pa šķīvjiem
mūs pastardiena

1988

* RUDENS ELPOJAS III

žurkas ir laba pazīme:
tas muļķu kuģis ir vienreiz beigts

apsien kā kaklasaiti
žurkas asti
un priecājies

visos pulksteņos
žurku astes
rāda precīzu laiku

paskaties zālē:
puse no sēdošajiem
ir žurkas

tātad ar tavu kuģi viss kārtībā

1988

*

tuksnešu kāsis

tie pārziemo

mūsu gājputnu ligzdās

tu dzirdi kā trillina smilts?

drīz viņi

jau olas perēs

tad maziņi tuksneši izšķilsies

un viņiem

nav biļešu atpakaļceļam

DIPTIHS

I

pūķim galvas trejas
tā viņš iziet spējis
cauri augšupejām
divas pazaudējis

dabisks atbirums
nesasniedzams mums

II

plaucēju ziedu
ziedlapas vērās
sejā man svieta
piķi un sēru

zilajai puķei zvaigžnotais kāts
avīzēm aplipināts

*

laiks vēro vējus krustām šķērsām krautos
un durvis virina kā sirdzējs nemierīgs
peld Jāņu vainagi ar lediem kopā strautos
un līdzās rudzim odzes galva dīgst

laiks svaidās savos beidzamajos griežos
un ļaužu ļaudis vienā virvē vij
līdz kailai dvēselei ir katram jāizšķiežas
pirms rītausmas bet pāri pusnaktij

1987

*

stūrakmeņi ceļas gaisā
rokā paliek kaķis maisā
aizspurdz stūrakmeņu kāsis
liktenis uz cisām kāšē
acis laiku kaļ kā dzeņi
jāauj jauni stūrakmeņi

*

tas kas bija miglā tīts
vienreiz iztinies ir ārā
taču miglu neaizmet
noderēs vēl maigā tara

tas kas bija zemē rakts
vienreiz izracies ir laukā
taču zemi neaizmet
vajadzēs vēl pašam valkāt

1987

*

mūsu folklorā jauniņā
brālīgo tautu dziesmas
sienu uzraksti anekdotes
spožā
un sarīdošā

visi kārtībnieki
kļūst folkloristi
kamēr Krišjānis Barons II
jaunu skapīti nedarina

1987

*

pēc nosvīdušiem pulksteņiem tur oda
un ciparnīcu sejas sviedrainās
mums pasacīja: nevajag tā brāzt
ar klibumu Dievs straujus zirgus soda

ne mirklis zaļojošs bet pūdēts dienu siens
mums silēs sijājās — kā auzas bira odas
un dzelžains mēness līdzīgs lielam odam
ar asins kandžu piesūcās arvien

mēs sapņojām par ķēvēm ķēnišķīgām
kas ārpus izskaitļotiem staļļiem vējos skrien
bet dzima kumeliņi apkalti ar čībām

un pulksteņi vairs neauļo bet lien
mums nopakaļ ar sejām gurdenīgām
kaut veciem zirgiem skrieties nepiedien

*

strēlnieki cits citu kāva
tribunālos virsū rēja
izbridusi asins rāvu
patiesība uzvarēja

stajlins viņus pasūtija
pasūtījums izpildīts
tā kā karogs vējos vijās
glītais mīts

stajlinu kā olu lobām
čaumaliņa dzelžainā
mums nu it kā ir pa zobam
vēli nāk un žēli nāk

viņa lielie pielūdzēji
tūkstoš asiņainā gadā
ne jau himniskajā dzejā
saltā zemē vietu rada

ciniķis es nesanāk
vēsture spriež ciniskāk —
nepāraudzinās neviens
nošauts karogs asins skrien

1987

STAĻINA PĪPE

viņš drupināja papirosus
un savu pīpi piestūķēja
vēl tagad sivo dūmu ostu
kad uzpūš attiecīgie vēji

viņš drupināja ļaužu mūžus
un zemes iekšas piestūķēja
tais vietās zeme nenopūšas
kā dzeloņdrātis nodžinkst vēji

kāpj dvēseles kā balta migla
bet ne jau tribīnēs tā kāpj
viss bija piedūmots tik ilgi
no pīpes sen jau dzisušās

1987

*

jūs velti mani kājām mīdāt
es esmu vāraus piramīdā

jūs gribat mani saliekt ragā
es esmu vāraus sarkofāgā

jūs velti klaigājat: nost gnīdu
jūs paši celāt piramīdu

*

mans augstais rīdzinieka dzimums
jau kļuvis slimums

Rīga lielā mūru pika
miestam ziests virsū miests
sen mana dzīvība plikā
pārrīgojusies

būdās un parkos
kā tevi pārkost —
tā kā lazdājā
riekstu mij rieksts

vai kā tārpam man iemesties?

bet nevar vairs grozīt
šo vienkāršo diagnozi:
Rīga

*

es laižu suni savās pēdās
bet viņš ne pēdas nesaož
kāds manu ceļu aši ēda
kāds manu suni tagad mēda
es taču gāju uzvarošs

suns aiziet savus kaķus trenkāt
ceļš aiziet tematiskās tenkās
bet manas pēdas manā Rīgā
prom aizlido ar bezdelīgām

*

es esmu pārāk sens
jau pārdodams antikvariātos
kur mani vienaudži krāti
un nierēs smeldz kapakmens
no Lielajiem kapiem

viss Rīgas skumjums
sartinājies manī

no vecajiem ormaņu zirgiem
zirga smiekli vien palikuši
un es smejos ar tiem

es pārāk seniski raudu
katrs logs ar šīm asarām iestiklots

bruģa akmeņu mūžīgie graudi
samalti pusaugu dzirnavās
tādu maizi es ēdu

garus gadus man jādīrā nost
lai es kļūtu vismaz vecs
nevis sens

*

Saplaisājis asfalts —
tādas tās rūnas.
Neziņas zīmes un zābaku runas.
Ja gribi — lasi,
ja negribi — lasies.

Aizpeld autobuss kā lasis.

Viens pie asfalta sēž un zvejo
Rīgas pašsacerēto dzejoli.

*

redzi
tas ir trīspadsmitā gadsimta sniegs
tāds pats kā tagadējie sniegi
tikai tīrāks
redzi
cik viņš mierīgi guļ uz asfalta
vēl nenošķūrēts
vēl nenokaisīts ar smiltīm
bet tas arī nav vajadzīgs
viņā nepaliek pēdas
nebaudies
tas ir sniegavīrs
tajās baltajās bruņās
redzi
tūlīt to apošņās suns
kāpēc viņš bēg
iežmiedzis asti?

*

ak klusās dabas miskastēs
kā stabules dzied smēķu gali
un kāda ijabiska vēsts
vēl zaļā avižlapā gailē

ar biļetēm pie veļiem brauc
kad pāri aizkland mēness tramvajs
un tukšā pudele tā kauc
pēc sava brāļa kura nav vairs

viss dzīves bijums sakopots
šais mazos muzejos pie sienas
ar vieglu roku projām dots
un neatgūstams vairs nevienam

*

ei saldo ēdienu oberīt
tu aizmirsi atnest man
un sēru mūzika čort poberī
šai morgainā krogā skan

bet iela aiz stikla tik krāsaina ņudz
steidz rudens lapas un dāmas
ar trīcošu rociņu sirds mana lūdz
vēl mirdzošus melus un melodrāmas

*

tā bija skaista banda
dziedāja pašnāvnieki
par dzimumpriekiem

tā bija skaista banda
neviens kas dibenus laiza
bet viņi sev vēnas graiza

tā bija skaista banda
kas tiem smadzenes saķemmēs
no lielās traķenes atpūtās traķenēs

tā bija skaista banda
kāvās ar puķēm
un viņiem saberza putekļos snuķi

tā bija skaista banda
kādreiz satiku vienu
grāmatvāciņu šaurajās sienās

*

pavārtēs senās
kur klunkšķēja grādi
pakaļ man dzenas
kā kārtībnieks gādīgs

pavārtēs senās
kur skuļa krūts
ņurcijās lēnām
vairs nenokļūt

pavārtēs vecās
kur cēlos un lūzu
noņemiet cepuri
tas ir mans muzejs

*

es esmu kauls no Rīgas kaula
un mani var kā Rīgu grauzt
kaut pļavu ziedi manā galvā
ik rītu iesējas un plaukst
es esmu kauls no Rīgas kaula
es esmu kauns no viņas kauna
ar būdām zems ar torņiem augsts
es esmu kauls no Rīgas kaula
no nekurienes nesarausts

*

jā nerīmējas nerīmējas
ar lietu lieta nelīmējas
ar jūtu jūta nesalīp
pie velna sūta dievpalīgs
un velies velies vienā pikā
smilts smilti ilgi nesatika
tās vienā pikā satiksies
un jūta jūtā mezglu sies
nav pikai sākuma nedz gala
tās sadalāmo nesadala
velk kopā visas debesmalas
ko tavas dzirnas miltos mala
reiz atkal apvienosies graudā
vēl dīgstošā un nesagrautā

ARS POETICA

uz lieliem sūdiem roze aug
tas poētikas likums pirmais
un otrā likuma vairs nav
vien rozes sarkanās un sirmās

BALĀDE

durvis nodūru ar piķi
pārkāpu pār slēgto liķi
otras durvis ceļā stājās
arī dabūju no kājām
priekšā iznirst durvis trešās
atkal man ir jāiztešas
žults un asinis jau vārās
tā es neizklūšu ārā
visu mūžu līdz pat nāvei
būšu tikai durvju kāvējs
laukā kociņš jāiestāda
piedzims bērniņš meitai kādai
taču patvaldīgās durvis
atkal manās acīs duras
visas manas durvis dzimtās
pirmās desmitās un simtās

* BAĻĀDE KĀRĪGĀS SĒRĀS

Es kādreiz satikšos ar jums,
Kad rudens putnus projām stums
No saldā trūdu galda.

Es esmu šeit, bet nesatikts,
Mans veidols manā vietā likts,
Un jūs viņš nepārvalda.

Kāds vējā mezglu iesējis,
Lai viņam neaizmirstos viss,
Kas šajā telpā bijis.

Bet, kad viņš mezglu vajā sies,
Mans veidols atkal tālāk skries,
Reiz ciešā mezglā vijies.

Un tad es satikšos ar jums —
Kad noraudzīsies debesjums
Ar sagulētām acīm:

Vējš jūsu logā ierāpsies
Un trīsreiz apkārt galdam skries,
Ne vārda nepasacīs.

*

no pasaules nolobījies kā ielāps
es aizgāju tukšumā lielā
tai tukšumā lielā un plašā
un aizrāvās dvaša

tur melnais tūkstotis stumdās
kā tramvajā rīta stundās
un tāpēc pa durvīm laukā
es atgriezos pasaulē jaukā

un pasaule bija tukša
vien vīdēja gājējs rets
gribas atpakaļ pie palikušajiem
tikai vientulība
vēl jāatmet

*

viens klavieres
dzīvoklī uznesis
pieeju tuvāk —
tuksnesis

spēlēju vēju un smilti
un ieputinātu cilti

lēnām klavierēs stiegu
tālumā redz svētceļnieku

astoņas čūskas lokās
manās grimstošās rokās

tur augšā ir jābūt takai
tur apakšā jābūt akai

smilts neko nepasaka

*

arvien grūtāk ir žubītes nest
pārdošanai uz putnu tirgiem
jo tās žubītes smagākas kļūst
gads no gada

it kā kaut kas tām guļ uz sirds
un tā smagmi vairs neiztur svāri
un tā smagmi vairs neiztur svāri
arī tie kuri vēršus sver

*

novēlots vējš
saplosīts liepu zaros
novēlots vējš
derīgs galdautiem kājautiem
un piešņauktiem mutautiņiem
nederīgs šalkšanai krūtīs
novēlots vējš
mājīgs kā virtuvēne
kaķus kā delna glāstošs
citur ir vēju tūkstoš
citur bet ne jau šeit
novēlots vējš
novēlēts man
kapitālajam remontam

*

Mans suns —
mans pavadonis aklam.
Es zaļu zāli
redzu atkal.
Es glaužu peļķu kažokādas,
kas pārdošanā neparādās.
Es jaušu mirušos un veļus,
ar kuriem acīm nav pa ceļam.
Klīst pasaule kā malduguns.
Bet manās acīs iejūgts suns.

*

es tuksnešos un maizes cepļos biju
ar daudzām kājām savas kājas viju
kā mušu baru mūzas izbaidīju

es vieglus mākoņus un smagus dumbrus alku
ar kaislēm prātu skaldīju kā malku
un manu miesu liedzās dvēse valkāt

starp lekniem palicējiem skangalainiem viesiem
tad klimtu tūkstoš pastarajās tiesās
bet visās piespriests tika: atkal atkal iesākt

PULKSTENIS

Pulkstenis nosita stundu
Un visu cilvēci pagātnē.
Rādītājus es stumdu —
Pulkstenis noblēj mē.

Pulkstenis dumjš ir kā aita,
Kaut arī gadsimtus skaita.
Aita jau arī zāli
Pļavā plēš, lēš ideāli.

Dumjā un baismīgā kaste,
Ūsainais laika zārks.
Sitējam, kauslim — kas tev
Mūžības zvaigžņotais svārks!

Futbolist nolēmētais,
Katrs sitiens tavs — vārtos.
Stundas ar galvu mētā,
Es tikai laukumā vārtos.

Mani pulkstenī guldiet,
Kad reiz no jums būšu šķirts.
Spēšu i pēcnāvē muldēt —
Kā muld šis mūžīgais šķirsts.

EGILA PLAUŽA PIEMIŅAI

tik skrajš šis gads
vien smiltīs mezglī recē
un izdeg acs
un lēnām pil kā svece

vientuļā egle
Egils

dīvainais putns
starp līdzilvēkiem
dvēseles mute
dzelžainā brēkā

dīvainam putnam
pēdējā lizda
smiltāja putenī
smelgs un vizmos

LEONAM BRIEDIM

Sen nemazgāta debess grīda.
Div bezdarbnieki apkopēji.
To mākoņi patlaban mīda.
Mūs vējš pa ielām lēni bīda
Un nodod rokās citam vējam.

Zem vēju riteņiem reiz mesties,
Lai šalcošs vilciens pārbrauc pāri...
Kam debesīm tik plaši plesties,
Kur bradā mēness zelta vestē...
Klīst divi apkopēji bāri.

*
LIEPĀJAS PĀRSTĀVĀJUMS

kad visi nervi čupā
uz čupas gailis sēd
un sludina rītu

*

mīlie muļķi un stulbeņi gatavie
pie jums es šovakar vēršos
pirms dienu līdz pēdējam salmiņam sagremos
zvaigznes kā dimanta vērši

mīlie muļķi un stulbeņi gatavie
paņemiet mani savējā lokā
pirms mēness galvā par domu nokāps
es to nevaru nevaru atvairīt

vijiet kroni un puķītēm dumjām
kaut līdz Jāņiem vēl laika gana
es jau jūtu kā galvā man stumjas
mēness ar skumību iezilganu

*

Pie miglas krusta pienaglots
Ar dūmaku naglām,
Vairs netieku nost, netieku nost,
Paglāb.

Paglāb tu, kam āmurs rokā, —
Cilvēk, vēja pūsma, malds?
Katrs naglas dzēliens salds
Ieslēdz mani dzelkšņu lokā.

Kā no miglas krusta nokāpt?
Kas tu esi, naglu dzinēj,
Tavu vārdu neatminēt...

*

Šai cellē zelts un cēlums krāts.
Bet nospiež zvana pogu kāds.

Galds zilonkaula augļiem klāts.
Bet nospiež zvana pogu kāds.

Uz siltas zvaigznes glaužas klāt.
Bet nospiež zvana pogu kāds.

No ārprāta iet ārā prāts.
Bet nospiež zvana pogu kāds.

*

neatgriezeniska miesa
iemiesojies gars
zvaigznāji ķermeniski
un arī tas tur ar pāršķeltiem nagiem

pieslānītā slimnīcā
ripuļiem pārbarota
nāves sviedrus svīst nemirstība
jo iemiesojies mans gars

*

liels muļķis kādreiz biju
nu esmu muļķis mazs
reiz kļiņģerlietus lija
un citas pasakas

liels muļķis kādreiz biju
nu zudis lielums viss
vai Dievs to atprasīja?
varbūt vēl priekšā viz?

*

vēstnesis
atnāk bez vēstīm

ei tu kļūsti man vēsts
es nevaru pārnākt tukšā

bet es esmu bezvēsts prombūtnē
un nepieteikšos

nelej čugunu vecīt
man vajadzīga vienalga kāda
lai arī melna vēsts
tad mani vismaz noslaktēs
pienācīgi

lūk zīle nes ziņu
paņem viņu

tā ir konkurējoša firma
no konkurējošām teiksmām
vai tiešām tevī nekādu vēstījumu
nav ielicis Dievs?

*

upīte kā mats
kuģis pārāk plats
kuģis pārāk plats
tālāk peldi pats
zobos stūres rats
šķība mēness acs
žurkas tek pa klāju
atvadas tev mājot

*

stāsti man galīgas blēņas
jo blēnās ir bezgalība
kamēr stundeņos mērnīeku laiki
robežas aprobežojas

kilograms domu graudu
no smadzeņu hektāra

bet blēņas
ir labila labība
komisko vārpu
mij kosmiskā

*

es sērkociņam galvu glaudu
kā savam mazam dēlēnam
pirms nokāpju zem velēnām
pirms sapūstu par visu naudu

un lēnām mazais rudgalvītis
par visiem torņiem augstāks augs
un pelnu pelnos sarkans plauks
un neies saltos prātos spīdēt

jā esmu tikai patēvs viņam
un mani neminēs neviens
kad raudzīsies kā liesmas skrien
zem palsām padebešu zvīnām

*

Veļas dūmi no pasaules citas,
Stieejas Visums kā zeķe caurs.
Mūžīgs muižkungs ar komētu sita,
Un es skūpstiju roku kā bours.

Liku muguru mūžības priekšā,
Gaismas gadi kā kundzēnu bars
Mani trenca un locīja liekšus,
Tikai ziņģītēs atlicās gars.

Veļas dūmi no pasaules citas,
Un es atminos tos, kas man sita.

*

Tie ļaudis, kas dzīvo uz krītošām zvaigznēm, —
vai viņi maz zina, ka krīt?
Tos debesu liesmas dzeldējot laiza,
bet pekles liesmas var pagaidīt.

Un pekles liesmas it prātīgi gaida,
tās zina: šie ļaudis mums tiks.
Un nosvērti, mierīgi, saulaini smaida,
un gaidīt tām neapniks.

*

Viņi šķērsoja Piena Ceļu.
Tad viens iesaucās: – Stāt! –
Es viņu atrunāju. Taču nespēju atrunāt.
Ceļa malā lamājos sīvi
(Toreiz viņi vēl bija dzīvi).
Tad es gāju viens pats uz priekšu.
Katlos vārijās zvaigznāju iekšas.
Kāds ar ķetnu man virumu smēla —
Tā bij ragana smalka un cēla.
Bet es pagriezies aizgāju projām
(Piena ceļu tie pielaboja).
Bija rudens, un zvaigznes krita.
Tās bij viņi, bet varbūt citi.
Beidzot uzbrīdu gājputnu takai
(To man pateica mēslu smaka).
Ilgi stāvēju pieturas vietā.
Dzērvēs lidoja kāsi cietā.
Vēl man pieder viens kritiens lejup.
Zvaigznei nevar saskatīt seju.

*

Mēs izkāpām no lielās upes. Krastā gaudoja vēji.
Labi, ka tos varēja locīt pēc sava prāta, —
Ziemeļi ielidinājām tuksnesī.
Krustā nonākuši, mēs iekūrām ugunsgrāvu.
Sacirtām vienu (ne vairāk) Pasaules osi.
Siltuma pietika līdz pat šim gadsimtam.
Vēl tagad gail ogles ar liesmiņām zilām —
Tvana gāze, kas sit pa pieri
Tā kā mušmiru nūvārijums.
Bet drīz jau i pēdējās oglekļa apdzisīs.
Nav ko kavēties, jādodas tālāk.
Vēl tikai jānometī ceļam kāds zvērs.
Vislabāk jau pērtiķis, bet tas paspējis ir
Pārvērsties cilvēkā.

*

Debesis tukšas.
Ap manu dvēseli
Zvaigžņu sudraba mušas
Aplipušas.
Vēss ir.

Debesis tukšas.
Neviena dieva.
Mēness spundi man neizsist.
Debesis nemīl,
Nedz nievā.
Bet es gribu debesīs krist.

*

No kurienes šī gaišā svītra,
Kas pāri baltiem sniegiem iet?
Te tādu nav, kam gaisma lītu
Uz āru... Debess durvis ciet.

Uz sniega esošā sniegs svešāds —
Vēl baltāks nekā esošs sniegs.
Un pierādīts ar prātiem sešiem.
Vien avots paliek neaizsniegts.

*

es iegāju Visuma bodē
man ietina Zemeslodi
zvaigžņotā krītpapīrā

atvainojiet tā nav visai tīra
aplipusi ar puteklišiem
ļaujiet es noslaucīšu

nē nekas
jums ir citas tīrākas planētas
arī es reiz puteklis biju
un mani ar komētu noslaucīja

labi tad ņemiet par brīvu
ar visu piesārņojumu dzīvo
bet piedodiet kā jūs sauc

uz Zemes man vārdu tik daudz
ka savu īsto
vairs nepazīstu

BOTIČELLI

slaikāk slaikāk vēl slaikāk
izvijies cauri laikam

Rubensa apaļumos
riņķo paliekošs kumoss

riņķis kā bullim nāsīs
loki krāsies un krāsies

tur kur izbeigsies loks
laikā atveras logs

EL GREKO

Labāk tālāk no grēka.
Bargāk debesis plūst.
Biedrs El Greko
pavadis mūs.

Kāpnes, pa kurām viņš kāpa,
noārdītas jau sen.
Apakšā pasaule rāpo.
Kas mūs tai augstē vēl dzen?

MONĒ

viss apgērbis sašķīst saules staros
ak greznās ubagdrānas tās
prāts nelāpīs un nemazgās
un lietu lāsts kļūst tikai glāsts
šais mijkrēšļainos novakaros

ar puķēm brīvi neizkaros
ar dārziem nepāraudzinās
bet ēnu pirkstos gaisma lās
un bezkaunīgi piedalās
vēl nebijušos pavasaros

BRAKS

lai putni izlidotu ārā
no rātni nomērītās telpas
tur lielas ziepes jāsavāra
lai skaldās tiešamība vārā
ik priekšmets atkal atgūst elpu

skrien gājputni no visiem rāmjiem
uz dienvidiem kur tava sirds
ar prātu dažus vārdus pārmij
pland asinsvados putnu spārni
bet attēls rāmā mierā mirdz

OJĀRS FELDBERGS

velns kalnus audzē
lūk vēl viena kaudze

tam tikai piedurkni jāpakrata
izbirst pa Araratam

paliek pāri kaut kas
vesels Kaukāzs

pats Prometejs un ērglis pats
ar paša aknām remdēts bads

MARKS ROTKO

Dvinskā kur spički un vodka
piedzima reiz Marks Rotko

kas viņam patika kas nepatika
bet nokļuva viņš Amerikā

tur viņš deķus ar pindzeli auda
un pie sienām muzejos sprauda

kādas asinis bij viņa vēnās
tās nu tecēja gobelēnos

ko tur ciltskokus veltīgi kašāt
stāv rakstīts viņš dzimis *in Russia*

toties staltajā Daugavpilī
no Rotko ne piles

TRUBADŪRS

pie Daiļās Dāmas tornī
es kāpju
daudz slāpju
man sirdī
ak Daiļā Dāma ar skūpstiem to dzirdīs

šūpojas kāpnes
o es neesmu krāpnieks
protams ja iznāk karot
tad kāds bauru skuķis tev jāizvaro

toties Daiļā Dāma ir svēta
tikai dziesmām tā paredzēta
re viņa mutautu vicina
neko citiem tā neatlicina

ek līdz logam
vēl gabaliņš prāvs
kas tur ņaudēja
nieki pāvs

ak šīs čūlas trumi un audzēji
bet sirds zem bruņām tā kludzēja

pasauli vienīgi skaistums glābs
ja tik vīrs tur augšā mūs nenogrābs

ZIŅĢE PAR DĀRZNIIEKU

Viens dārznieks mucas audzēja,
Kur izaudzēt reiz mūs.
Un mucas klip klap klaudzēja:
Jums tajās labi būs.

Kam dzīvot vecos būceņos —
Jums jaunas mucas dārznieks dos.

Bet nāca liela neraža,
Un vīta mucu lauks.
Kaut maucas virsū vēl daža,
Tak zudis sējums jauks.

Bet dārznieks neiet pensijā,
Tam padoms pietaupīts.
Viņš mucu sēklas pārsijā,
Un acīs darbīgs spīts.

Jo laiki reizēm grozās —
Ja atzels viņa lauks?
Un atkal lielās dozās
Mums mucas virsū mauks.

ZIŅĒ PAR LĒTUMU

es nesu dārgu puķi
div tirgos izmeklētu
lai satiktos ar skuķi
ar skuķi ļoti lētu

it visas skuķes dārgās
ar naudiniekiem dragā
man paliek lētā skuķe
un tai es nesu puķi

tā nav nekāda svētā
stāv uzrakstīts uz sētas
ja piedzimtu es kapos
vai būtu kaisles sakosts

mēs salīpam kā ābols
kas bija pušu šķelts
kaut tevi gaida aborts
tu mani sevī velc

bezmaksas saule spīd
tik lēta mīla manī mīt
skat. zvaigžņu cenrādī

ZIŅĢE PAR JOKIEM

laiks pārstāt jokus dzīt
tie slikti iedarbojas
es gāju septembrī
bet aizgāju es bojā

tas bija tikai joks
tad kāpēc apkārt kļīstu
kā tīrasinīgs spoks
no manis bērni bīstas

pie citiem spokiem viesos
es tomēr neieviesos
un tagad redzu es
uz jokiem prātu sanitāri nes

JAUTRĀ ZIŅĒ

uzjautrini mani
drusciņ un mazliet
mironķaula tornī
mani zvani dzied

uzjautrini mani
mana liksmā zoss
pats es esmu smieklīgs
kas man smieklus dos

mironķaula tornī
rūsē kraucošs krāns
jāmazgā man ģīmis
asām asarām

uzjautrini mani
drusciņ un mazliet
kraucošajam krānam
aizgriez muti ciet

PĀRSKOLOTĀ ZIŅĒ

no sausām zinātnībām
pie valgām lūpām bēdz
gan kādreiz gausā čībā
tu būsi apbērēts

čaukst tavā galvā salmi
tur puķes klēpjiem svied
kaut skolmeistaru galmā
vairs negrozīsies vieds

un valgo lūpu valgā
gads aiztrauksies kā nakts
lai citi dienu valkā
tu novalkāsies pats

sārts piemineklis dzirkstīs
starp krustiem kapsētā
un daudzi kodīs pirkstos
kam nerīkojās tā

ZIŅĒ PAR LABPATIKU

viens vīnu dzer no raga
ko viņam sieva lika
jo tevi neiedragāt
ak skaistā labpatika

ak labpatika skaistā
kas tevī vienreiz slīcis
tam visa dzīve laistās
kā lakstīgalu līcis

kad citus izkopts baida
es tinos smēķa dūmā
un visa nāve smaيدا
kā dirsā rožu krūmā

ZIŅĒ PAR DULLUMU

ar divām acu nullēm
es uzlūkoju jūs
bet pierē kārpās dullums
un atkal slikti būs

kā kaķēns murrā bullis
un klēpī dungo vilks
bet manā pierē dullums
uz dulliēm darbiem vilks

kad smilšu deķi pāri
man mīļi draugi segs
mans dullums skries pa āri
un katram acīs leks

VISKAĻI

busiņu pieturā plāksne no skārda
ar sen jau miruša pagasta vārdu
pie kapa plāksnes
mēs arī kāpsim

tas ir rudens un pagastu veļi
nāk uz Rīgu pa visiem ceļiem
jūdzēm gari un jūdzēm plati
alkšņu nezālēm piebērti mati

Doma laukumā galdus tiem klāsim
Rīgas mirušiem brāļiem un māsām
tas ir rudens un gājienā smagā
Rīgā ienāk pēc pagasta pagasts

*

tur priekšnamā kāds būvē savu namu
šķind cirvji veļas sijas vējtverī
es durvīs iestājos nekā tur nesamanu
vien zirneklītis spodru tiklu vij

sen visi striķi satrūkuši mājā
vien peles kristības un savas bēres svin
ar govju pankūkām klons viesus pacienāja
un veļi takas šurp vairs neiemīn

ar tīmeklīšiem piestīdz visas telpas
šai namā striķi satrūkuši sen
bet tīmekļos mirdz skāviēni un elpas

nekādi posti viņus neizdzen
uz tīmeklīšiem pasaule šī turas
kad pavardos vairs uguns neiekuras

*

no nervu klūgām pinu grozu
ko lēnām sēnēm pielasīt
un lēnīgs ābols tajā slīd
no paradīzes dārziem nozagts

kaut grozs vēl nervozē ikbrīd
to augļu ritums nomierina
kāds laimes lej no tūču svina
un lielais miers uz nerviem krīt

uz nerviem krīt bet šoreiz svinams
miers neguļams bet tālejošs
vien dzīvos augļos atrisināms

klūst nervu kamols remdējošs
un nesteidzīgā auglī kož
kaut rītā sukās būs kā zināms

*

tur sirseņi kā senču gari mīt
tur bēniņos starp sijām grūtsirdīgām
to mājokļi kā baltas spuldzes spīd
un bargas meldijas tie novakaros čīgā

tos svešinieki nevar atvairīt
kad viņi karā iet ar āvām pirmatnīgām
trīs vasaras ar viņiem mieru līgām
bet ļaužu runās neieklausās mīts

līdz kamēr pievakarē sarkanīgā
šiem spēlmaņiem bij zudis dzēlīgums
un maigi skanēja to nesaistītās stigas

kā zelta kaķēni tie pieglaudās pie mums
mēs ieraudzījām ceļu bezgalīgu
un sapratām — mēs viņa noslēgums

*

vēl tūcēs zibens īsais zvērests zvēro
bet pērkons dārdina kā bundzinieku vads
un zibens parakstu jau aizmirst laiskā acs
tā pilienus uz zaļām lapām vēro

bet tev jau debesīs ir spriedums parakstīts
no mākoņiem un lāsēm nenolasāms
ārs iekrāsojas zibens tintes krāsā
bet zosu gājienā aiz rīta aiziet rīts

vien mirklī vienā zibens burti gail
un mirklis sašķīst glāstienos un bērēs
tad atkal dienas tā kā skali sprakst

caur stundu līdzenumu pamirdz mirklis smails
pār tevi zvēro senais zibens zvērests
bet viņa nozīmi nevienam neizprast

*

sien viensētas mūs visus vienkopus
un sakapā kā biešu lapas nami
kas sējis viensētas sen Dieva mierā dus
bet viņa sējumu gandrīz vai nesamanīt

aiz nama nams un logiem pārvilkts krusts
dzen lapu barus vēji tā kā gani
un griestos pakārušās spuldzes gruzd
un šonakt vientulība pakārs arī mani

kur sējums nīcis vientulība dīgst
un pāri plešas viņas kuplie zari
vēl pele virtuvē kaut kādu ziņģi pīkst

un piedzied nolēmēto novakari
ar mani korī grīdas dēļi čīkst
stīdz nami tā kā lauku ceļi gari

KRAUKLIS ĀBELĒ

krauklis ābelē neiederas
viņš ir izdedzis ugunsputns
sen nekurināta krāsns
pelnu kamols

ar kādām tiesībām
viņš šeit knābā
ābolus nesatricināmā mierā

tie ir tikai dabas likumi
pēc kuriem viņš vadās
un dabas likumi mums allaž
ir šķituši nedabiski

*

visi skumjumi krituši jau
kautiņos sīvos ar rozēm
Dieva mierā tie dus
zvaigžņu dzelkšņainos šķirstos

citū karotāju man nav
mēness priekšturamās bruņas
neklausīgajā rokā

rakstā skan smaržu soļi

es pēdējais skumjums
kam mundieris šūts
no izsmaržojuša siena

SNIEGS PIEBALGĀ

Akas, akas — grodu torņi
ačgārnī ar spaiņu zvaniem,
pīlādži pār manu dzīvi
pielāčoto kaistin kaist.

Klusē sudrabortā zāle,
ļauj, lai izrunājas akmens,
bet i akmens never muti,
ļauj, lai izrunājas sals.

Basi balsieni sāk staigāt
baltām, vieglām debess kājām,
katrā pieskārienā blāv
izsacīta aizmirstība.

*

miglai sastrādātas rokas
balti zīda darbatērpi
lēni sirds list mēness spainī
mana sirds no zemes smeltā
vēji lāses izšļakstina
pāri visai Latvijai

*

zibeņo zaļā zāle
debesīs pērkons čiepst
dzeļ nātre kā zvaigžnotā tāle
un mēness ir tuvīns miests

mans sadauzījies skatiens krīt
akā kā tālskatī

*

durvīs:
apaļa nakts melns ābols
saliktenis no sliekšņa un klusuma
sirds apaug zviņām
un aizpeld
sudraba zosāda debesis
akā sāk zvanīt spainis
un pirksti deg liesām liesmām
kapātām zvaigžņu skujām
nokaisīts gājputnu ceļš

*

novelk biksītes zvaigznes
bikli debesīs spīd
dimanta dibentiņi

*

putnubiedēkļi Latvijas laukos
katrā novadā savādāks tērps
nīcenieši un latgalieši
Slātavas krastmalnieki
panki un pagasta nabadziņi
pieminekļi pēdējiem donkihotiem
Antiņa pusbrāļi kraukļu trencēji
tupeņogu ievārījums
azaidā jums

*

es mazai puķei paklanos
un noskūpstu tai roku

ei nevajag man sejā kost
kad tavu smaržu loku

ei nevajag man sejā sist
tik starojošu pļauku

es esmu maziņš kukainis
kas lielos ratos braukā

*

brien reibumā kā rasā
lai ceļi slapji tiek
tā tikai viena vasara
un mums tās nepietiek

brēc reibums katrā zālē
un asins klaigā līdz
tev plaukstā sarec tāle
es tajā ievīstīts

*

debess lietavas vien lieto
zvaigznes nesēž darbavietās

tagad sāksies ezerlaiks
gaisam pārpurvosies krasti
kāpju mēness laivā lai
pārpeldētu namu kastes

namu pārpildītā tarā
tagad rudeni mēs darām
lapu karūsas slīd garām
lūpas lūpām nepieskaras

staru irkļi manās rokās
pārpurvotā gaisā rokas
mēness laiva stāv uz vietas
sudrabots un ledains cietums

*

tur rudens lapas kāds grābj
un samet kaudzē
viņš mani glābj
un audzē

drīz viss būs noslaucīts tīrs
vēl pēdējās lapas saveļc
viens sarkanots sniegavīrs
no kritušām lapām saveļts

*

rudens

manas acis kāds ieved kūtī
un slauc

rudens

pīlādzis sarkanas skrotis
šauj puišelim dibenā
bet puišelis aizspurdz gājputniem līdz
ar visām bultām un stopu

rudens

skumjas tirgo zem katra koka
par lapu sarkaniem vērdiņiem
tad pārdevēji
aizspurdz kāsi

rudens rudens

tas ir mans laiks
kad eņģelis raganu prec
un viņu melnbaltie bērni
pirmajā sniegā lec

*

tu pavisam zaļa, ziema
tu sev esi pirmoreiz
vēl nekā tu nepazīsti
no saviem sniegiem un ledājiem

es tevi pazīstu
četrdesmitreiz labāk
tu manī sen ienākusies
tāpat kā pārējie gadalaiki

bet sev tu esi pirmoreiz
un pa gabalu nesaod pavasari
sniega namus būvēdama
bruģēdama ledus ceļus

tev ziema
pirmreizība vēl priekšā
man priekšā
vienīgi ziema

*

Kāds gājputnu ceļos sauca,
Un ceļus klāj virmojošs sniegs.
Es zvirbuļu trijjūgā braucu,
Un kamanas zvalstās un stieg.

Trīs pelēki zirdziņi jautrie
Un čiepstošais zvaniņš pie ilkss.
Tiem patīk puteņos jaukties,
Kas cits manas kamanas vilks.

Tur ugunsputns iestidzis sniegos,
Un spalvas tam izdziestot čūkst.
Šim trijjūgam groži kā diegi,
Bet diegi šie nepārtrūkst.

Skrien kamanas debesu kalnā,
Vēl labu versti ko braukt,
Kur ugunsputns izsalst līdz kaulam
Un līdzīgi vilkam sāk kaut.

*

Tas nekas, ka kokam ziemā lapas melnas,
Tas nekas, ka viņas apkārt lidinās.
Koks ir viņu viesnīca, tā viņš maizi pelna,
Nu, un melnās lapas — protams, vārnas tās.

Zajām lapām balsis, protams, nav tik spalgas,
Zaļo lapu mutes neprot izkliegt krā.
Vārnu dziedāšana — tā ir kokam alga
Tad, kad klusē ziema tā kā birokrāts.

MARTS

1

viena smarža —
kūstoša sniega smarža —
sniegpārslu siena smarža

2

pieskāriens —
mēness tiltiņš uz rokas —
tetovējums tavš

PASTORĀLE

iesim birzī ganu meita
līdzās šalcošajām kleitām
arī savu kleitu kar
rekur pavasaris ar
zemes krūti tavu krūti
neuzarties ir tik grūti
labāk ļauj lai rokas manas
tavā brīnumzālē ganās

*

velns lai par stenderi
gribu būt Vecais Stenders

ar episkām gūžām
nāk sieva pa pļavu mūžam

no avīzēm jaunām mans ancuks šūts
un "Pleiboja" zeltene glaužas pie krūts

tik ilgi es nebiju skumis
pļavā tāds dīvains jumis

cūkkope plus traktorists
kā gribas man izsamist

tai jāņugunis deg krūšu galos
es tīstos avižu palagos bālos

*

tu sagriez gurķi
un sagriez mani
ak daiļā ķirurgē
ko manī mani

smadzenes nav no māla
kā jau nenormālam
ej tu uz poda
sirdi es neatrodu
un vispār tu esi vesels
neaplipināts ar dvēseli

*

esmu uzvilkts kā stīga
tikai vijoles nav
pārvelk lociņu Rīga
atskan ņau

tā tad nereju tomēr
esmu kaķisks mazliet
torņus četrāpus nomēru
tā lieta iet

taču vijoli gribas
diezgan skaistu turklāt
vislabāk no savas ribas
to darināt

bet kā zināms es neesmu Dievs
tāpēc būs vien man jāpagaida
un es mēģinu uzvilkties
vienam nejaušam smaidam

LIRIKA

1

tavs prātiņš īss
kā zvaigzne debesīs
mans prāts tik garš
kā Ziemeļu karš

vien klēpja verdošajā svinā
tu manu prātu saīsini

2

tavās krūtīs uzkāpt
nespēj alpīnists
saplīst sīkās druskās
sārtu ērgļu sists

pie krūtīm piekalts Prometejs
par aknām nosplaujas un smeļ

3

tavi skūpstī manī plaukst
viss mans augums apstādīts
austošs rudzupuķu lauks
kuru neizravēs rīts

viegli viegli viņus spiedi
baltā sniegā zili ziedi

4

no paradīzes ābola ir emigrējis tārps
un tāpēc sirds tā sāp
kad tu pa trepēm kāp
un nospied zvana pogu
uz mana krekla karstā
tārps sirdī izgrauž logu
un sauc: tas neiet krastā

un mēmo skavu vietā
mēs sākam vārdus lietot

5

mijas mīlas
kamēr pagurst
kaķi vilē
spicos nagus

Afrodīte klases lec
pensijā snauž amorets

*

tu esi ieslodzīts
erogēnajā zonā
visriņķī tikums sīc
līdz izmisumam nonāk

bet reibinošā balanda
līdz galam jāizstrebj
lai jauna mīlas balāde
tev pirkstu galos dreb

*

meitenīt bīstamā bise
šaudies riņķī un apkārt
šāvieni visi
manās krūtīs jau sakrāti

meitenīt bīstamā bise
vai tev pulvera trūks
paldies Dievam un priekšniekiem visiem
esmu mūks

*

vairs mani nedancinās dēkas
uz melna āža aizjāj grēki

laiks avis atdala no āžiem
un baltās aitas matos brāžas

drīz mana galva balta spulgs
paldies tev labais ganāmpulks

dur jauni skuķi acu nažiem
sirds tomēr ilgojas pēc āžiem

*

man gribas nokļūt pie tā straucha
kur fauni straujas nimfas skauj
bet latvieši ir tāda tauta
kas šādus strautus nepieļauj
man gribas nokļūt pie tā straucha
jau dvēselīte kājas auj
bet visos ceļos krusti krauti
un torņos nikni gaiļi bļauj
man gribas nokļūt pie tā straucha
pirms sargeņģeļi nepieļauj

*

tā mīlēja ka sega dega
no cigaretēm piemirstajām
vēl seno tvanu atmin deguns
tā mīlēja ka sega dega
bij mīlestībai patiess segums
jo liesmas ložņāja ap kājām
tā mīlēja ka sega dega
bet tā mums mīlēt nepieklājas

*

vien tecējumam līdzī tecēt
un recēt krācēs atkal plūst
caur pīļu pleznām sauli redzēt
lai smagā sirds kā sieksta pūst

kā divas durvis aizslīd krasti
tās man jau aizcirtušās ciet
sams mēness tiltu kuļ ar asti
un pāri tiltam dziesma iet

sen nodeguši mani tilti
sen ugunsdzēsējs citus dzēš
man zviņu kažokā ir silti
vien reizēm radze spuras plēš

tek lielā varbūtības upe
vēl nebūtībā neietek
plēš spārnus mēness tā kā ūpis
kam viņa dzedrās acis deg?

*

nakts atbilst visiem parametriem
viss knišļu spārniem nomērīts
man tumšsarkanu rozi meti
tā nolidoja dažus metrus
kā nazis melns un asi trīts

viss knišļu spārniem nomērīts
es velku lietuvēna krustu
bet izgaist piecstarainais musturs
pēc vaibsta vaibsts man nolobīts
lai roka kailos kaulus justu
un saltie kauli nepakustas
līdz viņiem miesu pārvelk rīts

*

no meiteņu cigaretēm
dūmi kā dvēseles stīdz
suņu rējieni reti
skumjumam piepalīdz

noasiņojošam logam
baltas asinis pil
debesis neatpogāt
šalcošu mākoņu sils

dvēsele meitenes krūtī
krūšu vilnīšus met
noasiņojošo rūti
šovakar jāapbed

*

Zemi pa slāņiem šķirstīt.
Vienā lappusē kartupeli,
Nākamā — šķirsti.
Un vēl tālāk nāk akmens.
Un tad jau klāt sievietes saknes.

Tāpēc sieviete savādāk zied.
Mūsu saknes tur neaiziet.
Neaiziet, nesakļaujas,
Tepat kartupeļos vien auļo.

*

tāpēc ka zivtiņa zilgmē dej
mute ir sārta un saspringusi
tāpēc ka zivtiņa zilgmē dej
smaržo smarža un klusums klusē

tāpēc ka zivtiņa zilgmē dej
uzzied un nenovīst tavas rokas
tāpēc ka zivtiņa zilgmē dej
tās mana auguma plienu noklās

tāpēc ka zivtiņa zilgmē smeļ
mežā mirst mijkrēslis sudrabu šķildams
tāpēc ka zivtiņa zilgmē smeļ
tu esi zibsnījums nepiepildāms

*

es esmu tikai skolnieciņš
uz divniekiem es mācos
tava auguma ģeogrāfiju
tavas pļavas un tavas krāces

es esmu tikai pirmziemnieks
tai tavā augstā skolā
nupat nupat es izšķīlos
no sniega vistas olas

es esmu tikai sniegavīrs
un mani bērni taisa
tu gaisos skrej kā baloniņš
pilns pavasara gaisa

*

No pieres noglāstīti kuģi,
Un ostu asni acīs dīgst.
Uz buru audekla tu zīmē savu māju
Ar mastu zīmuļiem asinssāļiem.

*

nomaini tapetes —
un vienalga
mūsu ēnas
ir uzlīmētas šīm sienām

nomaini krēslus —
mēs sēdēsim vecajos
kaut arī
tie ir no gaisa

un vienā gultā
saguls divi pāri
un divas viras
kūpēs kastrolī

karstais ūdens tecēs
no abiem krāniem
un aukstais
arī

tikai nazis ir viens
ēnu kaujamais nazis
viņš tev izlīdzēs
kā reiz līdzēja mums

*

palagi vienīgais marmors
kurā izkalti mēs. vēss
spilvens ar Ikara spārnu
vaskotām spalvām. spul-
dze griestos kā balta zoss.
bet mēs neesam Roma. dī-
vāns ar spieķi tausta sev
ceļu līdz mūsu augumiem.
atduras rozē. vēl sil-
tā mazliet. piemiņas iz-
stāde atmiņu iestāde. plu-
cinu atslēgas caurdur-
to ausi.

*

mana mēle kā saule noriet
tavās sudraba siekalās
tajā stundā kad jūra norimst
un kad zvaigznes lās

pāri smiltājam slimīgi bālam
pāri viļņiem kas pēdas dzēš
aizvien tālāk un tālāk un tālāk
aizskrien vējš aizskrien vējš aizskrien vējš

varbūt tas tikai brālis lāstam
ko no vaivariem izkliedz tvans
vējš kas noplēš no rokām glāstus
tev un man tev un man tev un man

*

mode kā svētbildi izglezno
katru meitenes seju
lūgšus pielūgt no jauna to
ielā kā baznīcā eju

džinsotie svētceļnieki
augām dienām te plūst
sirds mana ierasti lūst
neiesvētītā priekā

manī tu svētumu sēji
paldies ka tev galvā šalc vēji
kas mani drīz aizpūtīs
tukšajās debesīs

*

Sniega pārslām zied tava miesa,
Vējā trisuļo, vējā skrien,
Līdz nāks darbā marts kādudien
Un no maigajām sniegpārslām iesāks

Izkalt lāsteku cietu un asu
Tā kā bultas uzgali, kas
Vējos nevējojas nemaz,
Ļoti mērķtiecīga un prasīga.

*

To vieglo gaisa mirdzējumu
ar smailu spārnu sacērt putns,
un, klusi sanēdams, rau, nonāk
uz vārām lūpām mirdzums vieglais.

Jā, viegls tiem augstumiem, bet lūpas
tas pārplēš. Lūpām
savainotām
neviens nekad vairs savas nepiespiedis...

Ai, mirdzum,
atgriezies gaisos,
un tu, putns, esi reiz piesardzīgāks
un uzmanīgāk lieto savus cērtošos spārnus...

*

man atkal svešķermenis blakām
ar to līdz rītam jānoiet
pa labi iestaigātām takām
man atkal svešķermenis blakām
slīd spainis bezgalīgā akā
un divas cigaretes zied
man atkal svešķermenis blakām
kam svešums nobrāzies mazliet

*

skrapst vēja nagi
lapotās lapsenēs
un nazis
starp divām asinīm klīst

debess rudzi
mēness rīciens
atgriezts no manis
tāpat kā tu

*

par mirstošu lapu kopēju
es strādāju šoruden
uz katras lieplapas kopēju
tavu seju
nu vēji tās dzen

es izeju darbā
kāds tavu seju
uz krītošām sniegpārslām
nokopējis

*

tev pieklīdis esmu
tu tikai nepamani
caur rudens dvesmu
caur visiem zvaniem

caur visiem zvaniem
caur visām sejām
caur visiem namiem
dzird mani rejam

pagaidi mani
tev pieklīdis esmu
miglāju tvanā
un asiņu dvesmā

*

nāc pie manis par virēju
laukakmeni es īrēju

laukakmens tik savrups
katrs viņā reiz sadrups

nākšu pie tevis par mirēju
neklūt man akmensnirējai

*

kad lietus liņā
tik slapji tev auskariņi
ka tajos var izpeldēties
un citur man nav kur dēties

es jau jokoju
kas man to dos
tavās krellēs es pakaros
cik labi
ka nav jāmeklē citi striķi
tie reizēm niķojas

*

ko mēs protam
tas nav maz
mūsu attēli novietoti
peļķu vitrīnās

spuldzes spuldzes un slieku stīgas
pazīb nāriņa vienubrīd
zvaigznes ir raudulīgas
tāpēc peļķes tā savādi spīd

no skatloga skatlogā skraidām
un nesašķaidām
bet ja zvaigznes tā asaras lies
paši mēs sašķaidīsimies

*

mana atmiņa tik īsa
katru rītu skuju nost
paliek acumirkļa trīsa
asins čuksti pirkstgalos

mana atmiņa tik strupa
tavu zobu pārkosts laiks
tikai aka nevis upe
tikai acumirkļa tvaiks

*

piere noraso ar notīm
un es nenotraukšu tās
pārāk melodisks tavs glāsts
lai tās pašas zemē nopil

ziņģi pacelsim no grīdas
vēli putni tādas dzied
tad kad kokiem ausis riet
un tās visi vēji mīda

*

Iemet, pārmet un atkal met.
Zvaigžņu govi pie buļļa ved.
Mēness bullim tik skaisti ragi.
Sārtas taciņas iestaigā nagi
Manā mugurā. Taciņās maigās
Gan jau citunakt cita staigās.
Ko tu pārdzīvo, pārmet un met?
Zvaigžņu govi pie buļļa ved.

*

mēs tā viens otram nepiegulām
kaut mīlējām līdz molekulām

vēl atomu skauj atoms slaidis
bet mums tik labi pieguļ naidis

*

mēs satiksimies te
puķu kautuvē

miesnieks lādzīgs
par brīvu mums dājās
pīrādziņus ar puķu gaļu

o kādas skaistas puķes jums acīs
miesnieks neliekuļoti sacīs
cik tad prasāt par vienu kilo
o es gribētu tieši zilo

tu novērs acis
no viņa slēpi
savu pēdējo puķu klēpi

bet nelīdz nekas—
miesnieks kļūst ass
ziniet puķes jūs neizrotā
viņas taču ir pārbarotas

un viņš jau piedurknes atrota

kur puķu kautuve atrodas?

ČETRRINDES

*

lietus
ar lāsēm raud
viņas acis
ar bērniem

*

atveriet arhīvus
ar esamības noslēpumiem
labprāt
tikai pasaki adresi

*

visuma vējš
nopurina zvaigznes no debess
mums neiešalcas
ne skropstas

*

nevienas domas prātā
nevienu prāta domā
jūtas nejūt nekā
nekas domā un jūt

*
koki
apmākušies ar lapām
stabos
skaidrs laiks

*

liksim grīdas
no zārka dēļiem
kāpēc viņiem
jāpūst ar mums

*

raku sev kapu
izraku aku
guldīja mani
tajā par spaini

VIENRINDES

*

neesošais smaržo pēc papardes zieda

*

stāvs vējš. iepūš mirušos zemē

*

sapņi pārtiek no cilvēka gaļas

*

ko zelta zivtiņa vēlas?

*

pietrūkst pulvera un tu uzsprāgsti gaisā

*

tu esi atsities kuģī — pa zemi tev nenostaigāt

*

falls — tavs maršala zizlis somā

DIVRINDES

*

esmes noslēpums pumpurā
izplaukst zieds un paliek vien esme

*

jauna neziņa — veca paziņa
zīlēju gadsimtu biežumos

*

jūra pārāk daudz pasaka priekšā
skolā to izraidītu no klases

*

apažais Saules klaips
Dievs tā drupatas ber uz grīdas

*

vijoles laivā pa skaņu viļņiem
un priekšā krāčaina auss

*

viņš aplīpis ar logiem kā zvīnām
un tomēr es neredzu cauri

*

postaments tukšs. tikai balodis staigā
mēs viņu neuzskatām par pieminekli bet citi baloži ķēzī ar cieņu

*

reiz iekusīsim asfalta melnajā dzintarā
un no mums darinās kareklīšus

*

katrā vīrietī dzīvo bērns
bet šis viņu nolēmis dzemdēt

*

mirušu balodi šķirsta vējš
meklējot lidojumu

*

lapas uzvelk zelta cimodus
lai paspiestu roku nāvei

*

no olas izšķilties no pumpura izraisīties
daudzšķautņains uz veseluma pīšļiem

*

krāsni malka ziliem ziediem zied
tvana gāze — romantisma smarža?

*

rozēm kaisīts mans ceļš
trūdošās ziedlapās stiegu

*

kails sievietes stāvs
tās ēna ir sēru drānās

*

sekli ļaudis kā krastmalas smilts
bet tad pāršļācās devītais vilnis

*

Kad mednim ir zīle rokā,
Bet mednis sēž savā kokā
Un sēdēs tur kaut vai līdz nāvei.

Tas koks tev ir jāsaliec lokā,
Bet koks — kā jau koks — ir kokains.

Tad kamdēļ tev jānomokās
Gar to, kas tev nedodas rokās,
Pa jokam vai ne pa jokam
Kas devis tev tādu pavēli?

Jānis Kanālmaliētiis
Izmeklētas dzejas

Kad meidina is sila ruka
Dat meidina per sara koda
Un adde per sara va ika zava

Ja Love is a mother's love,
The love of a mother is a love
Janis Karahallu
The love of a mother is a love
Janis Karahallu
The love of a mother is a love
Janis Karahallu

*

Kādēļ man tik skanīgs vārds?
Šūpulis man bija kārts
Tur, kur Rīgas kanāls plūst,
Viļņojošs kā pirmais skūpst.

Kanāl, likteņupe mana,
Baigos plostus tālē nes!
Tur, kur Pegazs dobēs ganās,
Bastejkalnā kāpšu es.

*

Patiešām pasakā es mītu —
Man ābeli ikkatru rītu
Redz pamatīgi aplasītu.
Nu, protams, brīnumputns vien
Tos rijis, cik tik guznā lien,
Un nevis kaimiņi, kas kāri
Uz to, kas liecas žogam pāri.
Kā pasakā man dzīvē klājas —
Ne reizes galdiņš gan nav klājies,
Bet toties runga, tā, iz maisa,
It bieži mani stīvu taisa.
Un īsta ragana man blakus
Iet pasakainā mūža taku,
Un zaļais pūķis arīdzan
Kā albatross slīd pāri man.
Jūs redzat mani bieži raudam?
Patiešām, īstenībā skaudrā
Man nākas reizēm atgriezties.
Kurš gan tur asaras ne-lies!

ODA SEV

Homērs —
mans mūža mērs.
Savu skatu manī vērs,
daiļjūtīgo lasītāj,
lielas mākslas prasītāj!
Jo savu ceļu sūro
literatūrā
es mēru ne kilometros, bet heksametros.
Un, ja tu čakls pateicības vēstuļu rakstītājs esi,
tad atminies manu adresi:
Olimps, Apollona galmā,
tam, kam lauru vainags galvā.

MANA VIETA LITERATŪRĀ

Rainis aizņem lielo vietu,
Mazo vietu — Tīrzmaliete,
Man vairs vietas nepietiek!
Tāpēc dvēse sāpēs stieg.

Raini, Raini, tas nav glīti,
Vajadzēs tev sabīdīties,
Lai no taviem kvadrātmetriem
Rūme tiek priekš dzejas Metra,
Kuru pazīst plašas masas,
Kas pa naktīm bārā lasās.

MANAS DZEJAS DIENAS

Es savas dzejas dienas vadu
Ne septembrī, bet augu gadu —
Ik vakarus ar lielu prieku
Ar bāra kolektīvu tiekos.

* MĀKŠPĒDĀRĀ

Ir katra mīlestība laime.
Žēl, kritiķiem šīs laimes nav,
Jo mani nemīl viņu saime.

SPĒKA MALKA ALCĒJIEM

Pirms smeļat spēku
manā dzejā,
man jāredz jūsu
morāliskā seja!

Jo bija reiz viens huligāns,
kas manās vārsmās spēku smēla.
Vēl tagad reizēm sāp man sāns.
Cik spēkpilni viņš toreiz zvēla!

*

Pētītājiem maizi vēlot,
mazu klētiņu uzcēlu.
Tiem, kas manus rakstus pētīs,
ziņoju, ka šajā klētī
sacerēts ir: lugas virsraksts,
desmit sūdzības, ka vistas
(kaimiņienei piederošas)
manu Pegazu knābt pošas,
un vēl viena telegramma,
lai man naudu sūta mamma.

*

Ak, sievietē ir dzeja!
Kad dzeja dzejo dzeju,
Tad čugunu es leju
Un nejamboju vairs —

Jo pašapkalpošanās
Ir dzejas druvās manās.

VELTĪTS FORMAI UN SATURAM

Gliemežnīcas pēc formas ir raķetes.
Un gliemezis tātad ir astronauts.
Un tagad jādomā maķenīt —
Kālab viņš nav.

KAUT MATOS SNIEGS

Es dzejā mīlu visu jauno.
Jel nāciet, jaunās dzejnieces,
Ar pantu daiļskanīgām paunām.
Jūs naktī iztirzāšu es.

*

Ne jau ērkšķi, ne jau lauri
Svēti dziesminieka pauri.
Rotā pliko galvu viņam
Jaunu meitu vainadziņi.

*

BALADESĶA

Kam, dziesminiek, tik skaņi ķēzies! —
Latvju klasiķis nav Rainis, bet gan Ēzops.

*

Ak, dzīves proza
un dzīves dzeja:
no prozas nozagt
var zelta teļu,

bet dzīves dzeja —
tā pati zog,
līdz sīrups lejas
vai nekrologs.

BALADESKA

Mironī

jāj ironija,

viņai pakaļ — sentiments.

Tam gan labāks kumeļš lemts —

jaunu meitu dvēselīte,

alkstoša pēc puišiem glītiem.

MANAS
SAKNES FOLKLORĀ

Citus auklējusi aukle —
Arī dzejniekus jo lielus.
Es izaugu kolektīvā —
Mani auklējusi iela.

Tāpēc pasaciņu vietā
Māku istos vārdus lietot.

JUBILEJAS SONETESE

Ak, sonetesi Cumlakam par godu
Man patiktos no lauru zariem vīt.
Bet mūsu klimatā kur lai es viņus rodu?

Aiz brunčiem Mūzu nogrābšu tūlīt
Un pielikšu pie poēzijas poda:
Tai skaistu putru nāksies savārit.

Mēs dziedāsim par kādu kanceleju,
Kur Cumlaks arājiņš ar spalvas arklu ar.
Kā domkrats dzīvi stumj uz augšu Cumlakgars,
Bez Cumlakvadības mēs mirktu asru lejā!

Ar Cumlaku man sākas pavasars.
Es tikai tāpēc skaistu dzīvi iemilēju,
Ka sēžu zālē vienreiz redzēju tā seju...

Ir

viņa

mūža

stundai

tūkstošgades

svars!

IEVADS ESTĒTIKĀ

Daile nav pasaules naba,
Un man rožu ir tieši tik daudz,
Cik man ir melns aiz naga.
Bet audz, mīļais melnum, audz.

*

Kādēļ šņabi mīl mans prāts,
Kad starp gudriem vīriem esmu?
Profesoram — tikai grāds,
Šņabim — četrdesmit.

ZOO

Ak, kāpēc pāvs, šis elegantais estēts,
kā zaglis prasts ir iespundēts aiz restēm?

Šī krimināllieta nav noslēpumā tīta —
pāvs ģērbies importā un tīrā deficitā,
kaut nestrādā — nedz olas gādā plānam,
nedz pārtop cepetī jo lepnā restorānā.

Bet jācer, ka viņš labosies un pāraugs,
un vistas liktenis kļūs viņam cildens paraugs.

TRUSIS

Mazlietota vilna,
Nesaldēta gaļa —
Trusis pati pilnība.
Slavēsīm to skaļi!

Ir trusis mūsu ideāls
Visnotaļ valkājams un ēdams.
Tie citi zvēri — atspulgs bāls
No ideāla spārnu vēdām.

IEDOMĪGĀ RADINIECE

Kas zebrai rads vistuvākais?

Nu, protams, tīģeris —

viņš arī

svītrains viss.

Bet zebra iedomīga ļoti

un savus radniekus nīst.

Tā projām bēg, kad paciemoties

pie viņas atnāk tīģeris.

DIĒTISKS DZEJOLIS

Kas var atbildi man dot —
kāpēc vista nelido?
Atbilde nemaz nav gara —
pārāk daudz tai liekā svara.

Secinājums zināms sen —
liekais svars ir jānodzen.

Vista tā nu arī dara —
vajā tiek no liekā svara:
nodzen galvu,
nodzen spalvas,
nodzen dibenu
un kājas.

Vista kļūst pavisam vāja.

Tāču — brīnums — kas tad tas?
Vista nelido nemaz.

*

Es kļūšu varens garā,
Kad būšu miesās vārgs.
Pret grēkiem krusta karā
Jūs pulcēs diskants bārgs!

Stāv klāt man kuņģa čūla —
Pret šņabi liesmo skats,
Jau mīlas kaujās gula
Tas... nu, kā tad, tas pats!

Jel nāciet, tiklās kaites,
No grēkiem atpestīt,
Lai nākamībā raiti
Spurdz vēl viens eņģelīts!

Karaliste — dārga manta,
Bet i to tev, meiten, došu,
Ja tu līdzī man sekosi
Līdz nākamam rītiņam.

Tiks tev trejdeviņas pilis,
Deficīti paladziņi,
Sev es tikai paturēšu
Divkapeiku vienīgo.

Lai es varu citurīt
Citu meitu sazvanīt.

HOREOGRĀFISKI MEMUĀRI

Tas bij mūža pavasarī...
Toreiz dejojām mēs arī —
Ne jau pretdabisko disko,
Mums bij citāds dancis izkopts —
Kad no kroga mājās gājām
Braši izjodzītām kājām,
Klētiņā pie jaunām meitām
Gāzāmies bez kādām fleitām.
Ak, cik tagad gan ir tāla
Deja šī horizontālā!...

*

rekviēmi nodūkti
skaties skuķu sejās
svaigi gaļas produkti
liksmojas un smejas

sapnīši reiz nodurti
dzīve augšup veļas
svaigi gaļas produkti
ievistīti dzejā

KUPALO

*

seksmašīnas sabraukušas
jaunu puišu pagalmā
tās nebija seksmašīnas
tās bij Rīgas zeltenītes

*

papardziedu medutiņu
mīlē mana līgaviņa
čakla čakla man bitīte
augu nakti nostrādāj

*

demogrāfiskajām mīnām
Jānīts birtaliņu mīnē
aizies divi neuzsprāgs
Juris krāks un Minna šņāks

*

žēli zviedza žigulītis
naftas auzas prasīdams
ņem bāliņi izkaptīti
iesim naftas laukus pļaut

*

nedēļtiņu šņabi dzēru
tupenišus nemēsloju
kam man vajag skunstes mēslus
darbā lieli sūdi būs

AK, MŪROS MANA KOKLE RAUD...

No laukiem reiz mani izvīla
Un pilsētas mūros ieslēdza.

Reiz traktorā stalti es braukāju,
Nu žiguli mūžiņu deldēju.

Tur tālē tēva mājas brūk —
Man asaras iz acīm sprūk...

Ak, mūri, kam mani jūs turat ciet,
Uz laukiem, uz laukiem sirds vēlētos iet!...

Bet sevi nemūžam man neizraut —
Kā iztikis bez manis gan sēde, gan rauts?

Tur laukos aust citiem zeltmirdzošais rīts,
Šeit konīti dzeru kā bārenīts...

ARHITEKTONISKA SONĀTE

Mājas pulcējas baros.
Vijolē jūgends,
Un stabulē baroks.

Jo arhitektūra ir pārakmeņojusies mūzika.

Es jauno kvartālu kā skaņuplati uzliku
Un aizgrābts ieklausijos veļas striķu stīgās
Un koservbundžu ritmos tagadnīgos.

RUDENS ELĒGIJA

Lūk, projām aizlido
Kaut kādi sīki putni,
Kas dziedāt māk vien do
Un dārzā ogas putina.

Lūk, projām aizlido
I lapas dzeltenīgās,
Man krūtīs līdz ar to
Pļīst žēli visas stīgas.

Bet palieku es Rīgā
Pie sievas un pie algas,
Dēj tādas varonības
Lai tiek jums acis valgas!

un pabūt pats, kas esmu
ar visu to, kas esmu
kāj dārkus, kas esmu
un kāj dārkus.

un kāj dārkus
un kāj dārkus
un kāj dārkus

Klātbūtne

(no izlases "Lirika", 1999)

un kāj dārkus
un kāj dārkus
un kāj dārkus
un kāj dārkus

ALLEN'S BAZAR

It is a privilege
to be able to
see the
...

It is a privilege
to be able to
see the
...

It is a privilege
to be able to
see the
...

*

un naktī pūķi laižas puķaini un zaļi
uz viņiem balstās zemeslodes vaļi
kaļ dzelžus lauku smēdēs sudrabkaļi
un kapu mēmums izplāpājas skaļi

un māja stāv uz trijām smilšu saujām
maļ čūska klinti melnās miesās raujas
un viļņi sakaujas līgst mieru atkal kaujas
un saule pūtvējiņu laivās aujas

it viss kas nebijis ir nebijis no tiesas
tu tikai izbijis jo nebijis no tiesas
met burbuļus un šņabi putra liesā
Vārds kļuva miesa

*

es lišu es lāsošu lēnām
kā eļļa no Ārona bārdas
es iesūkšos burtu ēnās
zem norasojuša vārda

vienkāršais salmu kūlējs
un piepeši iekūlos psalmos
mākoņu vilcējs un stūmējs
pūšu pēdējā salmiņa salmā
kā trompetē

* JĀNA KRISTĪTĀKĀMĒJĀ

trijās pilsētās pierakstīts
Atēnās Jeruzālemē un Rīgā
triju zirgu gabalos saraustīts
ka paliek vien kaila stīga
esi mierīgs
neatnāk rīts
bez Dievpalīga

JĀŅA KRISTĪTĀJA DIENĀ

siseņi kameņu medus
ugunskurs alus un siers
lēni gremoju ledu
lēni brauc kamanās miers

Lielvārdes jostas raksts
Jordānas vilņa šlaksts
galva nolīkst kā laksts
lakstīgalas jau krakst

izbalināta nakts
Jānis migla un fakts

Jordāna jāzbrien
vienam vien vienam vien vienam vien

REMBRANTS

viņš pārjautāja sauli
un meklēja kur trūd
un rūsē ēnu kauli
kad dimanti sāk grūt
un sašķiebties kā šķūņi
kad tavu lapu jūnij
vairs vaļā nedabūt
kā konservbundžu kurā
slīd saule pilnās burās
bet gaisma krusta ēnā
briest neausta un lēna

JĀNIS STEIKS

saritinājās čūska
atritinājās rīkste
samitinājos čukstā
esmu vien rīks te

nē esmu Dieva rīks!
negalēts negalīgs

*

klausies klausies ko tuksneši šļupst
klepodami pēc jaunavu klēpjiem
kāsēdami pēc puisēnu rožainiem dupšiem
žļurkstēdami pēc vīniem stīgriem kā jaunekļu sēkla
paveras dzīles iemirdzas zelts
dzeltens kā veču nopīpētie zobī
rij kā austeres tuksnesis eremītus
iepūš siseņu spārnotās smadzenes ķēniņu galvās

*

viņš zelta nāsī
zemi velk
slīd zilā kāsī
aiz elka elks

kad zvaigznes iepil
riet zelta nāsī
bet melnās piepēs
sirds sadalās

*

pulcējas liela tauta
un atkal to pašu jautā
ieskanas maza flauta
neiztaujāta tautā

spēlē uz buļļa raga
rēgainas bungas sit
varenīga un smaga
nerūk līdz divpadsmit

*

kaimiņam
iemērīts bezdibenis
viņš katru rītu to apar
un darbi tam iet no rokas
tikai vakaros
uzpīpējot
viņš saka:
rudzi tur nepadosies
arī zvaigznes un šķirsti ne
būs laikam jāsej
dievi

*

krakšķ skrimšļi kristālam
kā šķūnis tas piedzīts ar sienu
ar čaukstošu tiešamību
ar visumā visu Visumu
vējš skrien pār kriticalām
vējš nemezglojas
ņudz kristāls iesiets par mezglu
spoguļa sviedrautā

LIRA

I

līst lira
un saslapst viss
un atmiekšķējas arums
debesīs
gara garums

II

rieš tevi lira
tepat aiz loga
tā ilgi nira
tā trīsreiz mira
pirms mani nopurināja
kā slogu

III

atlaidu rokas
no kakla
putnam
izrādās lirai

mūzika
zināja pati

*

viens virtuvē cep rozi
un dara to virtuozī
sāla ar atisko sāli
un pārkaisa tīru tāli
un ceļas tik piņķerīgs smārds
ka piemirstas rozēs vārds

kas prātu kā pannu spēj grozīt
viņš sapņo par jēlu rozi

*

LIRA

tā roze kas nagus grauž
tā roze ir jāsaglauž
tā roze kas nagus grauž
tiek vajā no saviem ērkšķiem

*

Sena melodija moca,
Kad klīstu laukos vai vēri.
Kur šeit ir Mocarts?
Un kur Saljēri?

Samudžināti kā kārkli
Abi divi — vai desmit — kopā.
Manus redzokļus uzars arkli.
Manas skropstas noganīs lopi.

Bet bišu mudžeklis mūžam
Nežūs uz liepas gūžām.

*

dzestri dzeguze kūko
meldros pīļtēviņš skrien
smilšu un mākoņu kūkas
būs tev uz galda ikdien

govis kā plītsriņķi brūnas
varden kā šuneļi rej
atsaki tālsarunu
piezvani klātbūtnei

*

kumpi stārķi uz stabiem
kā jautātāji
purpurkājās iesieti mežgli
un tu atminies Ramzesu ento
Mozus stostišanos
un Niedru jūru
še kur cīruļi trillerus ber
un kur veči trillerus stāsta

*

Zari dauza pa jumtu.
Nepietiek skumju, lai skumtu.
Uz balta tauriņa spārna
Es redzu punktu.

Teikums ir nodzēsts. Nav bijis.
Uz ceļa guļ čūskas āda.
Kā dialektiskā spirāle vijās.
Zem riteņa aizvijās tātad.

*

ienirt raibajā pūlī
tur kur ne dvēseles nav
mākoņa laipnajā mūlī
cīrulis ganās kā avs

tēli ar izrautām mēlēm
aizkļiedz tev acis ciet
ieskanas aploka miets —
stīga ko lielceļš spelē

MARTS

I

ielikst rūts
zem čiepstiena svara
rīts ir grūts
nakts ir gara
saule no vara
mēness no redzokļiem šūts

II

marts nearts
un nesēts
vien zvirbuļi dzied
un nesēc
un jūra ir plata un zila
un skaistums ir skaists

III

sniegs zvana kad viņa vairs nav
nav torņa un telefona
nav pat tiesību uz šiem zvaniņiem
uz šiem pulkstenīšiem
tās pieder martam
marts pieder pavasarim
sniega zvanīšana
tā pieder man

*

atceros govīs
kā rokturus pļavās
ar kuriem varēja
atdarīt durvis
un sejā iesitās zemes
lēnīgā smarža
tagad durvis ir baltas
bez rokturiem
tikai reizēm čīkst eņģes
kā zvani
arī šeit
agrā tālumā

*

zib saule un mēness
es saskaitu tos
un izdalu atkal ar divi
un dīvainā spīdekļi sasildos
un slīdu ar putnu un zivi

*

viss uzrakstīts ir balts uz balta
šur tur ar zeltu noķēzīts
ar baltu pienu zīdīts rīts
sarkst saule tā kā gaļa maltā
viss uzrakstīts ir balts uz balta
bet raibas skaidas lec no kalta
un tu no gultas lec tām līdz
no baltās čaulas izdauzīts

*

svina vāku
mij smilgu vāks
ko es māku
to akmens māk
ko akmens māk
to es māku
vēl steidzamāk
neatnāku

*

gadsimtu putekļi drānās
te uzmirdz te mājās
sēd vecis uz jauna sola
un putekļos pārvērsties sola
putekļos kas viņa drānās
drīz uzmirdz drīz gājās

*

asaru jūras ostā
piestāj kuģi
un matroži pielejas krogos
tos izsviež uz ielas
ar degunu peļķēs
kur ūdens nav sāļš
un lēni svempdamies kājās
tie piepeši atskārš
šai jūrai
nav ostas

*

veci klusuma graudi
izdīgst maziņos namos
ielu kūkumos
neasarotos logos

kaut kur mākoņu kamos
paspīd logoss
un dziest

kas var ciešanu trūkumu
ciest

KUĢI

I

viņš pienāca klāt
ar tauvu
tauvā bij iesieti kuģi
viņš zvetēja manus plecus
līdz izspiedās jūra
uz ādas
un palika rētas
uz mūžu
rētas kas līdzīgas
kuģiem

II

un izplūst kuģis
tā kā tintes traips
pār ūdeņiem
gandrīz vai nesalasāms
nāk krastā atspulgi
un nostāsti
un tenkas
līdz atkal kuģis
sarecēs
par kuģi

*

zvaigznes nav bojājumi
vienlaidu debesjumā
ar tām mēs kopīgi skumām
un kopīgi līksmojām

zvaigznes nav caurumi šektenos
pa kuriem padievi lūr
zvaigznes mūsu nobrukušās acis
atloka atpakaļ

un zvaigznes vispār nav tas kas nav
zvaigznes ir tas kas ir

*

Ja es pastaigāšos naktī un zvaigznes
skaitīs kāds vīrs
ar smailu tūti galvā,
gan jau viņam gadīsies iztrūkums,
un, skaitīklus klabinādams —
gluži kā zobus bailēs —
viņš, garo paltraku pieturot,
drāzīs pie ķēniņa bargā
un, kritis tā priekšā uz vaiga,
dvesīs: ak, skaistākās zvaigznes vairs nav!
Kas tad man? Es taču zinu:
arī zvaigznes naktīs pastaigās dodas
un reizēm pat dodas rokā —
tiem, kas nenodarbojas ar viņu tulkošanu.

*

Tu prātu man jauc
Ar Rīgu kopā.
Prāta nav daudz,
Bet tu neesi skopa.

Prāta vairs nav,
Un Rīga tik liela.
Tagad jau
Jāsāk domāt ar ielām.

Aizvien smailāk
Ar torņiem man just.
Jūtu galos mirdz gailis
Un krusts.

*

tava roka
ar neglītām vēnām
bērnšķīgām
un naivām
no kurām skan
tikpat dumja
un mīlīga
asinsbalss

*

viņa nāca un piezīmēja
punktam astīti klāt
atkal galapunkts vējā
ceļš ar jokainiem komatiem klāts

*

es skatos naktī tai
kas atdarina vāti
klīst kaķi nopakaļ
kā ēnu surogāti

kur atmirdz kaķa acs
kā zāle ezermalā
iet atkal viens un pats
un netiek naktij galā

*

nekontrolē un nesver
svāri nemaz nav svarīgi
svāri lai sevi sver
bet tu esi bezsvāra stāvoklī
jo nav atsvāra mīlestībai

*

tur jau viņa ir
bezdibeņa malā
ielīnā
rītasvārkos
spārnos
mīlestība

Vārti

(2004)

for the year in
hardly any more
letting
the market
spare
the

1916 V

(400)

in all the days of the
the world the world
the world the world
the world the world

the world the world
the world the world
the world the world
the world the world

I

*

nu zīdaiņa dūrītē viss
un tukša stāv vīra plauksta
ieva balta kā janvāris
kaija balta kā aukstums

kad zīdains roķeli stieps
lai baltu tauriņu gūtu
tad sarkanu saulrietu trieps
viss briedums ar nopūtu grūtu

*

ceļi izžuvuši sausi
pieliec tiem ausi

cauri mašīnu brēkai
pakavi dun
it kā milzīgā ugunsgrēkā
klistu atšķirta guns

vasara zaļo kā puvums
vakars kā pelējums
jātnieka tālums un tuvums
dzirdams un nedzirdams mums

*

nav jau šaubu ka nolikšu reiz
savu prastā metāla karoti
nāksies savu taciņu sarotīt
nav jau šaubu ka nolikšu reiz
savu Latvijas pilsoņa pasi
un vairs nepapildināšu valsts kasi
nav jau šaubu ka nolikšu reiz
visas pilnvaras Dieva dotās
un šo čuguna kaklarotu
nav jau šaubu ka nolikšu reiz

*

cirvjainā klusumā
dzejoļa asins pil
cirvjainā klusumā
zilenes šķaida sils

cirvjainā klusumā
ugunspuķes skrien cirmā
cirvjainam klusumam
cieta spīdīga virsma

*

tu paskaties ka apvārsnis ir viens
vai tuvāk nāk vai tālāk skrien

var debesis ar zvaigznēm papļāpāt
bet apvārsnis ne tiek ne viņam tiek kāds klāt

tāds tīmeklis tāds skrejošs pavediens
cik gadus viņam vienam jānodien?

TRĪS

I

*

Orfejs — kurmis ar cīruļa spārniem

Orfej, kur ej, kur ej?

Notis sijā kā kviešus — kas?

Sader nesader

Pas nesapas

Kas tevī taurē

Kas tevī rej

Auro lauri

Līdz pazemei

Saule trakodama tek

Aklā zelta tablete

Logs aizrestots

Ar arfas stīgām

Orfej, kam mēs no pīšļiem dīgām?

II

EDUARDS VEIDENBAUMS

1

kad mēness gulbis sasalis ir ragā
un ābeles kā pēdējs aliņš zied
tad tikai padebesis neiedragāts
bez ceļaspieķa savu ceļu iet

bez matemātikas bez mekānikas
kur zvaigžņu gaļa melnā katlā sūt
un izmūk dvēsele ar divām spārnu rikām
no kosmiskas un sabrūkošas kūts

2

šajā brūzī ābeles puto
tā kā gulbis vai padebesis
tikai visums vēl jāatuto
zvaigznes struto un struto un struto
pirms tu neesi kas tu esi?

3

viss ceriņos ir iekšā iedabūts
tik violetos tā kā sapņu iekšas
un dzīve iegūta no muguras un priekšas
nu viņas krūti vakarsaule sūc
un nevar saprast ko es tagad kliegšu:
vai — Dievs ir viss vai — viss ir tikai sūds

PAR JURI KUNNOSU DOMĀJOT

kas ir sakāms kas nepasakāms
kas ir pavadāms kas ir sveicams
tikai divpadsmitajā akā
ūdens neskaldīts neuzveicams

tikai kreisajā īkšķī kauc vilki
zvaigznes izģinst par zilām ēnām
tu šo pasauli nenovilki
tā ap rīkli savelkas lēnām

pacel plaukstu kur zirgi auļo
tā kā skabargas ierauti šķēpi
pietrūkst tikai šķipsniņas sauļu
šajā Baltijas tējūdens ķepā

CIKUTA

tepat jau velnarutki aug
un gaida sokratus pie sevis
ik filosofs ir viņiem draugs
ar viņu vīnu pilns tavs trauks
kad dzīve nezin kāpēc neviz
tepat jau velnarutki aug
kā izmisums kā *vita brevis*

*

cīruļa nags skrapst
ceļš man uz rokas pil
dobjais tukšuma raksts
nospraišļojas kā pils

gundegu žults gail
Kunnoss vēl sēnēs iet
tikai no puķēm bail
no visa pārējā piedodiet

*

šodien pārgaudošu vilku
duci suņu visus vėjus
jo no svecēm degļus vilku
un no tiem sev cilpas sēju

nenāks sveču miesas tiesāt
liesmas gariem sārtiem zobiem
gaismas eņģelis no tiesas
manā gaismā izgrauž robus

*

nu ko tu vecā kode dari?
vai gaidi jaunu pavasari
kad būs ar brīnišķīgu vilnu
tev sidrabortā mute pilna?

es svārkus novelku: šē ēd!
laiks pienāk kailam pasēdēt
uz plīts uz poglējēja pannas
un atlaisties no zarakannas

*

tumšas kameses kā mūki
aiziet zemes dzīles lūkot

dejo lapsenes no zelta
zeme viņām galdā celta

izmirusī bišu tauta
spoguļojas Lētes strautā

tikai mušas tikai mušas
atmiņas no senbijušā

*

trīs smilšu putni lido
tas savādi tev šķiet
kad skaidru gulbju vidū
tu pārdzīvo un ciet

lūk pazūd tie aiz mežiem
no bedres pabāz galvu
un raksti kādu dziesmu
ar smilšu putna spalvu

*

nevajag būt īpaši mirušam
lai mēslu bites tev kāptu uz galvas
lai žurkas tecētu apošņāt
tavu topošo liķi

un negribas pacelt roku
lai izgaiņātu šo varzu
rokai jau tā darba pietiek
un nedarbu arī

*

izsaukuma zīme
paklanās citai izsaukuma zīmei
aiz tīrās pieklājības
taču nespēj vairs muguru atlikt
pārvēršas jautātājā
mazā un melnā
kamēr senāk staigāja
vienos zīdos un samtos
nu jākar tarba kaklā
nu jāklīst atbildi meklēt
ar spieķi ar izsaukuma zīmi
rokā

*

es eksistēju rakstiski
un daudz mazāk praktiski

mans safīrs
ir papīrs
mans solis
ir olis

un pildspalva
ir mans kauna stabs

*

ar vienu kāju nabagmājā,
ar otru laikam mākoņos.
drīz proza zobus zibināja,
drīz puķe smaidīja, pirms kost.
bet vispār tīri labi gāja
ar mani kopā saposts posts.

*

man faraonu prauli
no stārķu spārniem birst
un sīku knišļu kauli
šai pašā saulē dzirkst

bet ziemeļi velk tuvāk
ar ledus krāsmatām
ar kuplām sniega druvām
ar to kas ir aiz tām

*

šai mājā pazūd elektrība
bet man tā pazudusi sen
vien pārakmeņojusies griba
kā vēzda mani dzen un dzen
vai kādreiz izplauks mana riba
kā vītis pumpurs?

Dievs Tu lem

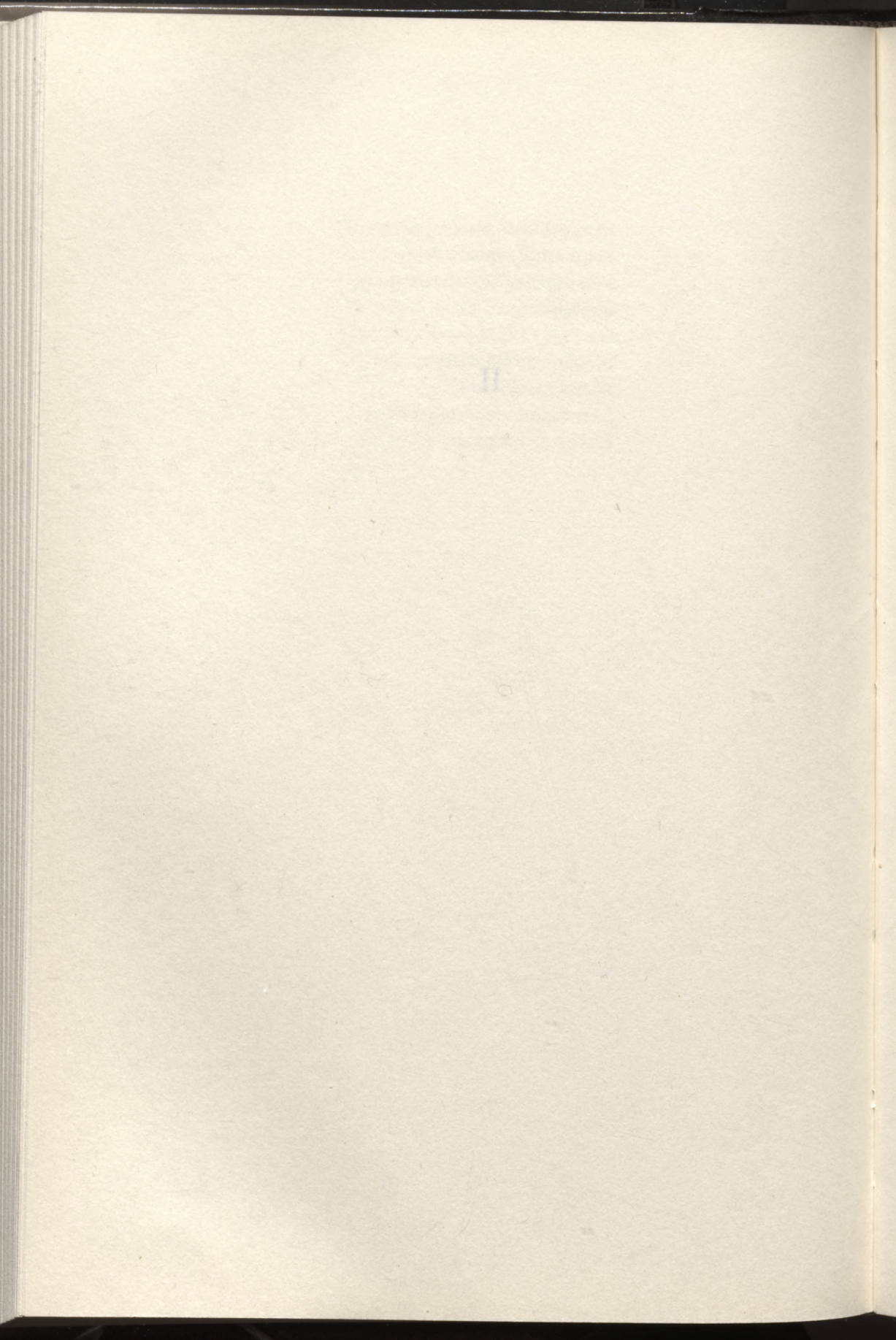
*

uz neuzdotiem jautājumiem
es arī atbildēšu
zem visiem debesjumiem
es izsaucējus sēšu

lai pilnā kaklā klaigā
ko noklusēju es
pa vaigiem rasa staigā
kā basas meitenes

*

kaut arī Borhesa pēdās
nelokāmi man acis iet
tauriņu priekos un bēdās
ielūkojos mazliet

palieņu notikumos
vīgriežu katastrofās
Latvijas pēdējais kumoss
iesprūst skropstgalu strofās

*

šiem maziem taureņiņiem
pār mani liela vara
tie mani aprij rīšus
un pareizi vien dara

jo viņu spārnu trīsās
es varu izrunāt
cik dzīve gari īsa
kad mūžība stāv klāt

*

kad metafizika bāž savu āža kāju
no katras pazares un ziedu kausos lien
es taisnojos: ne es šeit piebradāju
ar senās Grieķijas un Romas zābakiem

un vēji sapurina manu māju
kā puikas ābeli bet nobirstu es viens
līdz kaimiņmēnesim es šonakt neaizgāju
nu dienā laikam neiznāks nūdien

*

cīruļu dziesmu kari
jasmīnu nospiedumi
klusējoši un gari
stiklotā debesjumā

lāses no lapām krīt
apdauzīdamas sānus
naktī liksmojies rīts
klunkšķina dumbrus un klānus

*

karstums ir elegants
bišķi paiesim malā
citādi izkusīs pants
panteistiskā mālā

citādi galvā sviests
pilēs uz ziedlapiņām
skudru smilšainais miests
būvēsies zemapziņā

*

nekā nekā no pastorālēm
jau varžu korim mute ciet
brūns traktors pārgriež rīkli zālei
gan jāpiezīmē — liepas zied

bet nezied zīmulis man rokās
vien īkstīs dziļu sakni dzen
pat vējš ar savu kokli mokās
un slauka sviedrus paslepen

uz plika āķa jūsma senā
vairs neķeras ir jūlijs rāms
un to no rāmjiem neizdzenāt

tam it nekas nav pasakāms
par miglājiem un pasaciņām
šņāc gluma princese uz ciņa

*

līdz krizdolēm vēl nodzīvošu
bet tad jau projām jāpošas
ar sevi ķiršus ēst nav koši
uz zemes šīs zem saules šās
dārzs min uz kājām maniem ošiem
un lapas sabirst grāmatās

*

mēness zvērojošais nags
tevi nospiedīs ar tīksmi
plandās naktstauriņi līksmi
kūtpakaļā pavīd rags
bet nekas nav šonakt traks
tavu dobi zvaigznē raks
lai cik tagad gars tavs līks ir

*

ar sadauzītu purnu
es govis portretēju
un novakaros kurnu
par rūgto tintes tēju

es zāles stiebru plūcu
un to ap pirkstu tinu
un savu lielo brūci
ar skudru aizvizinu

*

odi pūš mednieku tauri
asinis saausās vados
ar dažādiem mieriem ir cauri
un dažādi kari mums rados
un dažādi kari mums rados
visos platuma siltuma garuma grādos

*

grieze ar šķērēm kā Čadarainis
seniors protams ne dēls
apšuj rudzus un naksnīgās ainas
migla miklums veidols un tēls

bēg saules meita ar mēnesi
Pasaules kokā un krūmā
tikai sirseņiem neizdūkt *si*
bēniņu operā drūmā

*

ne pakal, ne priekšnojautu
vien klijāns klie dz pasaules sāpēs
vien kājas tirina ods
un rāpo un rāpo krupis

stingst sarkanots auto kaulājs
krīt pusaugu āboli zālē
no mākoņu baltā māla
vējš lipina pašgīmetni

snauž dumbrājā paguris mēris
ar vienu pievērtu aci
brien siena tīstokļos brūnos
vien skudras Vāczemes vīzēs
un gari žāvājas ceļš

*

kā man aizirties līdz rasai
kura ceļa malā mirdz
un nenieka neatprasa
kā man aizirties līdz rasai
lielās līnijās un masās
stingri ienaglotā sirds

*

zvedz zvaigzne ezerā
kas peldina viņu
kas sudraba sviedrus tai noskalo nost?
es atceros maziņu kumeliņu
kā saka debesu augstumos

nu tagad tas vecs kara zirgs
ko tirgū desinieks pirks

bet viņas mirusī gaisma
vēl paliks debesīs ilgi
kā mūžīgā plaisma
starp dzīvi un dipošām ilgām

*

vanagi skrej pusgatavi
nelāpīti lieti list
savā vaļā acis klīst
rugājos un izcirtumos

urkšķ un ošņā urkšķ un ošņā
naktīs kāds gar nama pakšiem
plēš un košļā plēš un košļā
tava tēva novadiņu
zīle pastniece ved ziņu
vēlos greizos piena ratos

*

nobirst magone krimināla
padebesis no zila māla
zibens plisums un vēja kodums
durvis vajā nu jāiet ar godu
sliexnis apaudzis zaļām sliexām
liekam jāaiziet projām no liekā
tā kā skārds norib pamale visa
priekšā ielauzta pasaules virsma

*

paskatos laukā: kāds nāk
nē tās vien ugunspuķes
rožaināk nē sarkanāk
zem debesīm pārdegušām

līst veļu lietus tas nozīmē
ka saule spīd senā spītā
tā kā apaļa tuksnese
puķēm neaptraipīta

pērkona rati grab
brīžam nozibsni groži
pasaules puspagrabis
dvako gandrīz vai moži

*

par manu ādu vairs nedos ne graša
jānovalkā vien pašam
kādu nu Dievs to devis
mirla kam turos pie sevis

mirla kam augustā raugos
it kā ar augiem draugos
it kā no manis nolūp
miza un paliek tīrs nolūks

*

viss rakstīts vecā drukā
viss putnu sacerējums
un logā zelta dukāts
man izšļakstās kā krējums

tās skrīveres tās svīres
un gailis ģeniāls
uz zila gaisa skrīvē
man paliek papīrs bāls
kas godam kantis rīvē
un mani ēd bez sāls

*

pār ābolu bērnišķiem paurīšiem
kas nākuši zvaigžņu vietā
pār ābolu bērnišķiem paurīšiem
slīd skatiens

slīd

izzūd lietū

un neatgriezīsies atpakaļ
kā pūce dobumā savā
žulgušā galvaskausā
rūgušpienainās acīs

*

ceļš līdz apvārsnim tukšs
tīrs kā izslaucīts kopš
sirds man aizgaldā rukš
dūcis spīguļo košs

izspļauts sakošļāts krams
aplauzīts zvaigžņu krūms
akmens ir iedots tam
kura sviediens nav kļūms

*

Ko tie mākoņi debesīs kuļas
Tā kā lāči pirms ziemas guļas,
Ko tie āboli tuklām sejām
Prasās lejā.

Ko tas bullēns man krūtīs mauro,
Ko tas vējš loka flautu cauro,
Ko tie putni debesīs skraida
Tā kā Pasaules koka skaidas.

Ko tas zelta benzīns zib lapās,
Ko tai saulei iedzīta tapa,
Ko es ceļa mezglotā diegā,
Nevis jaunkundžu detaļās, stiegu.

*

apsē pakārtas trenūzenes
blakus izdedzis ugunskurs
kamēr brīnumi būs uz zemes
krauklis krauklim adatu durs

milzīgā debess vēna
kurā kāds injicē sauli
ēnas aiziet pie ēnām
kauli aiziet pie kauliem

tikai būs apsē pakārts
vienmēr kaut kas un kāds
Ēģiptes tetrapakās
sarūdzis pēdējais vārds

THE HISTORY OF THE
CITY OF BOSTON
FROM 1630 TO 1880
BY
JOHN B. HENNINGSON
PUBLISHED BY
H. O. HOUGHTON, MIFFLIN & CO.
BOSTON, U.S.A.

III

apud quosdam...
hinc inde...
hinc inde...
hinc inde...

hinc inde...
hinc inde...
hinc inde...
hinc inde...

hinc inde...
hinc inde...
hinc inde...
hinc inde... }

*

šis zibeņu Eiklids virs Rīgas
ir pieklīdis labi sen
rīkste per rīksti un spīgo
šķības naglas debesīs dzen
šis zibeņu Eiklids virs Rīgas
ko viņš tādu īpašu grand
torņu šķēpus tas nesalīgo
vien mans nams vējā atrisis pland

*

ievu aizbāžņi
ierastai kandžai
viļņu starptautiskie un tautiskie
danči

kaijas baltas
kā jaunkundžu punči
acīs skabargas balķi
un dunči

smiltīs kamielis
meklē aku
atrod čaukstošu avīzes
kaku

tur pie apvāršņa
pelēki kuģi
baltu nav
laikam nav ziedu laiks

*

jūras uzplūdi sievišķīgie
augums tādā krāsā kā smilts
viļņos izšķīdināta Rīga
nodžinkst dzelžainais mēness tilts

tumsa tumsā un skava skavā
vilciens dzeltenām zviņām klāts
smaga smaga ir tauriņa krava
un viņš nogāžas saņurkāts

*

tu neesi izmirusi
no pagātnes iznirusi
tu aizpeldi klusi
uz citu pusi

un ezera lappusi tumšo
es saplēšu sīkās tērcēs
kā laiva es meldrājos stumšos
kā brētliņa saulrieta mērcē

*

ne jau gaisma īsa
ne jau tumsa gara
roze piesitīsies
pie mana novakara

roze garāmgājēja
garāmskrējējas rokā
ko tu asinīs salēji
atšķaidot mokas ar mokām?

*

tu mani aplaidi ar sauli
no krēslas izvilki kā korķi
ko bītli nespēja nedz pauli
nu saule gabalā kā noķert

un atkal mijkrēsli es mītu
kā privatizētajā mājā
un skaistu bālumu no krīta
uz tūkstoš gadiem iznomāju

*

kad mēness profils smalkais
par platu ģīmi kļūs
tad zudīs arī alkas
kas savienoja mūs
un slapjā kaisles malka
nemūžam neizžūs
bet tikai žēli čūkstēs
ko Afrodīte čūkstēs

*

apnicis man lēkāt
katrai jūtai līdz
kura šajā ēkā
dārdina un stīdz
pazoles jau cauras
manai dvēselei
vēji tajās auro
pērkons tajās rej

vai es blusa kāda
toties liktens tāds
ka uz savas ādas
tieku dancināts

*

pārlasu zvaigznes
tās — izdzisušas
šīs — bija vadzvaigznes
nu mērķis rokā
citas zvaigznes —
vienkāršas planētas

izbirst pa pornozvaigznei
bet nu jau nāk
jūras zvaigznes
vai tiešām
neesmu putns
bet slikonis

*

tūlīt tūlīt
es rokas nolaidīšu
tās aizlidos
kā čiepstošs zvirbuļbars
vīs galvā ligzdu
mūžīgs novakars
tūlīt tūlīt
es rokām piekritīšu

*

nav labi būt cilvēkam vienam
jau mutē sarosās krupji
un zirnekļu pavedieni
ietīsta mežu un upi

un apvārsnis sarūk sīciņš
un zvalstās uz dubļainām pleznām
un atlido ods un sīc viņš
par strazdu un cīruli greznāk

*

savas bēdas savus priekus
atkal kaisu aizgaldniekiem

viņu šņukurotie vaigi
manī nolūkojas maigi
vēlāk baigi
atkal mīļi

kaisu pārles
nav man zīļu

*

vai spēlēšu uz zirga galvas
ar kaķa asti šovakar?
man acis spīguļos kā alva
bet spēle daudzas sirdis skars

uz straujām cūkām aizjās dāmas
un kungi astes plivinās
šīs ilgas krūtīs nevaldāmas
un nevadāmas

kurp tās jās?

*

ar četriem logiem lido spāre...
un tālāk nevar turpināt
jo jāiet februāri vārīt
par sāli sevi piemest klāt

bet katrā logā tava seja
nu protams protams atvizēja

*

man prātā Rundāle
tās plašie biešu lauki
kur pērkones kā galaktikas zied
un saldās miesas meitu miesas jaukās
kas protams ļāvās tomēr tā mazliet

man prātā ceļojums uz daudzīnāto pili
un gumijnieku biklais soļojums
man prātā deguni kā rudzupuķes zili
un tavas nevainības relikts starojums

*

krūmos izmestu plinti
pret cītaru miju
un strinkšķinu tinti
lai klekšainu melodiju
ne pulveri sausu
jums ielietu ausī
jums ielietu ausī
ar pāršautu balsi

*

rīt aizbraukšu uz veikaliņu
un sapirkšos, ko kāro sirds.
kad austrumos lēks sārta bliņa,
rīt aizbraukšu uz veikaliņu,
kam pasakaini logi mirdz.
ar senlatviešu dzīvesziņu,
kad austrumos lēks sārta bliņa,
rīt aizbraukšu uz veikaliņu,
un apstāsies pie plauktiem sirds.

*

tarba
pilna ar konfekšu kārbām
spieķis
palēnām apaug ar speķi

un man atņemts
ir nabaga tituls
kā arī ceļš zem kājām

*

un tomēr tas viss ir nieki.
sausī krakst krastmalnieki.
ir asinīs atvari tādi
kur tramīgi slikoņi guļ.
un tāpēc tu veltīgi lādies
kad vijole dzied tev buļ buļ.

*

vislaiku nāve vaļā stāv
kāds neaicirta viņu
nāk naktīs apsarmojis stāvs
pār manu sirdsapziņu
un slauka tajā zābakus
ar lielu patikšanu
tik saldi kaps man līdzās dus
ka es pat nesamanu

*

lietus vienmuļā ritumā klausies
tajā katra lāse sev kaklu lauž
atsitoties pret zemi
lietus uzvara ir tā nāve
dimanta karapulki
no kuriem slapjums vien paliek
auglīgs lietderīgs
un tā tālāk
bet kam zudis ir
lietus karogs un vārds

*

Lēni pilsēta iemieg.
Tipveida vientulība.
Vārnai padusē iemiegts,
Egles pazarē zibu.

Tā kā tējkarotīte mēness,
Kurai nolūzis kāts.
Roze dur ērkšķus sev vēnās.
Nav neviena. Vai te ir kāds?

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PRESS
CHICAGO, ILLINOIS
1962

IV

*

Lēni pilsēta iemieg.
Tipveida vientulība.
Vārnai padusē iemiegts,
Egles pazarē zibu.

Tā kā tējkarotīte mēness,
Kurai nolūzis kāts.
Roze dur ērkšķus sev vēnās.
Nav neviena. Vai te ir kāds?

IV

*

smiltis ir baisas
trīs saujas un pils
gals un sākums
ir iecepies
smilšu kūkā

smiltis kaisās
slid kājas namam
no katra grauda
var tuksnesi izplaucēt
bet neuzbūvēt ne klinti

*

tik vien kā naktstauriņa
spārns ir tavs klons un kuls
un tevis nesto ziņu
spļauj kroga orākuls

un pasakas un mīti
kur ļaužu ļaudis mīt
aiz tevis aizdarīti
tik ceļš kā nazis slīd

*

it kā sirds iešļupstētos
mēli norijusi uz mūžu
vārdi tik nodeldēti
piesūkušies ar aijāžūžu

it kā sirds ierunātos
ienākusies jau kuro reizi
ne jau nerātņa drīzāk jau nātņa
izšauta taisni un greizi

*

ko ķēmosies ko ķemmēsies ko balsij
tu liksi šodien tādu izplāpāt
ka sagriezīsi nažu ražu valsī
lai galva utainā pie kakla nelīp klāt

lai asins drūzmējas un glūn uz katru vienu
lai āda nomaucas pār acīm aizparīt
pa dzīslām tukšajām uz ceļiem lēni lienu
līdz sārtam pilienam kas vienreiz dzīvē krīt

*

apgāztā kausā
tu sevi liesi
kā smiltī sausā
kā kaulā liesā

līdz atnāks viesis
ar vīna miesu
dzert savu tiesu

*

kamieļi velkas un velkas
tuksnesis visur tas pats
mainās vien gruvās un elki
izkrīt no bārdas mats

kamieļi gari tik gari
kupru kupenu sniegs
ievu ziedošie zari
rozes no kājām trieks

vijas ap māju un liepām
kamieļi kamieļi vien
laiki izkāpj un iekāpj
kamieļus sien nepiesien

*

tūkst tuksneša sausā miesa
man arī tiek sava tiesa
kad vējpūstā galvaskausā
sprakšķ pātaga asa un sausa
ei pamūciet avju gani
pilns padebesis ar mani
ar siseņu žokļiem un slienām
un gruvušām Jērikas sienām
ei mūciet pirms Dieva elpa
no jauna piepilda telpu
ei mūciet pirms Dieva dvaša
no pīšļiem mūs atkal pašuj

*

ne acu liecinieks ne ausu
ne asins liecinieks bet gan
es paceļu no zemes kausu
ko atstājis kāds miris gans
tas aitu zvaniņš tam es klausu
un nevis aitu stulbumam

*

Sārtas zemenes — mana tēma.
Nevis Jeruzāleme, nevis Jeruzāleme.
Jēram lēmi, ko Jēram lēmi?
Nopil zemenes Jeruzālemē.

Naktī zemeņu sārtums zudis.
Izlist debesīs vīnogu sula.
Jeruzāleme, kam tu tā zūdiēs?
Cik tad ilgi Viņš tevī gula.

*

kamieļa mēle kalst
asinis dzīslās žūst
avotaina vien balss
kuru nedzirdat jūs

kauli sadrūp un irst
izģinst aiz skumjām acs
balss vienmēr augšup nirst
ejot tu neej pats

*

vēl nesalapo miesa
bet kad tā salapos
vien kārkla krūma tiesu
Dievs dos

es kārkla kaulus jūtu
kad uzpūš ziedains vējš
un lapu nastu grūto
kā šiferi nost plēš

*

piesleju trepes pie sienas
kurai vēl jāizaug.
nopil mākoņu slienās.
aiztrauc bez bremzēm trauks.

kāpēc tad trepes turas?
siena vēl tikai dīgst.
tās mūrnieks vēl lielās burās
krogā starp maucām nīkst.

bet trepes turas un turas
augstas kā temperatūra
slimniekam vai arī krāsniņ

---

*

uzkāpu tornī
pa koka kāpnēm
augšā bij durvis ciet

tik lielam tornim
tik maza atslēdziņa
kā bērna dūrīte
kā zvaigznes acs

*

no rīta nāves summa
ir palikusi maza
vien daži iegriezumi
ar mēness liko nazi

prāts piebārstīts ar bitēm
un skudru aptekāts
te nav neviena cita
ir Kāds

GANS

I

pēc mēsliem pēc spirām
nevis pēc dukātiem spožiem
uzrodams gana ceļš

gurnu trāpa
vězda vai pātaga

kas tu esi
kamielis?
avs?

II

kaut kur *vox populi* skan
šeit tikai *vox Dei*
balti tauriņi dej
arī ar mēmumu sisti
klusi nāk gans
aiz viņa blējoši motociklisti

*

vārtos vēkš vēji
mēs jātnieku gaidām

vētras ekskrementi
izlaktas sirdis

pakavots mēness
piedegušu zvaigžņu smirdoņa

mēs stāvam vārtos
uz ceļiem
uz galvas

1. *Introduction*
 2. *Methodology*
 3. *Results*
 4. *Discussion*
 5. *Conclusion*
 6. *References*
 7. *Appendix*
 8. *Notes*
 9. *Index*

10. *Index*
 11. *Index*
 12. *Index*
 13. *Index*
 14. *Index*
 15. *Index*
 16. *Index*
 17. *Index*
 18. *Index*
 19. *Index*
 20. *Index*

status

ZVAIGZNE, PUTNA ĒNA UN CITI (1975)

"Uz galda, kas atrodas..." 9

I

- "Zvaigzne, atslēga mirdzoša..." 13
"nolaižas putns..." 14
"cilvēki ir caurstaigājami pavasarī..." 15
Ruda meitene Vecrīgā 16
"sajust dienu kā meitenes krūti..." 17
"ai vasara vasara..." 18
"Ja būtu vijole zivs..." 19
"nepieskaramam nepieskaros..." 20
"Un tu pārtapi vējā..." 21
Pasaka par brūci 22
"ai bruņinieks kur tava devīze..." 23
"Katrā lietuslāsē, tas ir..." 24
Pastaiga 25
"Kamēr gulbji tup zaļajā zālītē..." 26
"iesim uzsmēķēsim. putns..." 27

II

- "Veci ritmi atnāk un rauj mani augšā..." 31
"Kāpēc laužas šis prieks..." 32
Nāra 33
"daudzu daudzīnātā pilī..." 34
Aktrises iekšējās norises 35
"Viņš ievada mani kādā pieputējušā kambarī..." 36
Modeļa mūžs 37
"Dej viena skaista vārda..." 38
Dziesmiņa ar trīspadsmit rindām 39
Romance 40
"Kad sargsuns bij nomiris dabiskā nāvē..." 41
Pastorāle 42
"kad nomira ziedu pārdevēja..." 43
"Tik nenoteikti pasacīta..." 44

Mūziķa elēģija	45
"no frizētavas iznāk ērglis..."	46
Dziesmiņa par romantikas zilo puķi	47
Atskaite	48
Pavēle	49
Narciss	50
"alu cilvēks dzer alu..."	51
Par rakstīta vārda spēku	52

III

"Tā meitene, kam acis glezni lās..."	55
"uz tās sienas kura šķir..."	56
"tavi mati tik sīvi tik sīvi..."	57
"Tavā balsī es apmaldīšos..."	58
"atpakaļceļš līdz tavām rokām..."	59
"...Tad no Kazaņas zaļās dzīles..."	60
"visas smaržas tu noplūci zālei..."	61
Nāriņai	62
Noktirne	63
"es tevi obligāti aizmirsīšu..."	64
"un aizplūst tās līnijas siltās..."	65
Arhaisks dzejolis	66
Meditācija	67
"iepin baltu puķi sejā..."	68

IV

"es nemāku nokrist uz ceļiem..."	71
Roze	72
Ilūzija	73
"Kas tajā tālajā mīklā dzīvo..."	74
Veļu mielasts	75
Sestdienas vakars	76
"Lai sajustu saldmi uz mēles..."	77
Meitenes portrets ar vārdnīcu	78
"Kļūst asins smilgota..."	79
"vientulība ir sākumā jāizdomā..."	80
"Kliedz klinšaina lakstīgala..."	81
Tev	82
Renuārs	83
"Līdz kāravu kļavām..."	84
"jau dzestra lapa ieslid mutē..."	85
Pastorāle II	86
Novembra ainava	87
"Kas pūpolus auklē..."	88
"Kamēr mučele vēl sātā pumpurā..."	89
"Zilas acis liktenis ienirst..."	90
"izdzen smaržu no zieda..."	91

"lai vilciņš griežas..."	92
"Šodien lietus man vajadzīgs..."	93
"Mana mēle vālodžu, narcīšu iebaidīta..."	94
"kuģinieki..."	95
Rudens aizlidošana	96
"irdz strūklaka kaut kur..."	97
"Atkal tavu ādu skar..."	98
"Svina gulbis peld kanāla melnajā brūcē..."	99
Ar fantāzijas baloniņu	100
"lidinājos mākoņos..."	101
"Tu esi ceļinieks, tu esi ceļa viesis..."	102
"kamēr roka var paņemt..."	103

RĪGAS IEDZIMTAIS (1981)

Pie jūras	107
Liecinājums	108
Tiklenes bērnība un vējš	109
Rīdzinieks	110
"uzkāpj ezers debesīs..."	111
"Tikai nemanāmi nami..."	112
"Reiz tuvos sakaros ar sāpi..."	113
"Sārta ola krūtīs mirdz..."	114
"Sasniedz sniegs un pilsētu atnes..."	115
"Dzīvība, kalponīte..."	116
"lēni liktenis ietiecas zemē un apaug ar zāli..."	117
Bailes	118
"Sens zvaigžņu slaucītājs, sens debess sētu sētnieks..."	119
"Tas bija tad, kad vēju nepazinu..."	120
Esmes vējš	121
Liriskie varoņi	122
"suns uzziedēja vakarā..."	123
Putnureģis	124
"Ai, saldā sāpe..."	125
"mans pažiņa pūķis kas pļāvā starp puķēm..."	126
Tīksme	127
"Es runājos ar vijolnieku..."	128
Griesti	129
Roze	130
"zvēro odze vidū gaisa..."	131
"Es esmu lupata, bet — zīda..."	132
"Ārpus sevis domā kāpurs..."	133
Cilvēka nāve	134
Varbūt, varbūt	135
Baltais tīģeris Deli zoodārzā	136
"Šodien es skatīšos sentimentālu filmu..."	137

Ziņģe	138
Retro	139
Pastorāle	140
Dzejolis bērniem līdz 16 gadiem	141
"Tu modes verdzene, žvadz tavas greznās važas..."	142
Vētra uz jūras	143
Mode-XX	144
Klasiskais dzejolis	145
"Pieturējās izturīgs laiks; zvaigznes..."	146
"Jau visi putni manis izstaigāti..."	147
Neredzīgais Indriķis	148
Pēc Kalāčiem	149
Raiņa priedes. Marts	150
"kad viņu nodūra vienā no Vecrīgas ielām..."	151
"Tas nozīmē: no zvaigznes smiltis birst..."	152
Neglītais pilēns	153
"Viņš bij pārāk izretināts..."	154
"Sausas un mokošas bites..."	155
"Gais virmoja, un tajā telpā bija..."	156
"Un es sajutu valganu vēju..."	157
"aizlip mute ciet ar vārdiem..."	158
"Pie dziestošas akas mēs sadūrāmies..."	159
Dunika I, II, III	160
"kumelišu kumeliņā..."	162
"3 pilieni pilsētas — palienē šajā..."	163
Rīgā	164
Rudens	165
"Varenā rudenī, smagā un cēlā..."	166
"lai vārdi krīt bez sakarības kailas..."	167
"Aiziet sienāzis, taurenis noriet..."	168
"pirmais sniegs..."	169
"Saputojas sārtens sniegs..."	170
Aizsalusi jūra	171
"Sprāgst vajā durvis ledus pagrabiem..."	172
"Putenis ceļas, starojošs dadzis..."	173
Decembra ainava	174
Priekšpavasaris	175
Marta padebeši	176
"kā malki skrien mutē..."	177
"Gar torni, gar augstuma tondevi torni..."	178
Trubadūra dziesmiņa	179
"no asinīm tevi es izsaiņoju..."	180
"Pirmoreiz šoziem..."	181
"Viss bija zils, un negribējās cita..."	182
"Sniegs ir jāēd, kad Ņeva mirdz melna..."	183
Mēness iedegums	184
"No tavām sejām izvēlos es vienu..."	185

Dzeja	186
"kas par to ka reiz asinis manas ir palaistas vējā..."	187
Tevis	188
"Un nesatiksīsimies. Bet mūsu nāves..."	189
Tavas acis	190
Meitene	191
Divi dzejoji vienā	192
"Saldi uzšķērsta minūte..."	193
"Vēl kroplums tavš nav sakropļots līdz dailei..."	194
Pie ezera	195
Vien tāpēc vien	196
"Ar žileti kā spārnu žilbinošu..."	197
Tava roka	198
Jūras ūdens	199
"no krasta atskaldījies krasts..."	200
"Jautras zivtiņas acīs..."	201
"Koks vecs, ar mizu smagbiezu..."	202
"Zem acu zābakiem kā kucēns ābols smilkst..."	203
"Kā drāžas asara pa ielu..."	204
Šovakar	205
"Kas tev, pilsoni, vairs viņu sūtis..."	206
"Nāk dzīves vietā satraukums..."	207
Lūk	208
"Kādēļ šais drēgnos novakaros..."	209
Mušu novadnieks	210
Balāde par laiviniekiem	211
"vēl vienu burvju mākslinieku..."	212
Vide	213
Ceļadziesma	214
"Ar varžacīm pasauli aplūkojot..."	215
Vējš	216
"Ir klusums naidīgs..."	217
"Mēs atkal gājām. Kurp? To dievs vien pateiks..."	218
Kultūrlānis	219
Ar Rīgalīgu	220
"atstāj pulksteni vēri un ļauj lai tas mierīgi zaro..."	221

VILCIENS NO PILSĒTAS R. (1986)

"Es dzīvoju dzīves bēniņos..."	225
"Vairs neviaros no nevāritas dzīves..."	226
"Vēlies vēlreiz tu ziedlapu ķieģeļos..."	227
"es ilgi uzkavējos..."	228
Robežupes	229
Plisums	230
"Tas ir tikai tāds noklīdis stars..."	232

Dzīvībai	233
Mēness staiga	234
Rīga	235
Pavāra mācekļis	236
"Rāmi salieku es rokas..."	237
Iekļūt akā	238
"viens jau uz sava šķēpa cūkgaļas šašliku spraudis..."	240
"Pāri Daugavai ir kāds nams..."	241
"tavs zaru raksts..."	242
"No purva rūdas kaltas ir manas bruņas..."	243
Varavīksne	244
Kultūrnesis	245
Mežrozīte	246
"Kas mums paliek no kritošas zvaigznes..."	247
"es beidzot sastapu ko meklēju tik grūti..."	248
"Man ir šai dzīvē dots viens rīts..."	249
Vilni kāpējs	250
"Tavs būris reiz..."	251
"es soli speru..."	252
Koki pilsētā	253
Koks vēlā rudenī	254
Slapjdraņķis	255
Vasaras grāpī	256
Sila noslēpums	257
"Briest zaros āboli..."	258
Dārzs	259
"ar priežu adatām es aizlāpīju brūces..."	260
"iesēdos vērdiņā plikā..."	261
Princis un Nezināmais	262
Austrumnieciskais motīvs	263
Indiešu zinību dievs ar ziloņa galvu	264
Troja	265
Rubenss	266
Nāve Romā	267
Morālvēsturisks klejojums	270
Vecais kapteinis	272
"Nu ar spalvu kā ar lāpstu..."	273
Zemceļojums	274
"Tā kā tuksnesī pilsētas ielās..."	276
Rudais logs	277
"Reiz tava elektrība mani nositis..."	278
"Ai, dūmakainā nagla..."	279
"Un saldkaisle un nevainība..."	280
"Un drēbes atkal aizlidot grib projām..."	281
"It kā zeme šeit sarosītos..."	282
"Klāt visam nevar izstāvēt..."	283
Pirmais sniegs	284

"mazu mazu kļūdiņu..."	286
"Ausis vēl viens rožains rīts..."	287
Pērkonlaikā	288
Bezvējš	289
Lūgsna	290
"spēkus lielam spļāvienam..."	291
"Kā gribas tev izbjausties..."	292
"Labdien, es esmu biedrs Saljēri..."	293
Pravietis	294
Pakavnagla	295
Hronists	296
Celtnieks	297
Tomāts	298
Oda vardei	299
Referāts	300
"Lūk, putniņi gaisos kā lido..."	301
"Izraudāju leduspuķi..."	302
"Tā man gāja..."	304
"Dzīve nozīmi groza..."	305
"Kaut kas manī sūrkst..."	306
Pēterpils	307

LĪME (1991)

PIE MIGLAS KRUSTA PIENAGLOTS

"banalitātē pošos..."	323
Adrese	324
"Jau četrdesmit otrais gads..."	325
"es ziemēl vairāk neraustīšos..."	326
"Puķe vilka ārā saknes..."	327
"iz mērkaķiem šurp skrēju skriešus..."	328
"par naktspodīņiem dziedu..."	329
Rudens elēģijas	330
"žurkas ir laba pazīme..."	332
"tuksnešu kāsis..."	333
Diptihs	334
"laiks vēro vējus krustām šķērsām krautos..."	335
"stūrakmeņi ceļas gaisā..."	336
"tas kas bija miglā tīts..."	337
"mūsu folklorā jauniņā..."	338
"pēc nosvidušiem pulksteņiem tur oda..."	339
"strēlnieki cits citu kāva..."	340
Stājina pīpe	341
"jūs velti mani kājām mīdāt..."	342
"mans augstais rīdzinieka dzimums..."	343
"es laižu suni savās pēdās..."	344

"es esmu pārāk sens..."	345
"Saplaisājis asfalts..."	346
"redzi..."	347
"ak klusās dabas miskastēs..."	348
"ei saldo ēdienu oberit..."	349
"tā bija skaista banda..."	350
"pavārtes senās..."	351
"es esmu kauls no Rīgas kaula..."	352
"jā nerimējas nerimējas..."	353
<i>Ars poetica</i>	354
Balāde	355
"Es kādreiz satikšos ar jums..."	356
"no pasaules nolobījies kā ielāps..."	357
"viens klavieres..."	358
"arvien grūtāk ir žubītes nest..."	359
"novēlots vējš..."	360
"Mans suns..."	361
"es tuksnešos un maizes cepļos biju..."	362
Pulkstenis	363
Egila Plauža piemīņai	364
Leonam Briedim	365
"kad visi nervi čupā..."	366
"mīļie muļķi un stulbeni gatavie..."	367
"Pie miglas krusta pienaglots..."	368
"Šai cellē zelts un cēlums krāts..."	369
"neatgriezeniska miesa..."	370
"liels muļķis kādreiz biju..."	371
"vēstnesis..."	372
"upīte kā mats..."	373
"stāsti man galīgas blēņas..."	374
"es sērkokīnam galvu gļaudu..."	375
"Vejas dūmi no pasaules citas..."	376
"Tie ļaudis, kas dzīvo uz krītošām zvaigznēm..."	377
"Viņi šķērsoja Piena Ceļu..."	378
"Mēs izkāpām no lielās upes. Krastā gaudoja vēji..."	379
"Debesis tukšas..."	380
"No kurienes šī gaišā svītra..."	381
"es iegāju Visuma bodē..."	382
Botičelli	383
El Greko	384
Monē	385
Braks	386
Ojārs Feldbergs	387
Marks Rotko	388
Trubadūrs	389
Ziņģe par dārznieku	390
Ziņģe par lētumu	391

Ziņģe par jokiem	392
Jautrā ziņģe	393
Pārskolotā ziņģe	394
Ziņģe par labpatiku	395
Ziņģe par dullumu	396
Viskaļi	397
"tur priekšnamā kāds būvē savu namu..."	398
"no nervu klūgām pinu grozu..."	399
"tur sirseņi kā senču gari mīt..."	400
"vēl tūcēs zibens īsais zvērests zvēro..."	401
"sien viensētas mūs visus vienkopus..."	402
Krauklis ābelē	403
"visi skumjumi krituši jau..."	404
Sniegs Piebalgā	405
"mīglai sastrādātas rokas..."	406
"zibeno zaļā zāle..."	407
"durvis..."	408
"novelk biksītes zvaigznes..."	409
"putnubiedēkļi Latvijas laukos..."	410
"es mazai puķei paklanos..."	411
"brien reibumā kā rasā..."	412
"debess lietavas vien lieto..."	413
"tur rudens lapas kāds grābj..."	414
"rudens..."	415
"tu pavisam zaļa, ziema..."	416
"Kāds gājputnu ceļos sauca..."	417
"Tas nekas, ka kokam ziemā lapas melnas..."	418
Marts	419
Pastorāle	420
"velns lai par stenderi..."	421
"tu sagriez gurķi..."	422
"esmu uzvilks kā stīga..."	423
Lirika	424
"tu esi ieslodzīts..."	426
"meitenīt bīstamā bise..."	427
"vairs mani nedancinās dēkas..."	428
"man gribas nokļūt pie tā strauta..."	429
"tā mīlēja ka sega dega..."	430
"vien tecējumam līdzī tecēt..."	431
"nakts atbilst visiem parametriem..."	432
"no meiteņu cigāretēm..."	433
"Zemi pa slāņiem šķirstīt..."	434
"tāpēc ka zivtiņa zilgmē dej..."	435
"es esmu tikai skolnieciņš..."	436
"No pieres noglāstīti kuģi..."	437
"nomaini tapetes..."	438
"palagi vienīgais marmors..."	439

"mana mēle kā saule noriet..."	440
"mode kā svētbildi izglezno..."	441
"Sniega pārslām zied tava miesa..."	442
"To vieglo gaisa mirdzējumu..."	443
"man atkal svešķermenis blakām..."	444
"skrapst vēja nagī..."	445
"par mirstošu lapu kopēju..."	446
"tev pieklidis esmu..."	447
"nāc pie manis par virēju..."	448
"kad lietus liņā..."	449
"ko mēs protam..."	450
"mana atmiņa tik isa..."	451
"piere noraso ar notīm..."	452
"Iemet, pārmet un atkal met..."	453
"mēs tā viens otram nepiegulām..."	454
"mēs satiksīties te..."	455
Četrpindes	456
Vienpindes	458
Divpindes	459
"Kad mednim ir zīle rokā..."	462

JĀNIS KANĀLMALIETIS. IZMEKLĒTAS DZEJAS

"Kādēļ man tik skanīgs vārds..."	465
"Patiešām pasakā es mītu..."	466
Oda sev	467
Mana vieta literatūrā	468
Manas Dzejas dienas	469
"Ir katra mīlestība laime..."	470
Spēka malka alcējiem	471
"Pētītājiem maizi vēlot..."	472
"Ak, sievietē ir dzeja..."	473
Veltīts Formai un Saturam	474
Kaut matos sniegs	475
"Ne jau ērkšķi, ne jau lauri..."	476
"Kam, dziesminiek, tik skaņi ķēzies..."	477
"Ak, dzīves proza..."	478
Baladeska	479
Manas saknes folklorā	480
Jubilejas sonetese	481
Ievads estētikā	482
"Kādēļ šņabi mīl mans prāts..."	483
Zoo	484
Trusis	485
Iedomīgā radiniece	486
Diētisks dzejolis	487
"Es kļūšu varens garā..."	488
"Karaliste — dārga manta..."	489

Horeogrāfiski memuāri	490
"rekviēmi nodūkti..."	491
Kupalo	492
Ak, mūros mana kokle raud...	494
Arhitektoniska sonāte	495
Rudens elēģija	496

KLĀTBŪTNE (no izlases "Lirika", 1999)

"un naktī pūķi laižas puķaini un zaļi..."	499
"es lišu es lāsošu lēnām..."	500
"trijās pilsētās pierakstīts..."	501
Jāņa Kristītāja dienā	502
Rembrants	503
Jānis Steiks	504
"klausies klausies ko tuksneši šļupst..."	505
"viņš zelta nāsī..."	506
"pulcējas liela tauta..."	507
"kaimiņam..."	508
"krakšķ skrimšļi kristālam..."	509
Lira	510
"viens virtuvē cep rozi..."	511
"tā roze kas nagus grauž..."	512
"Sena melodija moca..."	513
"dzestri dzeguze kūko..."	514
"kumpi stārķi uz stabiem..."	515
"Zari dauza pa jumtu..."	516
"ienirt raibajā pūlī..."	517
Marts	518
"atceros govīs..."	519
"zib saule un mēness..."	520
"viss uzrakstīts ir balts uz balta..."	521
"svina vāku..."	522
"gadsimtu putekļi drānās..."	523
"asaru jūras ostā..."	524
"veci klusuma gaudi..."	525
Kuģi	526
"zvaigznes nav bojājumi..."	527
"Ja es pastaigāšos naktī un zvaigznes..."	528
"Tu prātu man jauc..."	529
"tava roka..."	530
"viņa nāca un piezīmēja..."	531
"es skatos naktī tai..."	532
"nekontrolē un nesver..."	533
"tur jau viņa ir..."	534

VĀRTI (2004)

I

- "nu zīdaiņa dūrītē viss..." 539
"ceļi izžuvuši sausi..." 540
"nav jau šaubu ka nolikšu reiz..." 541
"cirvjainā klusumā..." 542
"tu paskaties ka apvārsnis ir viens..." 543
Trīs 544
Cikuta 547
"cīruļa nags skrapst..." 548
"šodien pārgaudošu vilku..." 549
"nu ko tu vecā kode dari..." 550
"tumšas kameņes kā mūki..." 551
"trīs smilšu putni lido..." 552
"nevajag būt īpaši mirušam..." 553
"izsaukuma zīme..." 554
"es eksistēju rakstiski..." 555
"ar vienu kāju nabagmājā..." 556
"man faraonu prauli..." 557
"šai mājā pazūd elektrība..." 558
"uz neuzdotiem jautājumiem..." 559

II

- "kaut arī Borhesa pēdās..." 563
"šiem maziem taurenīšiem..." 564
"kad metafizika bāž savu āža kāju..." 565
"cīruļu dziesmu kari..." 566
"karstums ir elegants..." 567
"nekā nekā no pastorālēm..." 568
"līdz krizdolēm vēl nodzīvošu..." 569
"mēness zvērojošais nags..." 570
"ar sadauzītu purnu..." 571
"odi pūš mednieku tauri..." 572
"grieze ar šķērēm kā Čadarainis..." 573
"ne pakaļ ne priekšnojautu..." 574
"kā man aizirties līdz rasai..." 575
"list vijoles un ģitāras tām līdz..." 576
"zviedz zvaigzne ezerā..." 577
"vanagi skrej pusgatavi..." 578
"nobirst magone krimināla..." 579
"paskatos laukā: kāds nek..." 580
"par manu ādu vairs nēd ne graša..." 581
"viss rakstīts vecā drukā..." 582
"pār ābolu bērnišķiem pauriņiem..." 583
"ceļš līdz apvārsnim tukšs..." 584
"Ko tie mākoņi debesīs kuļas..." 585
"apsē pakārtas trenūzenes..." 586

III

- "šis zibeņu Eiklids virs Rīgas..." 589
 "ievu aizbāžņi..." 590
 "jūras uzplūdi sievišķīgie..." 591
 "tu neesi izmirusi..." 592
 "ne jau gaisma īsa..." 593
 "tu mani aplaidi ar sauli..." 594
 "kad mēness profils smalkais..." 595
 "apnicis man lēkāt..." 596
 "pārlasos zvaigznes..." 597
 "tūlīt tūlīt..." 598
 "nav labi būt cilvēkam vienam..." 599
 "savās bēdas savus priekus..." 600
 "vai spēlēšu uz zirga galvas..." 601
 "ar četriem logiem lido spāre..." 602
 "man prātā Rundāle..." 603
 "krūmos izmestu plinti..." 604
 "rīt aizbraukšu uz veikaliņu..." 605
 "tarba..." 606
 "un tomēr tas viss ir nieki..." 607
 "vislaiku nāve vajā stāv..." 608
 "lietus vienmuļā ritumā klausies..." 609
 "Lēni pilsēta iemieg..." 610

IV

- "naktī atveras bezdibeņi..." 613
 "smiltis ir baisas..." 614
 "tik vien kā naktstauriņa..." 615
 "it kā sirds iešļupstētos..." 616
 "ko ķēmosies ko ķemmēsies ko balsij..." 617
 "apgāztā kausā..." 618
 "kemieļi velkas un velkas..." 619
 "tūkst tuksneša sausā miesa..." 620
 "ne acu liecinieks ne ausu..." 621
 "Sārtas zemenes — mana tēma..." 622
 "kemieļa mēle kalst..." 623
 "vēl nesalapo miesa..." 624
 "piesleju trepes pie sienas..." 625
 "uzkāpu tornī..." 626
 "no rīta nāves summa..." 627
 Gans 628
 "vārtos vēkš vēji..." 629

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

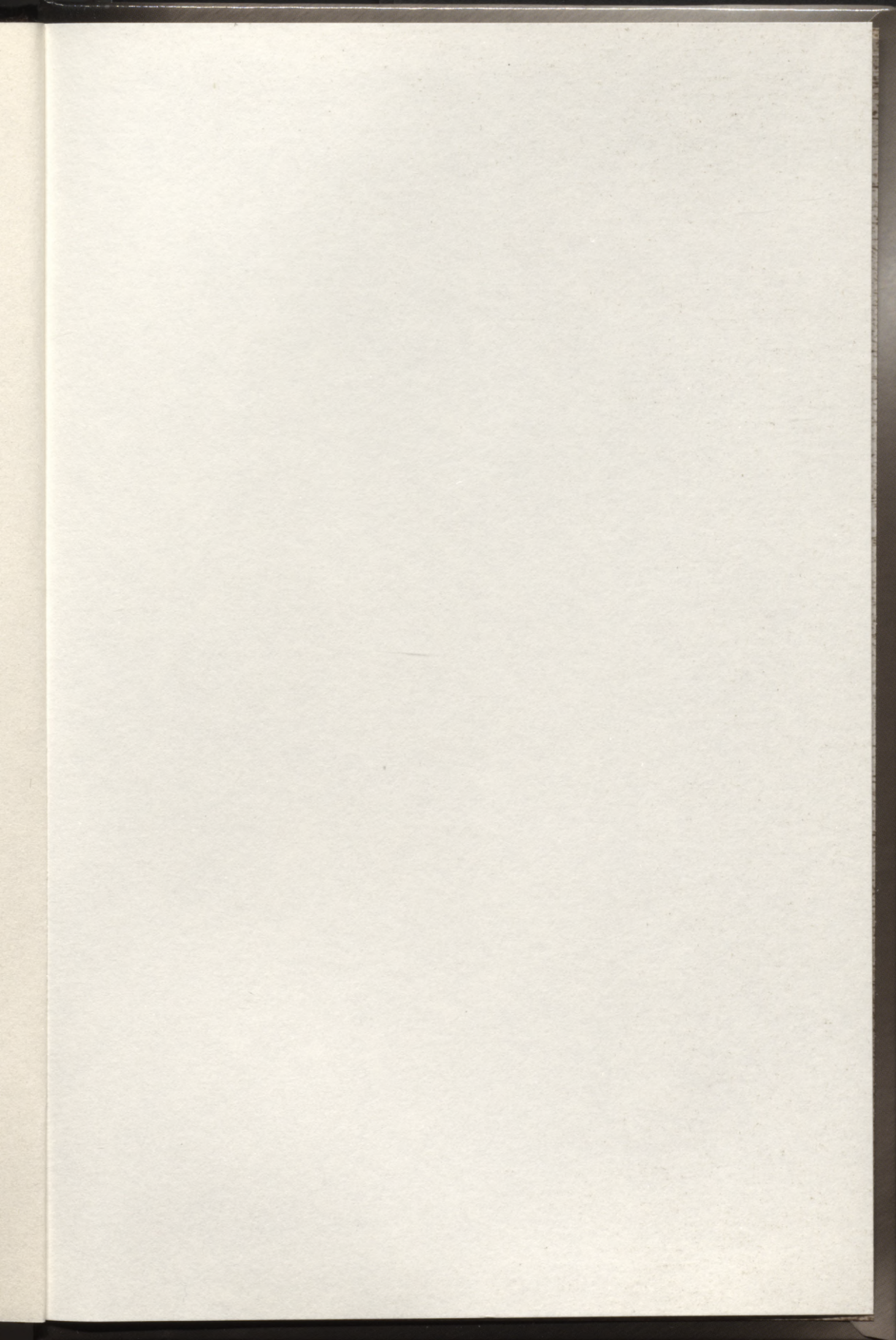
1896

Jānis Rokpelnis

Dzeja

Apgāds "ATĒNA",
reģistrācijas apliecība nr. 000330181,
Blaumaņa ielā 16/18-2a, Rīga, LV-1011,
e-pasts: atena@atena.lv
www.atena.lv

Iespiests un iesiets tipogrāfijā a/s "Preses nams",
poligrāfijas grupa *Jāņa sēta*

6.00

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0307028935

x x x

Ja būtu vijole zivs,
vai tu izzvejotu to vijoli,
iepriekš zinot, ka vijole mīst?

Mīst,
bet tomēr tavās rokās
būdi skanēt
henorims.

Bet, kā zināms, nav vijole zivs.
Kaut gan - kas to tā noteikti zin.

Šī grāmata ir Jāņa Rokpeļņa dzejas apkopojums,
kas ietver krājumus "Zvaigzne, putna ēna un citi" (1975),
"Rīgas iedzimtais" (1981), "Vilciens no pilsētas R." (1986),
"Līme" (1991), dzejoļus no izlases "Lirika" (1999)
un jaunu, līdz šim npublicētu krājumu "Vārti".

ATĒNA -
grāmata, pie kurām atgriezties...

ISBN 9984-34-067-8

9 789984 340678

2004-5

21

x x x

Ja būtu vijole zivs,
vai tu izzvejotu to vijoli,
īpriekš zīnot, ka vijole miss?

Miss,
bet tomēr tavās rokās
būdi skanēt
henorims.

Bet, kā zināms, nav vijole zivs.
Kaut gan - kas to tā noteikti zīn.

Šī grāmata ir Jāņa Rokpeļņa dzejas apkopojums,
kas ietver krājumus "Zvaigzne, putna ēna un citi" (1975),
"Rīgas iedzimtais" (1981), "Vilciens no pilsētas R." (1986),
"Līme" (1991), dzejoļus no izlases "Lirika" (1999)
un jaunu, līdz šim npublicētu krājumu "Vārti".

ATĒNA

ATĒNA-

grāmatas, pie kurām atgriezies...

ISBN 9984-34-067-8

9 789984 340678